

TopNet
www.kwidzyn.top.pl
Nowe PROMOCJE !!
szczegóły na naszych stronach internetowych

CHANGELI DADA

mówią do Ciebie przez
SIMPLUS

LOKAL ZA DARMO

Koszt wynajmu lokalu to jedna z większych, a często największa - z pozycji ciężących na drobnych przedsiębiorcach. Kwidzyński Inkubator Przedsiębiorczości właśnie teraz zapala zielone światło dla tych, którzy chcieliby rozpocząć prywatną działalność gospodarczą, lecz obawiają się, że „zje” ich dzierżawa.

str. 3

TELE TAXI
24 h **9661**
NA TERENIE MIASTA
DOJAZD GRATIS
DLA STAŁYCH KLIENTÓW
RABATY

Sklep
MOTORYZACYJNY
części i akcesoria
do samochodów
DAEWOO
AUTOALARMY
AUTORYZOWANY SERVIS
ul. 15 Sierpnia 32
Tel. 279 93 15, 0 603 922 656

KURIER
kwidzyński
GAZETA POWIATU KWIDZYŃSKIEGO

ROZK
AUTORYZOWANY DEALER
PROMOCJA

era
GSM
KWIDZYN UL. TARGOWA 26
tel.-fax (0-55) 279 32 45

KWIDZYN, GARDEJA, SADLINKI, PRABUTY, RYJEWO
Rok IX nr 13/456 tel. (055) 279 30 59, 279 22-64, 261 17 51, fax 279 40 63 30.03.2000 r ISSN 1232-0099 nakład 8000 INDEKS 324965 cena 1,50 zł

Sala w warsztatach, bieżnia pod dachem

W budynku, w którym mieściły się warsztaty Zespołu Szkół Zawodowych Nr 1 w Kwidzynie powstanie sala gimnastyczna. Będzie też bieżnia lekkoatletyczna.

str. 2

Kłopoty z PIT-em

Roczne zeznania podatkowe PIT ciągle sprawiają kłopoty dużej liczbie osób. Niby można liczyć na wskazówki zawarte w ogólnie dostępnych instrukcjach, a i urzędy skarbowe oferują niekiedy swoją pomoc, ale znaczna grupa podatników nie potrafi sprostać zadaniu.

str.4

Jaka szkoła?

W tym odcinku naszego cyklu adresowanego do ósmoklasistów przedstawiamy Zespół Szkół Budowlanych.

str. 7

REKLAMA

best
Kredyt gotówkowy*
- w 48 godzin
- kredyt do 10.000 zł
- do 5.000 zł bez poręczyciela
Kredyt ratalny
- na zakup towarów i usług
Ubezpieczenia*
- majątkowe, komunikacyjne
*Na życzenie, formalności złatwiamy w domu u Klienta.
Kwidzyn, ul. Tęczowa 1D, tel. 261-17-07

Szczęśliwy finał poszukiwań

Szczęśliwie zakończyli się poszukiwania 4,5-letniej dziewczynki, która zaginęła na Osiedlu Piastowskim w Kwidzynie.

Pozostawiona na placu zabaw nagle zniknęła rodzicom z oczu. Zdesperowani rodzice po nieudanych poszukiwaniach postanowili zawiadomić policję. Zgłoszenie o zaginięciu dziecka dotarło do Komendy Powiatowej Policji w Kwidzynie 23 marca około godziny 17.00.

Dziewczynka bawiła się na placu zabaw przed domem od godziny 15.30, a następnie oddaliła się w nieznanym kierunku. Policjanci przy współpracy straży miejskiej przystąpili do poszukiwań obawiając się, że po zachodzie słońca

poszukiwania będą utrudnione. Obawiano się także, że dziecku grozi niebezpieczeństwo. Poszukiwania trwały około godziny. Policjanci odnaleźli dziewczynkę spokojnie bawiącą się za nowo wybudowaną apteką przy ul. Chrobrego, 100 metrów od domu.

Poszukiwania zakończyły się więc szczęśliwie dla dziecka i dla rodziców. Warto jednak, jak twierdzi policja, wyciągnąć wnioski z tego zdarzenia. Dzieci mają umiejętność znikania, zwłaszcza gdy dobrze się bawią.

J.K.

Kondycja kwidzyńskiego Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej, w tym szpitala, jest dobra. Nie tylko zachowano płynność finansową, ale rok ubiegły zakończono zyskiem. Pogłaski o złej kondycji szpitala i deficycie zdementował dyrektor SP ZOZ Mirosław Górski.

SZPITAL Z ZYSKIEM Będą zwolnienia

Omówił też planowane dalsze zmiany w funkcjonowaniu zakładu. Nie obejdzie się jednak bez zwolnień, o których dyskutowano z przedstawicielami wszystkich związków zawodowych działających w SP ZOZ.

Zakład stoi przed restrukturyzacją. Jeden z jej punktów dotyczy obniżenia poziomu zatrudnienia. W wyniku planowanych zwolnień grupowych SP ZOZ spodziewa się zaoszczędzić

kwotę w granicach 1-1,6 mln zł.

- Trudno jest dzisiaj powiedzieć, jak dużą grupę pracowników będziemy mogli zwolnić, aby nie wpłynęło to na poziom i jakość świadczeń. Nie mogą to być zwolnienia, które uniemożliwią wykonanie zamówienia kas chorych.

Dyrektor Mirosław Górski dodał, że zamówienia muszą być wykonane zgodnie z umową, bez obniżenia jakości usług.

c.d. na str.3

Plebiscyt rozstrzygnięty

Po trzech miesiącach wspólnej zabawy dobiegł końca „Plebiscyt 2000” na najpopularniejszego sportowca, trenera i działacza sportowego 50-lecia.

Laureatów poznaliśmy w miniony piątek, podczas sportowej gali, która odbywała się w sali kameralnej KCK.

c.d. na str.12

Najpopularniejsi trenerzy 50-lecia

SYNAK
MEBLE
SALONY MEBLOWE
5% upustu na meble systemowe
BLACK RED WHITE
(w paczkach)
82-500 Kwidzyn
ul. Toruńska 36, tel. (055) 279 50 38

AUTOALARMY
BLOKADY SKRZYNI BIEGÓW
ZNAKOWANIE POJAZDÓW
CENTRALNE ZAMKI
MONTAŻ ZESTAWÓW GSM I
RADIOODTWARZACZY, CD
HAKI HOŁOWNICZE
Kwidzyn - MAREZA, ul. Długa 39 A
tel. (055) 279-72-82, 0 601 684 011.
Zapraszamy: pn-pt od 15.30 do 20.00

Policja apeluje Uważaj odbierając rekompensatę

W Kwidzynie, tak jak w innych miastach kraju, rozpoczęły się wypłaty rekompensat pieniężnych dla emerytów i rencistów. Osoby upoważnione otrzymać mogą pieniądze w gotówce w każdym oddziale PKO BP.

Jak twierdzi policja, wiedzą o tym złodzieje, którzy mogą taką okazję wykorzystać. Policja apeluje więc, aby osoby, które otrzymują pieniądze, zachowały szczególną ostrożność. Osoby starsze i schorowane powinny prosić kogoś bliskiego o asystowanie przy wypłacie pieniędzy. Nie afiszujemy się z pieniędzmi. Złodzieje, o czym wiele osób się przekonano, nie próżnią. Warto więc zachować ostrożność, aby długo oczekiwane pieniądze bezpiecznie dowieść do domu.

J.K.

TELE-BOX
www.tele-box.plusnet.pl
TELEFONY JUŻ OD **49,9** zł
ZŁOTYCH NETTO
Jak szaleć, to z Plusem Plus GSM
W sieci Plus GSM telefony już od 49 złotych netto.
*Opłata aktywacyjna 15 zł + VAT doliczana do pierwszego rachunku
TELE-BOX Maciej Mikołajczewski
ul. Brat. Narodów 40 Kwidzyn
tel./fax 0-55 2795327 tel.kom. 0-601 630481
Liczbę zestawów promocyjnych ograniczono. Telefony działają wyłącznie z kartą aktywacyjną sieci Plus.com. W sprzedaży także zestawy Simplus

ROZK
autoryzowany dealer
Kwidzyn, ul. Targowa 26
tel. (055) 279 32 45
2 MILIONY ABONENTÓW, A KAŻDY Z NICH WYJĄTKOWY
Z tej okazji niezwykła promocja telefonów już od 20 zł*
Motorola m3888 20,*
Alcatel One Touch Gum db - 20,*
Ericsson A1018s - 49,*
Siemens C25 - 99,*
Lak tak
Wiesz na ile Cię stać

Multimedialne zabawy

Zapraszamy do przeczytania czwartego odcinka z cyklu „Multimedialne zabawy”. Przypomnijmy, że jest to konkurs przygotowany przez Centrum Komputerowo - Językowe oraz redakcję „Kuriera Kwidzyńskiego”. Jego adresatami są uczniowie szkół podstawowych.

Na lamach naszego tygodnika co dwa tygodnie znajdziesz trzy pytania. Po odpowiedzi należy udać się do Centrum Komputerowo - Językowego i poszukać jej w odpowiedniej encyklopedii, którą wypożyczyć w mediotece. Odpowiedzi na zadane pytania będzie można szukać przez cały tydzień - od poniedziałku do soboty w godzinach od 10.00 do 18.00.

W mediotece znajdziesz specjalne kupony. Trzeba je wypełnić, wpisując swoje imię, nazwisko, adres i oczywiście prawidłowe odpowiedzi na pytania. Uwaga! Aby kupon mógł brać udział w losowaniu, wystarczy odpowiedzieć prawidłowo na jedno pytanie. Wypełniony kupon należy zostawić w mediotece. Po czterech odcinkach konkursu zostanie przeprowadzone losowanie cennych nagród. Główne losowanie odbędzie się w czerwcu 2000 r. Wszelkie

wątpliwości związane z konkursem pomoga Wam rozwiązać pracownicy CKJ. Zapraszamy do multimedialnej zabawy.

Uwaga! W kolejnym odcinku opublikujemy nazwiska osób, które zostały wylosowane po ukazaniu się czwartego zagadki. Oto kolejne pytania:

1. Podaj ustrój Suazi? - szukaj w atlasie świata.
2. Z jakiej substancji zbudowany jest szkielet rekina? - szukaj w encyklopedii przyrody.
3. Jaki mięsień (mięśnie) pracuje przy unoszeniu zeber w czasie wdechu? - szukaj w encyklopedii człowieka.

Niech nie zniechęcają Was na pozór trudne pytania. Kilka chwil poświęconych na przejrzenie multimedialnej encyklopedii wystarczy, aby znaleźć odpowiedź. A nagrody wartę są tego wysiłku. ja

Sala w warsztatach, bieżnia pod dachem

Budynek, w którym mieściły się warsztaty Zespołu Szkół Zawodowych Nr 1 w Kwidzynie zostanie zmodernizowany. Powstanie w nim sala gimnastyczna. Będzie też bieżnia lekkoatletyczna.

Powstanie kompleks sportowy połączony łącznikiem o długości około 50 m i szerokości 20 m. W związku z tym, że chcemy wykorzystać również łącznik, powstałaby bieżnia do krótkich dystansów o długości 50-60 m. Oprócz tego w dwóch niezależnych, oddalonych od siebie salach, byłyby boiska do gier sportowych - powiedział Karol Czyżewski, członek zarządu powiatu.

Investycja kosztować będzie około 1,3 mln zł, z czego etap pierwszy, już rozpoczęty, będzie kosztował około 800 tys. zł. Etap pierwszy powinien zostać zakończony do 20 sierpnia tego roku. Część sali gimnastycznej zostałaby udo-

stępiona młodzieży z dniem 1 września.

- Nie ukrywam, że jest to obiekt zabytkowy, dlatego będzie prowadzony nadzór przez konserwatora zabytków. Może to powodować pewne opóźnienie. Ponieważ wszystko jest już uzgodnione, myślę, że nie będzie problemów.

Investycja uwzględni wszystkie wymogi stawiane przez konserwatora zabytków.

- Niecierpliwie w rozpoczęcie prac i salę gimnastyczną czeka młodzież. Czekają też dyrekcja szkoły, która potraktowała to zadanie jako priorytetowe. Postaramy się nie zawieść - stwierdził K. Czyżewski. J.K.

Reforma ochrony zdrowia z perspektywy powiatu będzie tematem debaty zorganizowanej przez MKK NSZZ Solidarność w Kwidzynie oraz Ruch Społeczny AWS Powiatu Kwidzyn.

Solidarność o zdrowiu

Organizatorzy zaprosili między innymi Teresę Kamińską - prezesa Urzędu Nadzoru Ubezpieczeń Zdrowotnych oraz Andrzeja Steczyńskiego - dyrektora Pomorskiej Kasy Chorych w Gdańsku. Debatę będzie prowadził Mirosław Górski, dyrektor SP ZOZ w Kwidzynie. Przedstawi on reformę ochrony zdrowia na szczeblu powiatowym. W spotkaniu wezmą też udział przedstawiciele izb lekarskich i pielęgniarskich, pracownicy służby zdrowia, samorządowcy oraz przedstawiciele związków zawodowych. Debatę zaplanowano na 8 kwietnia.

J.K.

Nie wypalaj traw!

Podobne apele straży pożarnej najwidoczniej nie do wszystkich docierają. Nie ma sposobu na osoby wypalające suchą trawę. Płoną łąki, nasypy koleje, skarpy. W tym roku strażacy zanotowali już około 30 sygnałów o wypalaniu traw. W sobotni wieczór płonęły trawy przy torach przecinających ulicę Długą w Kwidzynie. Płomienie wysokie na ponad metr widoczne były z daleka. Wiał dość silny wiatr i ogień mógł przenieść się dalej, zagrażając niedaleko położonym budynkom. Szkoda, że nie pomyślał o tym ten, kto trawę podpał... ja

GIEŁDA PRACY

Powiatowy Urząd Pracy w Kwidzynie posiada wolne miejsca pracy w zawodach:

1. agent ubezpieczeniowy - wykształcenie średnie, staż pracy b/z, zezwolenie Państwowego Urzędu Nadzoru Ubezpieczeń; 37L
2. pośrednik ubezpieczeniowy - wykształcenie wyższe lub średnie, staż b/z, zezwolenie Państwowego Urzędu Nadzoru Ubezpieczeń; 58L
3. technik drzewny - wykształcenie średnie, staż pracy min. 1 rok w handlu; 59L
4. technik budowlany - wykształcenie średnie, staż pracy - doświadczenie w zawodzie, uprawnień budowlane; 60L
5. kierownik sekcji (ubezpieczenia) - wykształcenie średnie, staż pracy min. 3 lata na stanowisku kierowniczym; 62L
6. sprzedawca - wykształcenie średnie, staż pracy - doświadczenie w handlu, aktualna książeczka zdrowia, minimum sanitarne, dotyczy osób z terenu gminy Gardziejewo; 67L
7. przedstawiciel handlowy - wykształcenie średnie, staż pracy - doświadczenie w zawodzie, prawo jazdy kategorii B (wskazany własny samochód); 70L
8. lakiernik samochodowy - wykształcenie zawodowe, staż pracy 3-4 lata; 80L
9. operator dźwigu Ż III - wykształcenie zawodowe, staż pracy - doświadczenie w zawodzie, uprawnienia na obsługę dźwigu Ż III, prawo jazdy kategorii C+E; 87
10. kucharka - wykształcenie zawodowe, staż pracy - doświadczenie w zawodzie; 89L
11. krawcowa - wykształcenie zawodowe, staż pracy - doświadczenie w zawodzie; 91L
12. kierowca autobusu - wykształcenie b/z, staż pracy 2 lata, prawo jazdy kategorii D, aktualne świadectwo kwalifikacyjne (zatrudnienie na zasadzie prowadzenia własnej działalności gospodarczej)

Oferty pracy dla osób niepełnosprawnych:

1. sprzedawca - wykształcenie zawodowe lub średnie, aktualna książeczka zdrowia, staż pracy b/z; 85L
2. pielęgniarka - wykształcenie średnie medyczne, staż pracy b/z; 85L

Oferty pracy dla absolwentów:

1. mechanik samochodowy - wykształcenie średnie mechaniczne

Oferty stażu dla absolwentów:

1. referent administracyjno-biurowy - wykształcenie średnie ekonomiczne, znajomość obsługi komputera
- W sprawie ofert pracy osoby zainteresowane proszone są o kontakt osobisty do Powiatowego Urzędu Pracy ul. Grudziądzka 30, pokój nr 7.

Kronika policyjna

Psia kradzież

18 marca w Marezie (gmina Kwidzyn) skradziono dwa psy rasy rottweiler oraz dziesięć szczeniaków. Wartość psów właściciel oszacował na około 5000 złotych.

Ukradli złom

20 marca dokonano włamania do skupu złomu przy ulicy Łąkowej w Kwidzynie. Sprawy zabrali między innymi kilkadziesiąt kilogramów kolorowego złomu. Straty oszacowano na ponad 1000 złotych.

Zniknęli kosiarze

21 marca w Górkach (gmina Kwidzyn) skradziono z garażu dwie kosiarzki elektryczne o wartości 3000 złotych.

Kradzież w Nowej Wiosce

21 marca złodzieje dostali się do sklepu spożywczego w Nowej Wiosce i ukradli artykuły spożywcze o wartości około 5000 złotych.

Kradzione felgi

22 marca w Brachlewie policja odnalazła zapakowane w folie felgi, pochodzące z miejscowego zakładu. Podejrzewa się, że ktoś je wymiotł i ukrył, aby później sprzedać. Prowadzone dochodzenie ma wyjaśnić sprawę 17 felg o wartości 5100 złotych.

Sforsowali drzwi

23 marca nieznani sprawcy po sforsowaniu drzwi sklepu spożywczego przy ulicy Zamkowa Góra w Kwidzynie weszli do środka i zabrali artykuły spożywcze oraz wyroby tytoniowe o wartości około 6000 złotych.

Odjechał rowerem

22 marca w Kamionce (gmina Kwidzyn) złodziej zabral rower górski pozostawiony w klatce schodowej budynku mieszkalnego. Wartość roweru właściciel oszacował na 710 złotych.

Złodzieje w mieszkaniu

20 marca w Straszewie (gmina Ryjewo) włamano się do mieszkania, z którego skradziono między innymi telewizor, odzwirzacz, odkurzacze i rower BMX. Straty oszacowano na około 3000 złotych.

Straż Pożarna

Strażacy kilka razy wyjeżdżali do gaszenia płonących traw. Trawy wypalano między innymi w Kwidzynie i Gardziejewie. Pożary nie spowodowały strat. Straż pożarna apeluje o nie wypalanie pozostałości roślinnych. Płonąca trawa może być przyczyną groźnych pożarów.

Urząd Stanu Cywilnego

Urodzenia: ogółem zarejestrowano 29 dzieci, w tym 14 dziewczynek i 15 chłopców.

Śluby: zawarto 5 związków małżeńskich.

Zmarli:

**Magdalena Suwarowska
Bronisława Żdziebłowska
Edmund Landmeser
Henryk Polkowski
Janina Szarapska
Tadeusz Fidler
Tadeusz Gaworski
Marianna Kościukiewicz
Józef Zybala
Leokadia Gazda**

CENTRUM MECHANIKI POJAZDÓW
AUTO-CEMEP
ul. Chełmińska 206, 86-300 Grudziądz, tel. 056 46 54 303

OCENA STANU TECHNICZNEGO
POJAZDÓW - GWARANCJE

NAPRAWY GŁÓWNE I BIEŻĄCE POJAZDÓW
 SZLIFOWANIE: WAŁÓW, GŁOWIC, BŁOKÓW
 NAPRAWA I REGULACJA POMP WTRYSKOWYCH
 PEŁNOZAKRESOWA NAPRAWA POJAZDÓW MULTICAR I IFA

Firma IZA
OBOWIE
CENY PRODUCENTA, IMPORTERA, HURTOWE

Zadziwiająco niskie ceny najnowszych wzorów obuwia

Kwidzyn
- ul. Grudziądzka 18
- ul. Krafcówca 2a
- ul. Słowackiego 4 (BIEDRONKA)
- ul. Piłsudskiego 9

USŁUGI TRANSPORTOWO-SPRZĘTOWE
ROBOTY ZIEMNE samochodami ciężarowymi marki Kamaz (wyprzeżenie skrzyniowa i przyczepa, 20-tonowa) oraz FAUCONIA L-200

Przewozy materiałów sypkich: żwiru, węgla, piasku, zboża i innych

Przedsiębiorstwo Prywatne
Eiðbieta Keprowska
82-500 Kwidzyn, ul. Owczka 37
tel. (055) 279-49-48, tel. kom. 0602 733 387

G&C
NIERUCHOMOŚCI
HANDEL-ZAMIANA-OBROT

POŚREDNICTWO PRZY ZAWIERANIU UMÓW KREDYTOWYCH NA ZAKUP NIERUCHOMOŚCI
82-500 Kwidzyn, ul. Chopina 21, tel./fax (055) 279-40-32, 279-49-65

PEUGEOT 206
BYSKOTLIWY SAMOCHÓD

PEUGEOT Zajkowski
Autoryzowany Agent

Zapraszamy do salonu PEUGEOT w Grudziądzu, ul. Rzemieślnicza 12, codziennie od 9.00 do 17.00, soboty od 9.00 do 14.00 tel. (056) 46 55 007, fax 46 58 284

SZPITAL Z ZYSKIEM Będą zwolnienia

Wstępnie mówi się o zwolnieniu 102 osób.

Taką liczbę zgłosziliśmy do Powiatowego Urzędu Pracy. Procedura jest w toku. Ze związkami zawodowymi podpisaliśmy porozumienie dotyczące kryteriów i zasad przeprowadzenia tych zwolnień.

Przy zwalnianiu brane będą pod uwagę różne kryteria, w tym np. czy ktoś jest jedynym żywicielem rodziny. W pierwszej kolejności do zwolnienia przewidziane będą te osoby, które nabyły pewne uprawnienia związane z rentą czy emeryturą. Zakłada się, że zwolnienia dotyczyć będą okolo 20% osób w każdej grupie personelu.

-W grupie lekarzy takie zwolnienia najprawdopodobniej nie będą możliwe. Nie mamy takich stanowisk, które bez uszczerbku dla naszej oferty możemy zlikwidować.

Dyrektor zapowiedział, że będą ograniczenia w zakresie finansowania dyżurów lekarskich.

-Proponowaliśmy lekarzom w ramach dyżurów dość korzystne kontrakty pomocy doraźnej w szpitalu. One wygasają z końcem marca i nie przewiduję przedłużania umów kontraktowych. Zatrudnimy lekarzy na zasadzie dyżurów zakładowych czy umów o pracę i wtedy koszty związane z wynagrodzeniami będą znacznie niższe.

Komentując obniżanie przez kasy chorych stawek na jednego pacjenta o 20-30%, Mirosław Górski wyraził nadzieję, że kasa kieruje się przesłankami racjonalnymi.

-Nie wiem jaka będzie przyszłość. Liczę jednak na to, że polityka kas chorych w ciągu roku się zmieni.

Dyrektor dodał, że w bazie danych kas chorych jest wiele błędów. On sam nie znajduje się w bazie danych kasy.

-To jest prawie żart, ale mnie tam też nie ma, chociaż składkę odprowadzam. Gdyby zdarzyło mi się zachorować poza miejscem, gdzie mnie znają, to być może miałbym kłopoty.

SP ZOZ od ubiegłego roku realizuje plan strategiczny, który przyniósł efekty w postaci wypracowanego zysku i uniknięcia zadłużenia szpitala.

-W tej chwili opracujemy program długofalowy, przynajmniej na pięć lat. Określi on kierunki naszych działań. Jest jednak coś nieprawidłowego, że te szpitale, które poniosły już koszty restrukturyzacji, zostały potraktowane tak samo jak te, które nadal mają jeszcze wiele do zrobienia.

Dyrektor M. Górski uważa, że reforma powinna polegać na powiązaniu wydajności z ekonomią.

-Służba zdrowia do tej pory ignorowała ekonomię i trzeba się do tego przystosować. W systemie, który odziedziczyliśmy, ekonomia była ignorowana, stąd wieloletnie zaniedbania, które doprowadziły do takich skutków jakie mamy. Wielu lekarzy nadal nie jest przygotowanych do interesowania się stroną ekonomiczną, kosztami udzielanych świadczeń. Jest to rzecz ważna. Oczywiście można powiedzieć, że tam, gdzie chodzi o ludzkie życie pieniądze nie powinny mieć aż tak dużego znaczenia. Jest to jednak twierdzenie obłudne, gdyż wszyscy dobrze wiemy, że pieniądze mają znaczenie. Nie mamy systemów tak zaawansowanych, żeby sfinansowały wszystko bez ograniczeń.

Kwidzyński szpital ma duże rezerwy w wykorzystaniu łóżek. Można, zdaniem dyrektora, rezerwy te wykorzystać, pod warunkiem sfinansowania hospitalizacji przez kasy chorych. Kasa chorych nie chce jednak na razie sfinansować dodatkowej ilości świadczeń.

J.K.

WIOSENNY SPOKÓJ

Spokojnie minął dzień wagarowicza w Kwidzynie. Jak twierdzi policja, to zastręga głównie wychowawców i dyrekcji placówek oświatowo-wychowawczych.

W szkołach zorganizowano atrakcyjne zajęcia, które odciągały dzieci i młodzież od ulicy. Nie stwierdzono przypadków zakłócania spokoju. Nie zatrzymano, jak to się zdarzało w poprzednich latach, nietrzeźwych nieletnich. Pierwszy dzień wiosny był wyjątkowo spokojny. J.K.

Koszt wynajmu lokalu to jedna z większych, a często największa z pozycji ciężących na drobnych przedsiębiorcach. Kwidzyński Inkubator Przedsiębiorczości właśnie teraz zapala zielone światło dla tych, którzy chcieliby rozpocząć prywatną działalność gospodarczą, lecz obawiają się, że „zje” ich dzierżawa.

Zielone światło dla przedsiębiorczych LOKAL ZA DARMO

KIP szuka ciekawego projektu wykorzystania lokalu położonego przy ulicy 15 Sierpnia (w budynku będącym siedzibą Inkubatora). Jest on odpowiedni zarówno na działalność handlową, usługową, jak i na niewielką produkcję. Pomieszczenie posiada niezależne wejście i zaplecze socjalno-sanitarne.

Osoba, która przedstawi najlepszy pomysł, będzie miała prawo korzystania z lokalu na preferencyjnych warunkach. Przez pierwsze pół roku będzie zwolniona z opłat czynszowych. Po upływie tego okresu czynsz będzie wynosił dwieter stawki, a następnie połowę, by stopniowo wrzastać o jedną czwartą do pełnej wysokości (po dwóch latach). Firma, która zajmie lokal będzie mogła liczyć na pomoc ze strony KIP w zakresie promocji oraz obsługi finansowo-prawnej. Każde wspomaganie w ten sposób przez Inkubator przedsiębiorstwo ma trzy lata na „rozpostarcie skrzydeł”.

Kiedy miną, trzeba opuścić lokal i całkowicie się usamodzielnic. Do tej pory z tej szansy skorzystało już

Dobiega końca opracowywanie strategii rozwoju społeczno-gospodarczego powiatu kwidzyńskiego.

Trudny proces tworzenia

STRATEGIA DLA POWIATU

Nad strategią od kilku miesięcy pracowali radni powiatu, przewodniczący zarządu i rad gmin oraz przedstawiciele organizacji pozarządowych. Na jednym z ostatnich spotkań analizowano między innymi szanse i zagrożenia dla powiatu kwidzyńskiego. Wcześniej ustalono już mocne i słabe strony po-

powiatu kwidzyńskiego są: wszechstronny rozwój gospodarczy, prowadzenie spójnej polityki przestrzennej w porozumieniu z gminami, poprawa stanu środowiska, zapobieganie zagrożeniom społecznym oraz stworzenie warunków do wszechstronnego rozwoju i kształcenia każdego obywatela.

była szeroka konsultacja społeczna. Dzisiaj jest możliwość wypowiedzenia się i uzupełnienia tego dokumentu. Dokument ten trafi jeszcze do komisji rady powiatu i zarządu. Jeżeli zostanie przez radnych przyjęty, wyślemy go do wszystkich instytucji, w tym wojewody, marszałka i ministerstwa, aby poka-

Nad strategią pracowało ponad 60 osób

Wśród mocnych stron znalazły się: prężne samorządy, Kwidzyn jako silny ośrodek gospodarczy, dostatecznie dobrze rozwinięta infrastruktura, duża liczba podmiotów gospodarczych, duży potencjał ludzki oraz struktura wiekowa ludności. Mocnych stron powiatu jest o wiele więcej. Powiat ma także słabe strony. Wśród nich wymieniono brak mostu na Wiśle i brak obwodnic, zły stan techniczny dróg, słabą komunikację autobusową pomiędzy gminami a miastem powiatowym, brak połączeń z drogami głównymi, wznoszących przestępczość oraz brak zintegrowanego systemu ratownictwa. Priorytetami

Strategia jest jednym z najważniejszych dokumentów powiatu. Dlaczego? Wicestarosta Andrzej Fortuna uważa, że to podstawowy dokument samorządowy zarówno w samorządzie gminnym, powiatowym, jak i marszałkowskim.

-To strategia określi główne priorytety i cele. Jest ona podstawą do budowania szczegółowych programów, które pozwolą zrealizować cele określone w strategii. Bez tej strategii nie będzie z nami rozmawiał, żadna organizacja pozarządowa, wojewoda czy marszałek. Dotychczasowy materiał to efekt rocznej pracy, podczas której prowadzona

zacz, że my wiemy, w którym kierunku idziemy. To jest istota całej sprawy.

Dokument ma charakter otwarty. * Nie jest to dokument, który po opracowaniu zostanie zamknięty. Jest to dokument żywy. Co jakiś czas musi być monitorowany. Może ulegać zmianie. Wątpię, aby zmieniły się priorytety, ale mogą ulegać zmianie programy i sposoby ich realizacji. Nawet cele mogą ulec zmianie.

Prawdopodobnie dokument strategii rozwoju społeczno-gospodarczego powiatu kwidzyńskiego trafi pod obrady kwietniowej lub majowej sesji rady powiatu.

J.K.

Można odzyskać ukradzione rzeczy

Policjanci z rewiru dzielnicowych w Gardziej odzyskali różnego rodzaju przedmioty pochodzące z kradzieży. Przedmioty skradzione w wyniku włamań do domków letniskowych w Jaromierzu (gmi-

na Gardėja), na terenie byłego ośrodka wyciecznikowego WZKR i terenu przyległego. Policja prosi poszkodowanych, którzy zostali okradzeni na przełomie lat 1998/1999 aż do chwili obecnej, aby zgłaszali się w celu rozpoznania utraconych przedmiotów. Zgłaszać się można w rewirze dzielnicowych w Gardziej w godzinach od 8.00 do 16.00. Wcześniej należy zadzwonić - tel. nr 275 14 87, aby uzgodnić termin identyfikacji.

op. J.K.

KASKOM KASKOM

KASY FISKALNE

KASKOM, Kwidzyn, ul. Hallera 54
tel. 261 09 21

DO przy zakupie: 20% - kotłów gazowych JUNKERS, BERETTA - grzejników KORADO, PURMO RABATU - rur, kształtek miedzianych - armatury C.O.

Towar dowozimy własnym transportem.

CZYNNIE pn.-pt. 8.00 - 18.00 sob. 8.00 - 14.00 Kwidzyn, ul. Słowińska 8

CIEPŁO

RACOMM Systemy komputerowe 218-72-40

PROMOCJA MULTI-SERVICE RABAT do 20%

- PIECE GAZOWE Beretta, Junkers
- GRZEJNIKI Radson, Elektroluks
- RURY I KształTKI MIEDZIANE

Kwidzyn, ul. Kopernika 25 A (teren byłej jednostki wojskowej), tel. (055) 279-33-09, biuro (055) 279-63-79

NASI STYPENDYŚCI

Marzena Kaniecka jest uczennicą klasy IVb Liceum Ekonomicznego, wchodzącego w skład Zespołu Szkół Zawodowych Nr 1 w Kwizdynie.

Na koniec III klasy, gdy wytypowano ją do nagrody premiera, miała średnią ocen 4,89. O przyznaniu stypendium dowiedziała się od wychowawcy na początku roku szkolnego. Bardzo się cieszyła, choć była nieco zaskoczona.

W szkole podstawowej Marzena również była bardzo dobrą uczennicą. Na zakończenie osmej klasy miała średnią 4,75. Nie brała udziału w olimpiadach przedmiotowych, udzielała się jednak w sporcie i śpiewała w zespole muzycznym „Bez Sensu”. Po skończeniu podstawówki miała dylemat, gdzie się dalej uczyć. Chciała, by była to szkoła, po ukończeniu której będzie miała zawód, pójdzie do pracy i będzie mogła zaocznie studiować. Wybrała Liceum Ekonomiczne. Gdy skończy naukę, otrzyma tytuł technika ekonomisty i może się starać o pracę w bankowości.

Marzena Kaniecka

zbudowany system bankowy. Mniej entuzjastycznie Marzena podchodzi do ekonomiki. Uważa, że jest tu za dużo teorii, trzeba robić w związku z tym mnóstwo notatek, chociaż rozwiązywanie zadań z tego przedmiotu bardzo lubi i nie stwarza jej to żadnych problemów. W wolnym czasie Marzena słucha muzyki. Lubi hip-hop, rap, disco i piosenki Stachurskiego. Książek nie czyta, jedynie lektury szkolne. Jak twierdzi, bardzo ciężko jej przychodzi zabranie się do czytania. Jeśli już zaczyna, to skończy i jest wtedy z siebie bardzo zadowolona. Ale to dotyczy lektur szkolnych. Wie, że to jej obowiązek, więc czyta. Marzena lubi oglądać filmy, zwłaszcza komedie i horrory.

Jeśli wychodziła mi z jakiegoś przedmiotu czwórka, a chciałam mieć piątkę - mówi Marzena - to dążyłam do tego, by ją mieć, choć nie zawsze mi się udawało. Zawsze byli lepsi ode mnie, nawet w podstawówce. Tacy, którzy mieli średnią powyżej piątki. Marzena uważa, że nie ma uczniów bardzo dobrych ze wszystkich przedmiotów. - Są bardzo dobrzy z niektórych przedmiotów - twierdzi Marzena - ale żeby mieć resztę ocen też bardzo dobrych, to albo chodziła na korepetycje, albo nauczyliście im naciągając oceny, żeby nie popsuć średniej.

Bardzo dużo nauczyłam się w tej szkole - mówi Marzena - tu jest wysoki poziom, jednak za dużo jest pamięciówki. Nie uważam, żeby od uczniów wymagało się zbyt wiele, jest przecież czas na relaks. Jeśli ktoś regulamie, systematycznie się uczy, to nie powinien mieć problemów. Jednak, gdybym miała taką możliwość - kontynuuje Marzena - to zmniejszyłabym liczebność klas do kilkunastu uczniów. To ułatwiłoby pracę nauczycielom, a także nam, uczniom.

Część pieniędzy ze stypendium przeznaczyła na swoje wydatki. Kupiła kurtkę i inne ubrania. Pozostałe kwoty odkłada, by mieć na opłacenie studiów. Na uroczystości w Gdańsku Marzena była z kolegą, również stypendystą z Kwizdyna i jego rodzicami. Miała lekką treść, jak wszyscy. Uwaga, że rangę tej uroczystości podniosłaby obecność jakiejś ważnej osobistości, na przykład premiera. Na pytanie, co ją bardziej cieszy: fakt, że została stypendystką, czy samo stypendium, Marzena odpowiada: - Jestem szczęśliwa, że zostałam wyróżniona, a poza tym cieszy mnie fakt posiadania własnych pieniędzy. Nie ma co ukrywać, że u mnie w rodzinie są trudne warunki finansowe. Mogę więc, mając swoje fundusze, odebrać rodziców i sama kupić sobie potrzebne rzeczy.

Nic na ostatnią chwilę

Marzena ma opracowany system nauki. Jak twierdzi, dużo czasu poświęca na naukę - około czterech, pięciu godzin dziennie. Po przyjściu ze szkoły je obiad, wykona swoje domowe obowiązki i siada do odrabiania lekcji. Przegląda notatki, analizuje je. Gdy czegoś nie rozumie, to uczy się na pamięć. Ma bardzo dobrą pamięć wzrokową. Jeśli jest jakiś poważniejszy problem, to umawia się z koleżankami i razem próbują go rozwiązać. Marzena nigdy nie uczy się na ostatnią chwilę. Na wcześniej zapowiedzianą klasówkę przygotowuje się przez parę dni, by dokładnie opamiętać materiał. Na klasówkach nie korzysta z żadnych niedozwolonych pomocy, ale jeśli koleżanki ją proszą i istnieje taka możliwość, to podpowiada. Przedmiotem, który najbardziej lubi Marzena, jest rachunkowość. Przede wszystkim dlatego, bo go rozumie i jest ciekawy. Nauczyła się wielu operacji księgowych, wie jak jest

Zasami na lekcjach jest taki chaos, że trudno zrozumieć, co mówi nauczyciel. Poza tym, tak bym ułożyła program nauczania, żeby był on nastawiony na logiczne myślenie, a nie jak dotychczas - zakuć, zapamiętać, zdać. Uczniom, którzy mają słabsze oceny, a chcieliby mieć lepsze, Marzena radzi przede wszystkim chodzić do szkoły, nie wagarować, postarać się uścisnąć w klasie obok dobrego ucznia. Wówczas wzrastają ambicje i na pewno można liczyć na pomoc takiej osoby, nie tylko na lekcjach, ale także po zajęciach. Trzeba jednak przede wszystkim samemu chcieć, uczyć się też w domu, dużo ćwiczyć, analizować zadania.

Wychowawczynią Marzeny jest pani Małgorzata Kukiłńska. Ceni u swojej uczennicy przede wszystkim pilność i sumienność.

- Poza tym - mówi pani Kukiłńska - Marzena jest bardzo lubiana nie tylko przez uczniów, ale także przez nauczycieli.

Rodzice Marzeny, państwo Renata i Leonard Kanieccy są dumni z osiągnięcia córki. Twierdzą, że ich córka jest ambitna i osiągnęła sukces dzięki własnej pracy i obowiązkom. - Ponadto - mówi mama Marzeny - córka wyrecza mnie, wykonując różne prace w domu. Marzena, zapytana o wady, mówi: Jestem spokojna, ale tylko z pozoru. Wszystko duszę w sobie i jak już nie mogę wytrzymać, to wtedy wybucham. Czasami mi wstyd, bo zupełnie niewinna osoba usłyszy ode mnie parę przykrych słów, ale stać mnie na to, by powiedzieć jej przeproszam. Poza tym - mówi dalej Marzena - jestem bardzo nieśmiała. Tę nieśmiałość pomaga jej przezwyciężyć chłopak, który jest bardzo dumny z osiągnięć swojej dziewczyny. Marzena naszej stypendystki są bardzo realne. Chciałaby zostać zwolniona z egzaminów z zawodowych, zdać maturę, pójść na studia, mieć dobrą pracę, założyć rodzinę i być szczęśliwą.

Zyczymy więc, by wszystkie marzenia się spełniły. Na prośbę Marzeny przekazujemy podziękowania pani wychowawczyni oraz wszystkim uczniom klasy IVb Liceum Ekonomicznego. he

Przewodniczący Towarzystwa Miłośników Ziemi Kwizdyńskiej, Henryk Michalik, zapowiedział wydanie historii kwizdyńskiego harcerstwa w formie broszury. Historia harcerstwa była tematem kolejnego już z odbywających się co miesiąc spotkań poświęconych dziejom Kwizdyna i regionu.

80 LAT KWIZDYŃSKIEGO HARCERSTWA

Druh harcmistrz Otton Henryk Hawliczek przedstawił dzieje harcerstwa, którego początki sięgają 1920 roku, a nie jak powszechnie się uważa - roku 1937, w którym to powstało Gimnazjum Polskie w Kwizdynie. Harcerstwo tworzyło się podczas przygotowań do plebiscytu. Jego organizatorem był Stanisław Wilk. Po drugiej wojnie światowej do Kwizdyna przybyło wielu harcerzy z terenów wschodnich oraz z centralnej Polski. Po 1945 r. zaczęły się tworzyć pierwsze zastępy, drużyny i szczypty. W roku 1946 odbył się pierwszy obóz harcerski.

Podczas spotkania podkreślono, że wśród osób, które najbardziej zasłużyły się dla harcerstwa byli Jan Machutta oraz Zofia Dudulewicz. W czasach sta-

linowskich harcerstwo zostało podporządkowane ZMP. Dopiero po 1956 roku nastąpiła reaktywacja harcerstwa opartego na narodowych tradycjach.

Towarzystwo Miłośników Ziemi Kwizdyńskiej planuje kolejne spotkania. 6 kwietnia w kwizdyńskim zamku Jerzy Richter przedstawi historię kwizdyńskiego sportu.

J.K.

Kłopoty z PIT-em

Roczne zeznania podatkowe PIT ciągle sprawiają kłopoty dużej liczbie osób. Niby można liczyć na wskazówki zawarte w ogólnie dostępnych instrukcjach, a i urzędy skarbowe oferują niekiedy swoją pomoc, ale znaczna grupa podatników nie potrafi sprostać zadaniu.

Są jeszcze biura rachunkowe, jednak nie każdego stać na skorzystanie z ich usług. Co wtedy pozostaje? Odpowiedź brzmi - Kwizdyński Inkubator Przedsiębiorczości.

Mogą się do niego zgłosić wszyscy, których dochód w roku 1999 nie przekroczył 10.000 zł. Takie osoby nie tylko niewiele zarabiają, ale nie mogą sobie w pełni pozwolić na zlecenie rozliczenia biura rachunkowemu - mówi dyrektor KIP, Jan Pecka. Inkubator wykonuje tę usługę bezpłatnie (opłata pobierana jest jedynie od podatników o wyższych niż wymieniona kwota dochodach). Proponuje skierowania jest nie tylko do mieszkańców

Kwizdyna, ale również pozostałych miejscowości powiatu.

KIP od dwóch tygodni zajmują się wypełnianiem formularzy PIT. Akcja będzie trwała do końca kwietnia, czyli do ostatniego dnia składania zeznań w urzędzie skarbowym.

Przy okazji warto jeszcze zastanowić się, dlaczego wypełnianie deklaracji podatkowych wciąż przeraża tak wielu? - Zawarte w niej sformułowania ekonomiczne, nawet tak proste jak przychód i dochód, działają na niektórych odstrasza. Sam zresztą miałem problemy ze zrozumieniem instrukcji - przyznaje dyrektor KIP. Jeszcze innymi powodem

może być zwykła niechęć do czytania wszelkiego rodzaju instrukcji.

Jego zdaniem edukacja ekonomiczna społeczeństwa jest praktycznie żadna. Wiele razy występowałem do szkół z ofertą wprowadzenia w ramach lekcji wychowawczych choćby śladowej liczby godzin poświęconych elementarnym zagadnieniom ekonomicznym. Niestety, inicjatywa ta nie spotkała się z zainteresowaniem - dodaje Jan Pecka.

Osoby, które chciałyby skorzystać z oferty Kwizdyńskiego Inkubatora Przedsiębiorczości mogą się zgłosić do jego siedziby przy ulicy 15 Sierpnia 10.

Prace budowlane związane z rozbudową siedziby Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Kwizdynie przebiegają szybciej niż zakładał plan.

SZYBCIEJ OD PLANU

Pod koniec tego roku budżetowego powiat zamierza wystąpić do Komendy Wojewódzkiej PSP w Gdańsku z propozycją zwiększenia przyszłorocznej transzy środków, tak aby etap rozbudowy strażnicy przy ul. Sportowej zakończyć w przyszłym roku. Plan przewiduje, oprócz budowy zupełnie nowego, w pełni nowoczesnego obiektu, modernizację dotychczasowej siedziby. Pieniądze przekazywane są w transzach zgodnie z przyjętym harmonogramem prac. Jeżeli prace zakończą się w przyszłym roku, to wówczas rozpocznie się kolejny etap inwestycji - modernizacja dotychczasowej siedziby.

Początkowo pierwszy etap rozbudowy miał zakończyć się w 2002 r. Zaawansowanie prac daje szansę szybszego zakończenia inwestycji, a co za tym idzie poczynienia pewnych oszczędności. Strażacy przeprowadziliby się do nowej części i można by wówczas przystąpić do modernizacji obecnie eksploatowanego obiektu. Jesteśmy bardzo zadowoleni z przebiegu prac - powiedział Karol Czyżewski z zarządu powiatu.

Na początku kwietnia odbędzie się spotkanie robocze wszystkich zainteresowanych stron, dotyczące dalszego prowadzenia i finansowania inwestycji.

J.K.

PRZEDSIĘBIORSTWO HANDLOWO-USŁUGOWE „BUDO-OPAL” sp. z o.o.

Kwizdyn, ul. Łąkowa 44, tel. 279-32-33 (teren starej gazowni i skupu złomu)

OPAL SPRZEDAŻ RATALNA

- ORZECH
- KOSTKI
- KOKS DROBNY
- KOKS GRUBY
- WĘGIEL BRUNATNY
- DREWNO OPALOWE - przekłowane

SKUP ZŁOMU I MAKULATURY
Na terenie Kwizdyna transport i załadunek dla ludności gratis.

CZYNNY CODZIENNIE 7.00-17.00

W CZASY GRATIS !!!

OKNA PCV

Nie zapomnij o oknach!

82-500 Kwizdyn ul. Żeromskiego 14, tel. 279 75 08

SALON MEBLOWY

Kwizdyn, ul. Ślepa 6

Prn. - pt. 10.00 - 18.00, sob. 10.00 - 14.00

Proponuje meble

- ♦ pokojowe
- ♦ kuchenne
- ♦ tapicerowane

ZAPRASZAMY!
CENY PROMOCYJNE!

Kurier Gminny

W połowie kwietnia rozpocznie się procedura przetargowa w sprawie remontu powiatowej drogi Pastwa - Janowo.

DROGI DO REMONTU

W przygotowaniu jest projekt techniczny remontu innej drogi powiatowej: Wandowo - Jaromierz. Jak powiedział Karol Czyżewski z zarządu powiatu, remont tej drogi rozpocznie się prawdopodobnie na przełomie czerwca i lipca. W tym roku powiat planuje zakończenie remontu drogi na odcinku Janowo - Pastwa, natomiast droga Wandowo - Jaromierz w pierwszym etapie modernizacji zostanie poszerzona i pokryta nawierzchnią. W przyszłym roku cała droga Wandowo - Jaromierz zostanie pokryta nową nawierzchnią.

Powiat planuje pozyskanie pozabudżetowych środków finansowych na remonty dróg.

- Do Krajowego Urzędu Pracy zgłosiliśmy wniosek o dofinansowanie programu leśno-drogowego. Porządkowane by były poboza dróg. Zatrudnieni zostaliby bezrobotni. Czekamy obecnie na rozpatrzenie wniosku. Trwa przygotowanie warunków, które nasze drogi będą musiały spełnić po modernizacji. Ten program modernizacyjny będziemy chcieli zaprezentować radnym podczas sesji w maju lub czerwcu - powiedział Karol Czyżewski z zarządu powiatu.

Techniczną stroną programu zajmują się obecnie specjaliści z Politechniki Gdańskiej. W tym roku rada powiatu zdecydowała, że nadwyżka budżetowa zostanie wykorzystana między innymi na remonty dróg.

- Jeżeli chodzi o remonty dróg Janowo - Pastwa i Wandowo - Jaromierz, to jesteśmy w kontakcie z Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Zamierzamy wystąpić o pieniądze na remonty. Liczymy także, że wspomże nas urząd marszałkowski w ramach inwestycji infrastrukturalnych.

Powiat ma pieniądze jedynie na bieżące utrzymanie dróg - nie ma ich na inwestycje.

J.K.

Otlowice

Ferie, które mamy już za sobą, bardzo pracowicie spędził członkowie UKS „Kibic” w Otlowcu.

Sportowe podsumowanie

Byli oni bowiem organizatorami sportowego pół-zimowiska. W pierwszym tygodniu sala gimnastyczna była zajęta przez 2 grupy tenisistów stolowych. Pierwszą grupę stanowili uczniowie tej szkoły, drugą ich koledzy z SP 2 w Kwidzynie. Drugi tydzień zarezerwowano dla wszystkich tych, którzy postanowili rywalizować w piłce koszykowej, unihocu i halowej piłce nożnej. Zorganizowane podczas tych sportowych zmaganiach turnieje zgromadziły wielu zawodników. W turnieju tenisa stołowego w kategorii 1989 i młodszy w grupie dziewcząt najlepsze zawodniczki to: Monika Wiśnioch, Natalia Stefaniak, Paulina Magdzińska - wszystkie z SP Otlowice. Wśród chłopców najlepší to: Michał Amburszkiewicz - SP 2 Kwidzyn, Karol Block - SP Otlowice, Mateusz Grządka - SP 4 Kwidzyn.

unihoca startowało 6 zespołów ze szkół w Otlowcu, Cyganach i Gardziej. Pierwsze miejsce zajęła LEGIA, występująca w składzie: Ewa Wiśnioch, Michał Tomaszek, Tomasz Wiśnioch. W turnieju koszykówki wystartowało również 6 zespołów. Zwycięstwo odniosła drużyna CHICAGO BULLS, tym razem grająca w składzie: Robert Murawski, Michał Prac, Radosław Głębiok. Natomiast w turnieju halowej piłki nożnej w grupie dziewcząt pierwsze miejsce zajęła drużyna BŁYSKAWIC, w której grały: Karolina Wiśnioch, Agnieszka Drozdowska, Ewa Wiśnioch. Królową strzelców została Marta Smeja. Wśród chłopców zwycięstwo odniósł MANCHESTER, grający w składzie: Rafał Murawski (król strzelców), Mateusz Jurczyk, Bartosz Krupa.

Jak nas poinformowali organizatorzy, w rozegranych turniejach rozdano 16 nagród rzeczowych, 80 pamiątkowych dyplomów, 70 paczek ze słodyczkami. A było to możliwe dzięki sponsorom: Międzyшкольному Ośrodkowi Sportu w Kwidzynie, hurtowni „Weja” i pani Bożenie Rybus z Gardziej.

R.B.

Ryjewo

Zimowa spartakiada

W marcu już po raz kolejny Gminny Ośrodek Kultury w Ryjewie był organizatorem gminnej spartakiady zimowej zespołów sportowych z terenu gminy Ryjewo.

W zawodach i turniejach brały udział dzieci, młodzież i osoby dorosłe z Trzciana, Wątkowic, Straszewa, Benowa i Ryjewa. Startowało ogółem 142 zawodników i zawodniczek, a drugie tyle gorąco ich dopingowało. Walczono w następujących konkurencjach: tenis stołowy, szachy, warcaby 100-połowe, wyciskanie ciężarów i strzelanie z broni sportowej.

Uzyskano następujące wyniki:

tenis stołowy - dziewczęta do lat 15

1. Agnieszka Kraszewska (Ryjewo) 2. Kamila Ceier (Ryjewo)
3. Agnieszka Kamprawska (Ryjewo)

tenis stołowy - kobiety i dziewczęta szkół ponadpodstawowych

1. Ewa Guba (Ryjewo) 2. Monika Andrzejewska (Ryjewo) 3. Zuzanna Zaręba (Ryjewo)

tenis stołowy - chłopcy do lat 15

1. Michał Dobosz (Ryjewo) 2. Tobiasz Rębacz (Ryjewo) 3. Marcin Sobiech (Ryjewo)

tenis stołowy - młodzież szkół ponadpodstawowych

1. Marcin Grochowski (Ryjewo) 2. Michał Łukaszczyk (Ryjewo) 3. Jacek Brunicki (Ryjewo)

tenis stołowy - mężczyźni

1. Grzegorz Zaręba (Ryjewo) 2. Andrzej Szwarz (Ryjewo) 3. Andrzej Łagocki (Ryjewo)

warcaby 100-połowe - dziewczęta i kobiety

1. Monika Andrzejewska (Ryjewo) 2. Jolanta Lemańska (Ryjewo) 3. Dorota Szablicka (Ryjewo)

warcaby 100-połowe - chłopcy i mężczyźni

1. Edmund Miłosz (Straszewo) 2. Jarosław Łajsz (Ryjewo) 3. Jan Piłczuk (Ryjewo)

szachy - mężczyźni

1. Eugeniusz Jaroszyński (Straszewo) 2. Andrzej Zwołak (Ryjewo) 3. Waldemar Sosnowski (Wątkowice)

wyciskanie ciężarka 17,5 kg jedną ręką - mężczyźni

1. Andrzej Szwarz (Ryjewo) 2. Piotr Plewako (Straszewo) 3. Paweł Głuszczyk (Benowo)

strzelanie z broni sportowej - dziewczęta do lat 15

1. Iwona Kazmierczyk (Ryjewo) 2. Agnieszka Kraszewska (Ryjewo) 3. Agnieszka Kamprawska (Ryjewo)

strzelanie z broni sportowej - kobiety

1. Kazimiera Gajos (Straszewo) 2. Ewa Guba (Ryjewo) 3. Helena Meyer (Ryjewo)

strzelanie z broni sportowej - chłopcy do lat 15

1. Tomasz Kołakowski (Straszewo) 2. Bartek Łajsz (Ryjewo) 3. Michał Plewako (Straszewo)

strzelanie z broni sportowej - mężczyźni

1. Marek Ligenza (Benowo) 2. Sławomir Ślupczyński (Ryjewo) 3. Piotr Osiał (Ryjewo)

W punktacji drużynowej uzyskano rezultaty:
1. Ryjewo - 221 pkt.
2. Straszewo - 65 pkt.
3. Benowo - 63 pkt.
4. Wątkowice - 27 pkt.
5. Trzciano - 22 pkt.

Małgorzata Sobczyńska

Sadlinki

ROBOCZA WIZYTA KURATORA

W Zespole Szkół w Sadlinkach przebywał z roboczą wizytą pomorski kurator oświaty Andrzej Jachnik. Wraz z nim do szkoły przyjechali: wicekurator Piotr Wiśniewski, wizytator Barbara Szynkarczyn, wójt gminy Sadlinki Elżbieta Krajewska, zastępca wójta ds. oświaty Henryk Stramecki i dyrektorzy szkół gminy Sadlinki.

Od lewej: Andrzej Jachnik, Andrzej Rupieta, Piotr Wiśniewski, Elżbieta Krajewska, Piotr Obód. Sala komputerowa w zespole szkół w Sadlinkach

Goście udali się na miejsce budowy hali sportowej. Dyrektor Andrzej Rupieta przekonywał, iż inwestycja i szybkie zakończenie budowy tego obiektu sportowego są niezbędne dla pełnego funkcjonowania placówki, w skład której wchodzi szkoła podstawowa i gimnazjum. Sala mogłaby też służyć społeczno-

ści lokalnej. Zwiedzano szkołę, w szczególności salę komputerową. A. Rupieta rozpoczął dyskusję nad wdrażaniem reformy systemu edukacji, poruszył sprawę finansowania oświaty i jej niedoszacowania. Zwrócił uwagę na to, że ministerstwo edukacji narodowej i kuratorium oświaty nakla-

dają bardzo wiele zadań na nauczycieli, między innymi dokształcanie, nie dając w zamian dostatecznych środków, twierdząc iż te powinny być zagwarantowane w budżecie gminnym - w subwencji finansującej zadania związane z wdrażaniem reformy edukacji.

op.

Prabuty

Obradował zarząd

Kolejne posiedzenie zarządu miasta i gminy odbyło się 9 marca. Członkowie zarządu zapoznali się między innymi ze sprawą bloku mieszkalnego przy ul. Milej 3, który obecnie należy do zasobów PKP. Ewa Dobaczewska, dyrektor MGZ ds. oświaty, przedstawiła propozycję utworzenia ekologicznego, sportowo-rekreacyjnego kompleksu przy SP 2, tzw. zielonej sali gimnastycznej.

Celem tego projektu jest rozładowanie zajęć w sali gimnastycznej tej szkoły. Drugi wniosek na tym posiedzeniu był związany z oświatą. Dyrektor gimnazjum wystosował prośbę o

podjęcie zmian w sposobie wygaszenia działalności SP 1 poprzez ewentualne przesunięcie dzieci z kl. III i IV od nowego roku szkolnego do SP 2. Wniosek ten był pod dyskutowany trudną

sytuacją lokalową gimnazjum. Członkowie zarządu postanowili nie wnieść zmian w sposobie wygaszenia szkoły podstawowej. Powrócono również do

kwestii opłat za wodę i ścieki. Zarząd postanowił nie zmieniać swej pierwotnej decyzji o podwyżkach cen wody i ścieków. Zapoznano się także z projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego pod zakład utylizacji odpadów w miejscowości Plawty Wielkie (gmina Kiszelice). Zarząd postanowił zwrócić się do rzeczoznawcy z prośbą o wydanie opinii na temat ewentualnego zagrożenia wynikającego z usytuowania wysypiska śmieci.

Do zarządu zwrócił się z prośbą ksiądz prałat Jan Oleć. Prośba dotyczyła zainstalowania oświetlenia konkatedry na zewnątrz. Tej sprawy nie rozstrzygnięto, a zarząd w celu przedyskutowania kwestii postanowił zaprosić na kolejne posiedzenie księdza prałata.

RB

R E K L A M A

SPRZEDAŻ PROMOCYJNA 30,31 marca i 1 kwietnia

Kupując samochód DAEWOO na raty - oszczędzisz

☆ minimalna pierwsza wpłata	NUBIRA	6500 zł
☆ najniższe na rynku raty	LANOS	4900 zł
☆ bez zaświadczeń o zarobkach	MATIZ	3600 zł
	TICO	3000 zł
	POLONEZ	3200 zł

PROMOCJA OGRANICZONA

CHCESZ KUPIĆ TANIO ZADZWOŃ!

Market ELZAM Elbląg, ul. Grunwaldzka 2 tel. (055) 239 73 99

Centrum Handlowe Kwidzyn, ul. Piłsudskiego 45 tel. (055) 279 39 36

R E K L A M A

RACOMM
Systemy fiskalne
278-72-40

Kurier Gminny

Prabuty

Uczyć się w Zespole Szkół

Budynek Zespołu Szkół w Prabutach, którego dyrektorem jest Stefan Sołoducha, mieści się przy ul. Szkolnej. Zanim przedstawimy ofertę dotyczącą kontynuacji nauki przez absolwentów klas ósmych nieco historii tej placówki.

Jej początek to rok 1946, kiedy rozpoczęła w Prabutach działalność Publiczna Średnia Szkoła Zawodowa. Organizatorem oraz jej pierwszym dyrektorem był Franciszek Połojski. W pierwszym roku naukę podjęło 56 uczniów, z tego 11 w klasie wstępnej i 45 w klasie pierwszej. Lekcje

wych. Nie zapomniano o języku obcym, którym będzie w technikum język niemiecki. Dodatkowo w klasie czwartej 4 tygodnie będzie się odbywała praktyka zawodowa. W klasach II, III i IV miejscem zajęć praktycznych będą warsztaty szkolne.

Nie wszyscy wybiorą

miast o przyjęciu do klasy pierwszej szkoły zawodowej decydują: minimum 5 punktów uzyskanych w wyniku badania osiągnięć i z przeliczenia ocen uzyskanych na świadectwie oraz potwierdzenie przyjęcia ucznia na zajęcia praktyczne (dotyczy klasy wielozawodowej). Jak podkreśla dyrektor szkoły Stefan Sołoducha, przekroczenie progu punktowego nie gwarantuje przyjęcia do szkoły, jeśli próg ten przekroczy liczba kandydatów większa niż liczba miejsc, którymi dysponuje szkoła.

RB

Obrzynowo

STOP NAŁOGOM

W marcu szkoła w Obrzynowie gościła przedstawicieli samorządów uczniowskich ze szkół w Trumiejach, Rodowiu oraz SP 1 i SP 2 w Prabutach. Odbywały się tam już po raz czwarty gminne warsztaty samorządów uczniowskich.

Na kilka dni przed rozpoczęciem warsztatów szkoły otrzymały zadania, których celem było przygotowanie materiałów dotyczących przyczyn, skutków i sposobów zapobiegania nałogom. SP 2 Prabuty przygotowała materiały dotyczące przemocy w szkole i w rodzinie.

Młodzi samorządowcy na specjalnie przygotowanych arkuszach papieru wypisali swoje wnioski i spostrzeżenia. Tak powstały plakaty, które później przyozdobiły szkołę. Ważne jest również to, że ci młodzi ludzie dostrzegli groźne problemy, jakimi są nałogi. Na pytanie: dlaczego młodzież sięga po alkohol, papierosy czy narkotyki, pojawiali się między innymi takie uzasadnienia: chęć popisania się przed rówieśnikami, moda, dorównanie kolegom, chęć zapomnienia problemów domowych i szkolnych, z ciekawości czy wręcz po prostu z głupoty.

W drugim dniu obrad w Obrzynowie zjawili się zaproszeni goście. Policjanci: aspirant Ryszard Michałowski i młodszy aspirant Zbigniew Kołodziejki zapoznali uczniów z postępami popełnianymi przez nieletnich. Doktor Anna Kołakowska opowiedziała o chorobach związanych z piciem alkoholu, paleniem papierosów i używaniem narkotyków. Gośćmi byli również: psycholog T. Zamojska i dyrektor Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Malborku - Waldemar Zamojski.

Zajęcia warsztatowe były przeplatane turniejami i konkursami. W turnieju tenisa stołowego zwyciężył Kamil Szepelik z SP Trumiejki. W konkursie „Śpiewać każdy może” najlepszy był duet A. Grablińska i A. Iwańska z SP 1 Prabuty. Aneta Szkutnik z SP 1 Prabuty zwyciężyła w turnieju „1 z 10”. Organizatorzy warsztatów zaplanowali również konkurs na wiersz, którego tematyka

były zagadnienia omawiane podczas tego trzydniowego spotkania. Komisja

browski. Goście zwiedzili powstałą dzięki staraniom dyrektora szkoły w Obrzynowie Stanisława Gostomczyka salę komputerową. Dzięki sali kolejna szkoła w gminie Prabuty może bez przeszkód, od zaraz prowadzić zajęcia z informatyki.

Na zakończenie warsztatów ich uczestnicy przyjęli specjalną uchwałę z apelem wzywającym do walki z nałogami, skiero-

stytucji. Za naszym pośrednictwem organizatorzy dziękują: burmistrzowi Włodzimierzowi Dawidowskiemu, dyrektorowi MGZ Ewie Dobaczewskiej, dyrektorowi MGOK Markowi Szulcowi, piekarni Szpakowski w Prabutach, PHUIP „Bodex”, dyrektorowi Zespołu Szkół w Prabutach Stefanowi Sołoduchowi, radom sołectwa Obrzynowa i Jakubowa,

Warsztaty mogły się odbyć dzięki pomocy wielu ludzi i instytucji. Im składano podziękowania

konkursowa najwyższe oceniła wiersz Klaudyny Longinus z SP Rodowiu.

Warsztaty w Obrzynowie stały się również okazją do spotkania władz samorządowych z młodzieżą. Przybyli: burmistrz Włodzimierz Dawidowski, dyrektor MGZ Ewa Dobaczew-

waną do władz samorządowych gminy Prabuty oraz do szkół.

Jak powiedziała Mariola Romel-Kosedowska, opiekunka samorządu uczniowskiego, to że warsztaty mogły tak przebiegać, było możliwe dzięki pomocy wielu ludzi i in-

Kołu Gospodyń Wiejskich w Obrzynowie, KH ZHP w Kwizdymie oraz Markowi Taraszkiewiczowi, Krysytynie Ratce, Danucie Michalskiej, Renacie Przybył, Elżbiecie Piotrowskiej i Zdzisławowi Laskowskiemu.

RB

Pracownia matematyczna

odbywały się w godzinach popołudniowych w budynku SP 1. Z czasem szkoła się rozrosła, a i lekcje zaczęły się odbywać już od rana. Mijały miesiące i lata, szkoła zmieniła nazwy, profile kształcenia, co raz więcej uczniów decydowało się na naukę w tej placówce. I tak oto nadszedł rok 1996, w którym obchodzone uroczystości 50-tą rocznicę istnienia. Od tamtej chwili upłynęło już znowu nieco czasu, a Zespół Szkół w Prabutach przygotowuje się do przyjęcia kolejnego rocznika absolwentów klas ósmych. Ósmoklasiści mogą kontynuować naukę w jednej z trzech szkół wchodzących w skład zespołu. Oprócz Liceum Ogólnokształcącego działają w szkole także Technikum Zawodowe i Zasadnicza Szkoła Zawodowa. W nadchodzącym roku szkolnym 2000/01 liceum będzie mogło przyjąć uczniów do dwóch oddziałów. Okres kształcenia w liceum trwa 4 lata. Przystąpiłi licealiści będą mogli uczyć się dwóch języków obcych: angielskiego i niemieckiego. Technikum Zawodowe przysna swoim absolwentom po 5 latach nauki tytuł technika o specjalności obsługi i naprawy pojazdów samochodowo-

dwie powyższe szkoły. Tym, którzy pragną uczyć się o rok krócej niż w liceum Zespół Szkół w Prabutach proponuje edukację w szkole zasadniczej w dwóch oddziałach o specjalnościach: mechanik pojazdów samochodowych oraz w tzw. klasie wielozawodowej. Językiem obcym będzie język rosyjski. Zajęcia praktyczne, w zależności od klasy, odbywać się będą w warsztatach szkolnych i będą trwać od 1 do 3 dni w tygodniu. Uczniowie klasy wielozawodowej będą odbywać praktyki w zakładach pracy uprawnionych do kształcenia uczniów. Szczególnie interesujący jest fakt, iż Zespół Szkół w Prabutach posiada w swoich warsztatach szkolnych bardzo nowoczesną i jedyną w powiecie kwizdyńskim linię do przeprowadzania okresowej kontroli pojazdów firmy BOSCH. Nad całością przebiegu kontroli pojazdu czuwa komputer. Ważne dla przyszłych absolwentów klas ósmych są zasady rekrutacji. O przyjęciu do pierwszej klasy LO i TZ decydują: minimum 20 punktów uzyskanych w wyniku badania osiągnięć i z przeliczenia ocen na świadectwie ukończenia szkoły podstawowej. Nato-

Sadlinki Turystyczne przesłuchania

W Tczewie odbył się I Wojewódzki Festiwal Piosenki Turystycznej dla szkół podstawowych i uczniów gimnazjów. Udział w festiwalu wzięli uczniowie z Zespołu Szkół w Sadlinkach. Gościem wystąpił zespół DECYMA z Sadlink.

W przesłuchaniach wzięło udział 20 solistów i 12 zespołów wokalnych z całego województwa pomorskiego. Jury festiwalu dostrzegło młode talenty ówczące pod opieką Edwarda Budysia. Reprezentanci Sadlinek zdobyli łącznie trzy nagrody i tyle samo wyróżnień.

Na pierwszym miejscu w kategorii solistów znalazła się Emilia Kurek. Wyróżnienie otrzymała Katarzyna Kazimierska, która była jedną z młodszych uczestniczek przesłuchań. Zespół AURA zdobył w konkursie trzecią nagrodę. W odpowiedzi na zaproszenie organizatorów z ponad godzinym koncertem wystąpił zespół DECYMA.

ja

Podziękowania odbiera Ewa Dobaczewska

ska, przewodnicząca RMiG Helena Możejko, dyrektorzy szkół - Elżbieta Rzeszutek, Bogdan Pawłowski oraz radna Barbara Waszczuk, sołtysi z Obrzynowa - Witold Zielenka i Jakubowa - Stanisław Ze-

R E K L A M A

SUPER OKNA SUPER CENY

OKNA

k = 1.3

Luksus w cenie standardu

CERTYFIKAT ISO 9002 JAKOŚĆ

NOWA JAKOŚĆ
Atesty ITB i PZH

PONADTO NOWOŚĆ W SPRZEDAŻY:
KOLOROWE PANELE PCV

LUNAR S.C.
Kwizdyn, ul. Zwirowa 10, tel. 279 63 31, 645 04 05, tel./fax 279 00 58

R E K L A M A

NIE PŁAĆ WIĘCEJ NIŻ TRZEBA!

WĘGIEL

z kopalni **ORZECH GAT. I**
PIAST **KOSTKA GAT. I**
Zapewniamy **KOKS** **RATY BEZ**
transport i załadunek. **PORĘCZYCIELI**

ZAPRASZA SKŁAD OPALU W SĄDLINKACH
TEL.. (055) 275-75-61

PIECE MIAŁOWE C.O.
w cenach producenta

ŚWIAT WEDŁUG PRZEDSZKOLAKA

Rynkoś - mój idol

Jedni lubią sport, inni tańiec, niektórzy to zapaleni kinomani, a są i tacy, którzy ubóstwiają węże. To wszystko dotyczy jednak tylko pewnych grup, a nie całości.

Czy jest coś, co łączy wszystkich ludzi? Wbrew pozorom istnieje kilka takich rzeczy. Jedną z najbardziej oczywistych jest chyba muzyka. Bo czy znacie Państwo kogoś, kto jej nie lubi? Można nie przepadać za jakimś jej rodzajem czy wykonawcą, ale każdy ma szansę wybrać z nieprzebranego bogactwa świata dźwięków coś, co mu w 100% odpowiada.

Muzyka towarzyszy nam od dziecka. Dlatego nie wahał się porozmawiać o niej z sześciolatkami z Przedszkola Niepublicznego Nr 6 „Radość” w Kwizdynie.

Hasło „muzyka” budzi wśród dzieci różne skojarzenia. Muzyka to jest takie coś, czego można słuchać, na przykład jak leca piosenki. Ludzie coś grają w jakimś budynku i oni to nagrywają i do radia to leci i my wtedy słuchamy muzyki - mówi Dominika. Albo to jest szkoła muzyczna - dodaje Mariusz. O różnej muzyce można się uczyć - stwierdza dość za-

gawkowo Karol. A ja kiedyś szłam z mamą kupić sukienkę i słyszałam jak moda gra. Ola pozazdrościła najwyraźniej owej zagadkowości wypowiedzi kolezki. Ja kiedyś mam organy i często lubię grać na tym organie. Mam też gitarę, ale ona nie jest dostrojona. Ale to nie, bo i tak fajnie dźwięki wydaje. Ma takie ładne struny i jak się na niej gra, to takie ładne piosenki lecą - opowiada Karol, dla którego zawłose polskiej gramatyki nie mają jeszcze większego znaczenia. Ja mam gitarę, organy, flet i cymbalki - chwali się Dominika. Jak mówi, potrafi grać na każdym z tych instrumentów i zupełnie nie przeszkadza jej w tym fakt, że gitarze brakuje strun. Po raz kolejny potwierdza się powiedzenie, że Polak potrafi.

Ludzie słuchają muzyki, bo lubią rocka. A jak nie lubią rocka, to lubią coś innego. Ja mam swoją ulubioną muzykę i to jest Rynkoś (Ryszard Rynkowski - przyp. red.). Rysio tak ładnie śpiewa. „Jedzie pociąg z daleka” - mówi Karol, zabawnie akcentując trzecią sylabę ostatniego wyrazu. A ja wolę angielskie piosenki Enrique Iglesias'a - wtrąca Mariusz. Ty się puknij! Nie angielskie ty-

ko hiszpańskie! - złości się Mateusz. Jak piosenki są wolne, to się ich słucha, a jak są szybkie, to się tańczy - takiego rozróżnienia dokonała Ola. Ludzie najbardziej lubią słuchać muzyki przez radio. Jak na przykład jadą do pracy, to mogą wziąć radio ze sobą. Mój brat wziął nawet kiedyś radio do łazienki! - zdradza Dominika.

Piosenki biorą się od takiego pana, tylko jak on się nazywał? - zastanawia się Karol. No, ten co nie żyje na atak serca - bezskutecznie próbuje sobie przypomnieć. Według Dominiki piosenki biorą się stąd, że ktoś wymyśla muzykę i bierze zespół. I oni śpiewają gdzieś na scenie i nagrywają ich kamera, a my możemy zobaczyć to później w telewizji - uzupełnia Ola.

A co to znaczy komponować? Też pytanie! Przedszkolaki mają odpowiedź na wszystko. Komponować to tyle co pokazywać kto ma grać. Kompozytor to taki pan, którzy mówi kto ma wyjść na scenę.

Choć nie łatwo się z tym pogodzić, bo muzyka gra często na naszych emocjach i każdy z nas odbiera ją bardzo indywidualnie, to prawdą jest, że współczesni artyści są wielokrotnie tylko trybikami w maszynie, jaką jest showbusiness. To już nie sztuka dla sztuki, ale raczej sztuka sztuki, a najważniejsza i tak pozostanie komercja. Dzieciakom wydaje się to naturalne. Muzykę koncertującą, żeby ludzie im placili - uważa Dominika. Trochę zaskoczeni taką odpowie-

dzią dopytujemy, czy oni tak tylko dla pieniędzy. No - odpowiada bled cienia wątpliwości dziewczynka. W końcu, trochę na siłę, udaje nam się przekonać dzieci, że może jednak muzycy choć troszkę lubią to co robią. Lubią śpiewać, bo wtedy oglądają ich ludzie - twierdzi Dominika. Jak piosenkarze ładnie śpiewają, to dostają za to pieniądze. Albo Oscara. Oscar to taki złoty medal. - Nie medal tylko rzeźba - poprawiają się nawzajem.

Trasy koncertowe są dla większości muzyków chlebem powszednim, jednym z elementów promocji nowej płyty. Cóż to takiego ta trasa koncertowa? To taka specjalna scena - oświadcza Dominika. Zanim Karola to rzekł takie coś, gdzie można się nauczyć muzyki.

Piosenkarze na koncertach wszystkim poruszają. A publiczność zachowuje się cicho i dobrze. Z tym pierwszym można by się zgodzić, ale to drugie zdanie odnosi się chyba tylko do miłośników muzyki poważnej.

Publiczność, która zachowuje się cicho i dobrze oznaczałaby koniec koncertów rockowych. Bo proszę sobie wyobrazić gwiazdę rocka, która porusza wszystkim, czym może, a publiczność pozostaje nieporuszona. Na szczęście nie zawsze to, co mówią przedszkolaki znajduje swoje odzwierciedlenie w rzeczywistości. Ale w końcu zeszła ta ma się tylko raz w życiu.

W Zespole Szkół Zawodowych Nr 2 w Kwizdynie odbył się powiatowy konkurs o rzadko spotykanej tematyce. Uczestnicy mieli okazję sprawdzić swoją wiedzę na tematy związane z pszczelarstwem. II Powiatowy Konkurs Szkół „Tajemnice pszczoły miodnej” został przygotowany przez nauczyciela Bogusława Dornaradzkiego oraz jego uczniów z kół biologicznego.

Tajemnice pszczoły miodnej

Skąd wziął się pomysł na zorganizowanie konkursu o pszczelarstwo? O historii konkursu opowiedział nam jego organizator.

biologicznym, który chce zrealizować coś robić. Mam w tej chwili 21 autentycznie pracujących osób. Wspólnie doszliśmy

Uczniowie musieli również wymienić rodzaje miodu pitnego. Nie było bez literatury. Jedno z pytań brzmiało: „Czy Melchior

Prezentacje plakatów były jednym z elementów konkursu

Tematyką konkursu byłem zainspirowany już 10 lat temu. Byłem z uczniami na szkolnej wycieczce na południu Polski. Odwiedziliśmy miejscowość Kamienna w okolicach Krynicy Górskiej - jest to centrum pszczelarstwa w Polsce. Chcieliśmy się spotkać z ks. dr. Henrykiem Ostachem, który wówczas był prezesem Europejskiego Stowarzyszenia Pszczelarzy. Był on wtedy człowiekiem bardzo zajęтым i trudno było się do niego dostać. Prosiłmymy jedną z zakonnic o spotkanie tłumaczac, że przyjechalismy z daleka. Udało się i ksiądz nas przyjął. Siedzieliśmy w kaplicy i słuchalismy niesamowitej opowieści tego człowieka. Mówił w fascynujący sposób o rzeczach, o których my nie mieliśmy pojęcia. Dowiedzieliśmy się wtedy m. in. o leczeniu preparatami miodowymi. Słuchalismy, jak stosowano apiterapię w leczeniu kosmonautów. Od tamtego czasu minęło już 10 lat i akurat zdarzył mi się zespół uczniów w kole

do wniosku, że zorganizujemy konkurs o takiej właśnie tematyce. To zaczęło się w zeszłym roku, no i teraz mamy już drugą edycję konkursu - powiedział Bogusław Dornaradzki.

Do rywalizacji przystąpiło sześć dwuosobowych zespołów. Trzeba było przebrnąć przez kilka nietrywających zadań. Pierwszym zadaniem jury - złożonego między innymi z pszczelarzy: Jana Pawskiego i Henryka Dąbrowskiego - była ocena plakatów wykonanych przez uczestników konkursu. Uczniowie musieli następnie odpowiedzieć na sto pytań bardziej i mniej związanych z pszczelarstwem. Trzeba było między innymi podać nazwę serialu telewizyjnego, którego tytuł jest związany z tematyką konkursu - chodzi o „Miodowe lata”. Jedno z łatwiejszych pytań brzmiało: „Jak ma na imię najsympatyczniejsza pszczoła świata?”. - Maja. Sprawdzono także znajomość przysłów, każe dokończyć jedno z nich: „Kto ma pszczoły, ten ma...” - miod.

Wańkowicz był autorem powiedzenia „Miod krzepi?” - powiedział brzmiało „Cukier krzepi”. Uczestnicy konkursu mieli za zadanie przygotować napój miodowy na bazie górskiej wody mineralnej z różnymi dodatkami. Trzeba też było nadać przedstawionemu napojowi własną nazwę.

A oto wyniki rywalizacji. Pierwsze miejsce wśród szkół ponadpodstawowych zajęli gospodarze - druga Zespół Szkół Zawodowych Nr 2 w Kwizdynie. Na drugim miejscu znaleźli się reprezentanci II Liceum Ogólnokształcącego w Kwizdynie. Trzeci był zespół Technikum Przemysłu Włókienniczego - Trzciniarskiego w Kwizdynie. W kategorii gimnazjów pierwszymi byli uczniowie Zespołu Szkół Nr 2 w Kwizdynie. Na drugim miejscu uplasowali się przedstawiciele Zespołu Szkół Nr 1 w Kwizdynie.

Gratulujemy.

JAKA SZKOŁA?

Szkoły ponadpodstawowe można z grubszą podzielić na dwa typy: takie, które przygotowują do podjęcia studiów wyższych wszelkiego typu, dające wiedzę ogólną i bardzo wszechstronną, oraz takie, których program nauczania jest okrojony do stosunkowo wąskiej dziedziny, dzięki czemu ich absolwenci są gotowi do wykonywania określonego zawodu.

Zespół Szkół Budowlanych

W tym odcinku naszego cyklu adresowanego do ósmoklasistów przedstawiamy ten drugi typ szkoły.

Zespół Szkół Budowlanych

Placówką, której dyrektorem jest Dariusz Wichowski, istnieje od ponad trzydziestu lat. Patronuje jej Gabriel Narutowicz, którego życiorys jest pilnie studiowany przez pierwszoklasistów. Każdego roku 10 listopada, czyli w rocznicę nadania imienia ZSB, orga-

nizowany jest bowiem Międzyszkolny Konkurs Wiedzy o G. Narutowiczu. Święto szkoły jest jednocześnie znakomitą okazją do odczyszczenia najmłodszych uczniów. Podczas pasowania pierwszaki muszą wykonać się zarówno znajomością historii szkoły, jak i sprawnością przydatną w ich przyszłych zawodach. Dodatkową atrakcją tego dnia jest wybór najlepszego ucznia. Zespół Szkół Budowlanych prowadzi wiele interesujących kół

pozaekcyjnych. W szkole funkcjonują koła: ekologiczne, teatralne, plastyczne oraz sportowe. Udział w tych zajęciach jest nieodpłatny.

W nadchodzącym roku szkolnym ZSB zaproponuje absolwentom szkół podstawowych naukę w następujących szkołach: Zasadniczej Szkole Budowlanej, Zasadniczej Szkole Budowlanej Specjalnej i w Liceum Technicznym.

Program, na którym oparte jest nauczanie w Zasadniczej Szkole Budowlanej, realizowany jest w cyklu tryletnim. Szkoła prowadzi nabór w trzech zawodach: malarz-tapeciarz (20 miejsc), murarz (35), a także cieśla (20). Jej absolwenci to robotnicy wykwalifikowani.

Szkoła przygotowuje ponadto 20 miejsc dla kandydatów, którzy ukończyli szkołę specjalną (np. SP 7 w Kwizdynie). W tej klasie uczniowie będą zdobywać zawód malarz-tapeciarz. Po ukończeniu szkoły i zasadniczej uczniowie mają możliwość kontynuowania nauki w trzyletnim Zaocznym Technikum Budowlanym.

Betoniarz - zbrojarz oraz dekarz to zawody, do wykonywania których przygotowuje Zasadnicza Szkoła Budowlana dla Doroc-

nych OHP. Szkoła przyjmuje po siedemnastu uczniowie w każdym zawodzie.

Istniejące od roku Liceum Techniczne, w którym nauka trwa cztery lata, proponuje kształcenie w specjalności kształtowanie srodowiska. Przyszłoroczny nabór ustalono na 60 uczniów, z czego połowę stanowić mają dziewczęta. Uczniowie liceum wybierają jeden z trzech języków obcych: angielski, niemiecki bądź francuski.

ZSB zapewnia każdemu uczniowi dostęp do Internetu oraz nowoczesnego sprzętu komputerowego i audiowizualnego. Próg punktowy wynosił w roku ubiegłym 42 jednostki. ap

Advertisement for GUAM beauty products. Includes text: 'KUCHNIE TWOJE Kwizdyn ul. Kopernika 25 PROMOCJA projekt gratis 261 22 33', 'GUAM SKUTECZNA METODA W WALCE Z NADWAGĄ I CELLULITE!!!', 'Cena 1 kg - 10 zabiegów oraz 300 zł REWELACYJNE KOSMETYKI', 'DOSTAWCA INTERNETU RACOMM 279-58-09'.

Mój biznes

FIRMA OD PORZĄDKÓW

Już pierwszy kontakt z Waldemarem Tulem pozwala odnieść wrażenie, że w sprawach dotyczących jego firmy „Wimat” jest niesłychanie ostrożny. Długo

Po dwóch latach od rozpoczęcia działalności do firmy dołączył pan Waldemar.

Dziś „Wimat” świadczy usługi w zakresie hotelar-

wbrow pozorom konkurencja w branży jest duża.

Oprócz tego, że jest współwłaścicielem „Wimatu” (jego współniczką jest żona), W. Tul pełni także rolę zarządzającego przedsiębiorstwem. Wy maga to stałej obecności w firmie, nie mogą sobie pozwolić na to, by nie przyjechać do pracy - twierdzi. Pani Małgorzata z kolei poświęca teraz „Wimatowi” trochę mniej czasu, gdyż zajmuje się wnuczką. Nad całością czuwa córka Izabela.

A jest co nadzorować. Hotel „Papiernik” jest największą bazą noclegową w Kwidzynie - oferuje około 150 miejsc. Zatrzymują

się w nim głównie ekipy remontowe, sportowcy i osoby prywatne. Poza „Papiernikiem” przedsiębiorstwo państwa Tulów zajmuje się administracją dwóch innych kwidzyńskich hoteli.

W ocenie pana Waldemara „Wimat” rozwija się drogą stopniowych zmian, bez żadnych rewolucji. Takie tempo odpowiada właścicielom, którzy żyją swoją pracą. Bardzo lubią to co robią - przyznaje W. Tul. „Lubię to co robię” - to zdanie często powtarzane przez bohaterów naszego cyklu. I jeśli istnieje recepta na sukces, to chyba właśnie kochać swoją pracę.

PIZZA W „TĘCZY”

Budynek przy ulicy Piłsudskiego w Kwidzynie przyciąga wzrok każdego przechodnia pięknie wykonaną elewacją. Nietrudno zauważyć widniejące między piętami napisy „KINO TĘCZA KINO”. Brzmiał zaproszenie.

Natomiast samo wejście do gmachu od ulicy Tęczowej wita nas wykrzywną, pociętą bramą, zaś ściany zdobią napisy w modnym ostatnio stylu graffiti o treści „PIZZA POD KROKODYLEM”.

Wiadomo, że od paru już lat kino „Tęcza” w ogóle nie funkcjonuje jako placówka kulturalna. Może więc aktualny właściciel budynku pokusi się o zdemontowanie nieaktualnej informacji?

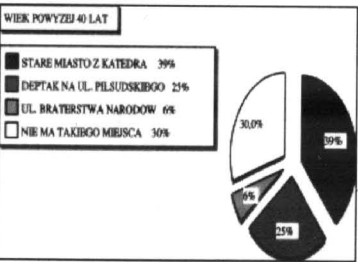
Co uważasz za centrum naszego miasta?

Tej treści pytanie zostało zadane 100 mieszkańcom Kwidzyna. Sondaż przeprowadzono próbą losową i reprezentatywną.

Ponad dwa lata temu badani orzekli, że najbardziej reprezentatywnym miejscem jest Stare Miasto (43%). Aktualne odczucia kwidzyńskich różnią się już znacznie od poprzednich i deptak na ulicy Piłsudskiego „przeskoczył” dotychczasowe centrum.

Pozostałe punkty wskazane w ankiecie znacznie różniły się od wcześniejszych badań. Jednak nadal 25% respondentów uważa, że nie ma takiego miejsca, które zastępowałoby na miano centrum.

W zestawieniu uwzględniającym wiek badanych najczęściej są odczucia najstarszych mieszkańców Kwidzyna. To oni nadal uznają Stare Miasto za centrum (39%) i aż 30% nie jest w stanie określić takiego miejsca.

rozważał wszelkie za i przeciw zanim zdecydował się z nami porozmawiać.

„Wimat” to kwidzyńskie przedsiębiorstwo oferujące usługi hotelarskie i porządkowe. W tym miesiącu mijają pięć lat od jego powstania. Podwaliny interesu stworzyli żona pana Waldemara, Małgorzata, oraz córka, Izabela. O stworzeniu firmy zdecydowały bodźce zewnętrzne. Po prostu nadarzyła się okazja, z której warto było skorzystać. Nie obawiałem się tego kroku, ponieważ wcześniej przeprowadziłem niezbędne w takich przypadkach kalkulacje - mówi Waldemar Tul.

Wszystko zaczęło się od hotelu „Papiernik”. Nie minęły trzy miesiące, jak firma poszerzyła pole swojego działania o usługi porządkowe. Z czasem doszły do tego jeszcze usługi pralnicze, a działalność porządkowa objęła osiedla mieszkaniowe (sprzątanie klatek schodowych itp.).

stwa, transportu osobowego, porządkowania i utrzymania terenów zielonych oraz kompleksowych prac porządkowych w obiektach zamkniętych. Takie budowana działalność wymaga zatrudnienia sporej liczby pracowników. Nie więc dziwnego, że w firmie W. Tula pracuje aż osiemdziesiąt osób. Na samym początku stan zatrudnienia był trochę mniejszy, ale teraz bywa, że dla „Wimatu” pracuje nawet setka osób. Jak to w usługach, raz zleceń jest więcej, innym razem mniej - opowiada. Firma działa jednak płynnie, bez przestojów czy nagłych napływów zleceń. Pan Waldemar liczy na to, że będzie się rozwijała, zwłaszcza w kierunku usług porządkowych. Nie ogranicza się przy tym tylko do terenu Kwidzyna, chciałby, aby „Wimat” wyszedł poza miasto. Nie będzie to jednak łatwe, ponieważ w ostatnim czasie rynek bardzo się skurczył -

Pieśni postne

W kwietniu w kościele pod wezwaniem św. Trójcy odbędzie się koncert zatytułowany „Pieśni postne”.

Wystąpią Antonina Krzysztoń oraz chór ET INTERRERA pod batutą Moniki Zytke. Organizatorem koncertu „Pieśni postne” jest Hospicjum im. św. Wojciecha. Całkowity dochód ze sprzedaży biletów zostanie przeznaczony na potrzeby kwidzyńskiego hospicjum.

Koncert rozpocznie się 8 kwietnia, o godzinie 19.15. Wstęp jest płatny -

10 zł. Bilety można nabyć w biurze parafii, hospicjum i kwidzyńskich szkołach. Będzie możliwe je także kupić na miejscu, na godzinę przed rozpoczęciem koncertu. Zapraszamy.

32-500 Kwidzyn
ul. Kamienna 11B
tel./fax (055) 279-40-34

DOŚWIADCZONY PRODUCENT

Wykonujemy:

- zabudowy wnętrza,
- szafy,
- garderoby,

w kanadyjskim systemie drzwi suwanych.
ORYGINALNE ELEMENTY „KOMANDOR”

Profil metalowy, aluminiowy.

MILA I FACHOWA OBSŁUGA

5 LAT GWARANCJI

OSRODEK SZKOLENIA KIEROWCÓW

KOŁO

Andrzej Gołabek
organizuje

KURSY PRAWA JAZDY KAT. "B"

Rozpoczęcie kursu: 04 i 06.IV.2000
w I LO w Kwidzynie o godzinie 16.00

Informacje:
Kwidzyn, ul. Kościuszki 7/2, I piętro,
tel. 0 603 875 375, po 16.00 279 33 91

DAEWOO MOTOR POLSKA

SAMOCHOZY DOSTAWCZE

BONIFIKATA
ZA ZŁOMOWANIE
INNEGO SAMOCHOZU
DOSTAWCZEGO

LEASING
FABRYCZNY
5% TANIEJ

Zakład Usługowo-Handlowy
Kazimierz Sadowski
ul. Chełmińska 114
GRUDZIĄDZ
tel. 056 46 273 11

HURTOWNIA MATERIAŁÓW BUDOWLANYCH

PDC-MAT-BUD DOMBUD

KWIDZYN,
ul. Toruńska 21c,
tel./fax 279 40 76, tel. 261 12 33

TAKICH CEN JESZCZE NIE BYŁO!

PLYTY KARTONOWO - GIPSOWE ROZMIAR 1,2m x 2,6m

grubość 12,5 mm (zw) cena 14,75 zł/szt.
grubość ,5 mm (zw) cena 14,13 zł/szt.
grubość 12,5 mm wodoodporna cena 19,35 zł/szt.

CENY ZAWIERAJĄ PODATEK VAT

ZAPRASZAMY GODZIENNIE
od 7.00 do 17.00; w soboty od 8.00 do 14.00

Plebiscyt rozstrzygnięty

Pomysłodawcą całego przedsięwzięcia było Kwidzińskie Centrum Sportu i Rekreacji. Do akcji włączyły się również kwidzińskie media: Telewizja Kablowa Kwidzyn i „Kurier Kwidziński”. Na łamach naszej gazety przez 3 miesiące ukazywały się kupon-y, na których mogli głosować Czytelnicy. Aby ułatwić nieco głosowanie i przybliżyć sylwetki kandydatów, prezentowaliśmy także ich krótkie charakterystyki. Było to karkołomne przedsięwzięcie, bowiem na listach kandydatów w trzech kategoriach znalazło się łącznie 211 nazwisk zgłoszonych zarówno przez organizatorów, jak i Czytelników.

Radosław Wojtaszek

wadził dobrze znany kibicom sportowym Henryk Urbaś z Polskiego Radia, a o oprawę muzyczną zadbał Combo Juniors Band. W sportowy nastrój wprowadził zaproszonych gości archiwalny film z 1969. Dwuminiutowy materiał nakreślony został podczas finałowego meczu o puchar „Głosu Wybrzeża”, w którym Agrykola Kwidzyn pokonała Santos Orłowo 3:1. Później przyszła pora na wyłonienie laureatów plebiscytu. Wszyscy, oprócz niezującego Jacka Daniluka, w imieniu którego nagrodę odebrała matka, stawili się na uroczystości, choć niektórzy z nich nie mieszkają już w Kwidzynie. Laureaci nie kryli wzruszenia. Nic dziwnego bowiem tytuł sportowca, trenera czy działacza sportowego 50-lecia nobilituje, a już samo znalezienie się w pierwszej dziesiątce jest dużym wyróżnieniem. Poniżej prezen-

Marek Woronowicz

tujemy pierwszą pięćdziesiątkę w kategorii sportowców i pierwsze trzydziestki wśród trenerów i wśród działaczy sportowych, a także listę nagrodzonych Czytelników „Kuriera Kwidzińskiego”, którzy wzięli udział w plebiscycie.

Najpopularniejsi sportowcy

1. Mariusz Babicki - 4257 pkt.
2. Jacek Daniluk - 2748

3. Dariusz Litwin - 2572 pkt.
4. Wiesław Hartman - 1701 pkt.
5. Zbigniew Kobus - 1652 pkt.
6. Marek Boneczko - 1570 pkt.
7. Maciej Czajka - 1566 pkt.
8. Bartosz Boniecki - 1532 pkt.
9. Piotr Wieremczuk - 1516 pkt.
10. Hanna Zamyśłowska - 1514 pkt.
11. Piotr Frelek - 1483 pkt.
12. Jacek Krukowski - 1449 pkt.
13. Jerzy Boniecki - 1371 pkt.
14. Andrzej Hanis - 1317 pkt.
15. Franciszek Hermanowicz - 1229 pkt.

Maciej Czajka

17. Bogusław Filar - 1227 pkt.
18. Kazimierz Mazur - 1141 pkt.
19. Radosław Wojtaszek - 1032 pkt.
20. Jerzy Richter - 1004 pkt.
21. Andrzej Orłoś - 958 pkt.
22. Marian Babirecki - 936 pkt.
23. Przemysław Boniecki - 852 pkt.
24. Marek Woronowicz - 849 pkt.
25. Mirosław Zegota - 829 pkt.
26. Ryszard Troper - 789 pkt.
27. Marek Cybowicz - 705 pkt.
28. Krzysztof Miśkiewicz - 676 pkt.
29. Jacek Zagor - 671 pkt.
30. Bartosz Potulski - 654 pkt.
31. Andrzej Demidowicz - 623 pkt.
32. Marianna Cybulska - 613 pkt.
33. Edmund Kamiński - 560 pkt.
34. Jacek Olech - 543 pkt.
35. Jacek Tubaja - 520 pkt.
36. Leszek Napiórkowski

- 517 pkt.
37. Iwona Chodakowska - 504 pkt.
38. Zbigniew Barszcz - 503 pkt.
39. Łukasz Jończyk - 495 pkt.
40. Józef Lesner - 489

Jan Jabłoński

41. Mirosław Wodzik - 474 pkt.
42. Józef Zagor - 456 pkt.
43. Tadeusz Lidak - 454 pkt.
44. Sebastian Szulc - 436 pkt.
45. Bronisław Will - 434 pkt.
46. Danuta Smętek - 433 pkt.
47. Henryk Szapert - 423 pkt.
48. Stanisław Thustochowicz - 416 pkt.
49. Jan Kubiak - 379 pkt.
50. Leszek Czarnobaj Edmund Mlotkowski po 373 pkt.

Najpopularniejsi trenerzy

1. Marek Woronowicz - 879 pkt.

Wiesław Hartman i Mariusz Babicki

2. Boghdan Zamośny - 665 pkt.
3. Maciej Czajka - 419 pkt.
4. Zdzisław Hajdukiewicz - 366 pkt.
5. Władysław Prociak - 323 pkt.
6. Andrzej Hajdukiewicz - 318 pkt.
7. Jerzy Richter - 306 pkt.
8. Franciszek Hermanowicz - 300 pkt.
9. Andrzej Demidowicz - 218 pkt.
10. Edmund Tarasiewicz - 212 pkt.
11. Czesław Hryb - 189 pkt.
12. Józef Zagor - 161 pkt.
13. Mirosław Dudek - 154 pkt.
14. Stanisław Napiórkowski - 147 pkt.
15. Helena Zagor - 142 pkt.
16. Kazimierz Sabliński - 140 pkt.
17. Jerzy Zdziennicki - 139 pkt.
18. Roman Makul - 118 pkt.
19. Stanisław Bera - 112 pkt.
20. Roman Szmelter - 110 pkt.

21. Andrzej Orłoś - 102 pkt.
22. Bogusław Gajdamowicz - 81 pkt.
23. Andrzej Stawicki - 95 pkt.
24. Marian Wodzisławski - 92 pkt.
25. Jerzy Szalecki - 91 pkt.
26. Elżbieta Goździejewska - 83 pkt.
27. Waldemar Bukowski - 81 pkt.
28. Jan Kowalski - 79 pkt.
29. Jerzy Grabowski - 76 pkt.
30. Leon Kon - 70 pkt.

Najpopularniejsi działacze

1. Jan Jabłoński - 786 pkt.
2. Jacek Wilke - 570 pkt.
3. Wiesław Wyka - 516 pkt.
4. Zbigniew Sitko - 471 pkt.
5. Andrzej Zep - 420 pkt.
6. Alicja Napiórkowska - 391 pkt.
7. Janusz Świder - 319 pkt.
8. Maciej Czajka - 254 pkt.
9. Marek Krzykowski - 206 pkt.
10. Eugeniusz Jankowski - 193 pkt.
11. Wiesław Gnitecki - 155 pkt.
12. Mirosław Potulski - 146 pkt.
13. Antoni Tynda - 137 pkt.
14. Ferdynand Zamara - 128 pkt.
15. Józef Zagor - 126 pkt.
16. Zygmunt Krukowski - 126 pkt.

W minioną sobotę w teatrze miejskim otwarto wystawę prac plastycznych zatytułowaną „Kwidzyn moje miasto”. Autorkami prac są uczennice Katarzyn Ślusarskiej, nauczycielki z II Liceum Ogólnokształcącego w Kwidzynie.

CZAROWNICE NA POZĄTEK

Wystawa rozpoczęła się happeningiem przed teatrem, w przygotowaniu którego pomogli harcerze. Wśród zgromadzonych pojawiły się czarownice symbolizujące zło. Wszystko jednak dobrze się zakończyło i zło zostało pokonane. Można więc było spokojnie otworzyć wystawę. Na uroczystości przybyli uczniowie, nauczyciele oraz przedstawiciele władz miasta.

Tematem przedmiotowych prac jest architektura Kwidzyna.

Prace zgromadzone na wystawie, którą można oglądać w holu teatru, wykonały uczennice: Anna Guzowska, Agnieszka Koczur, Jola Krawczyk, Iwona Landmesser, Magda Piszczewiat, Anna Robaczewska, Dominika Tuptyńska, Dorota Tyrka, Oliwia Wolska i Maria Wiącek.

Wystawa będzie czynna do 9 kwietnia. Zapraszamy. ja

Biały tydzień

„Biały tydzień” to nazwa akcji ogłoszonej już po raz piąty przez Ogólnopolską Radę Ruchów Katolickich. Do akcji przyłączymy się nie oglądając telewizji w dniach od 25 do 30 kwietnia.

Badania sondażowe prowadzone od wielu lat wskazują, że przeciętny Polak ogląda telewizję ponad 4 godziny i 30 minut dziennie. Do tego dochodzą jeszcze godziny spędzone na oglądaniu filmów wideo albo grach komputerowych. Dane te wskazują na uzależnienie się od telewizji i innych środków wizualnych. Po raz piąty podjęto więc inicjatywę „Białego tygodnia”. Akcja nie ma na celu doprowadzenia do całkowitego zaniechania oglądania telewizji, ale ma pomóc w korzystaniu z niej w sposób twórczy i zdrowy. Inicjatorzy „Białego tygodnia” chcą upowszechnić świadomy wybór tych progra-

mów, które wzbogacają i rozwijają, poszukując alternatywnych sposobów spędzania wolnego czasu i umiejętności jego zaplanowania dla siebie i rodziny, spotkania z bliskimi, rozmowy, uprawianie sportu i hobby, rozwój swoich zainteresowań.

„Biały tydzień” ma pomóc odpowiedzieć na pytanie: Czy przez nadmierne oglądanie telewizji nie rezygnujemy z twórczości w naszym życiu, z czasu poświęconego kształtowaniu relacji rodzinnych i międzyludzkich, troski o zdrowie fizyczne i psychiczne, z czasu który moglibyśmy poświęcić ludziom potrzebującym wsparcia? ja

Poezja i proza

Wkrótce będziemy mieli okazję wysłuchać najlepszych recytatorów ze szkół podstawowych i gimnazjów.

Odbędzie się bowiem Konkurs Recytatorów „Poezja i Proza Światowa”. 15 kwietnia (sobota) odbędą się przesłuchania klas młodszych (I-IV), a 16 kwietnia klas starszych (V-VIII i gimnazjum). Zapraszamy do teatru miejskiego na godzinie 11.00. Uwaga! Jeszcze można składać zgłoszenia. ja

R E K L A M A

ZARZĄD GMINY KWIDZYN
informuje, że w Urzędzie Gminy Kwidzyn został wywieszony **WYKAZ NIERUCHOMOŚCI PRZEZNACZONYCH DO SPRZEDAŻY**

oznaczony numerem 7224/5/2000 z dnia 17.03.2000r.

Szczegółowe informacje można uzyskać w Urzędzie Gminy Kwidzyn ul. Grudziądzka 30 pok. 30 lub pod telefonem (055) 279 32 08 wew. 18.

2000R

R E K L A M A

KUPON RABATOWY

GE Capital Bank

Daje Ci prezent tylko do 31.03.2000 z wyciętym kuponem

RTV audio video rabat 10%

Sklep VIDEO-LUX:

Kwidzyn, ul. Warszawska 20, tel. (055) 279 25 69

04zdyn, ul. Kościuski 14 a, tel. (089) 533 55 43 • Olaszyn, ul. Patrowskiego 24, tel. (089) 533 85 31 • Bartoszewo, ul. Boh. Warszawy 67, tel. (089) 763 50 50 • Głębokie, Pl. Gromniakowski 2 (ul. FALA), tel. (087) 429 32 39 • Kętrzyn, ul. Traugotta 1, tel. (089) 752 49 01 • Gięchanów, ul. Świerka 11, tel. (023) 672 14 25 • Działdowo, ul. Skłodowskiej 35, tel. (023) 697 38 35 • Komża, Al. Legionów 52, tel. (086) 218 60 80

Dane kupującego: imię i nazwisko: _____ adres: _____

Biuro Reklam : Kwidzyn, ul. Chopina 26, tel. (055) 261 17 51 fax (055) 279 40 63

ROLNIK POMORSKI

ISSN 1232-3713

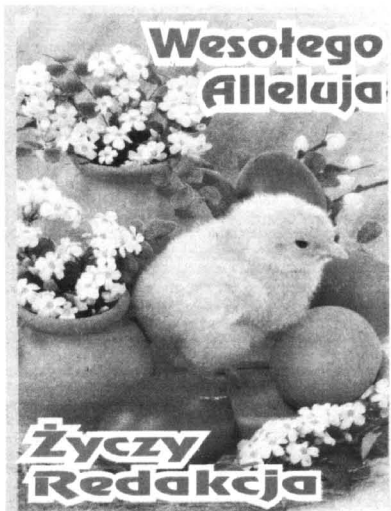
Poradnik Producentów i Konsumentów

Nr 3 (7) POMORSKIE • KUJAWSKO - POMORSKIE • WARMIŃSKO - MAZURSKIE 30.03.2000 r.

Te flagi obok budynku ODR w Starym Polu świadczą dobitnie o kierunkach zmian w naszym rolnictwie Fot. M. Ciepielewski

Wielkanoc

„Po wykupku chodzę
Suczki z sobą wodzę
A wy pani wstajcie,
Moją suczkę oglądajcie,
Proszę po jajuszkę
I kielbasy z tego,
To pójdę do drugiego”.

(A Szyfer - Zwyczaj, obrzędy i wierzenia Mazurów i Warmiaków 1975)

Oto jak śpiewali wykupnicy - czyli grupy młodzieży chodzące od domu do domu i proszące o dary. Wykupnicy smagali domowników zielonymi gałązkami wierzbowymi lub brzoźowymi. Drugim zwyczajem był dyngus. Niejedna panna za dyshonor uważała to, że nie została zmoconna w tym dniu przez pleć męską.

Z Wielkanocą wiązało się wiele wróżb i nakazów magicznych.

Nie wolno było tego dnia chodzić boszo, bo można do-

stać wrzodów. Jeśli gospodyni chciała, aby jej kury dobrze niosły się przez cały rok, musiała gołą pupą uściąć na męskiej czapce.

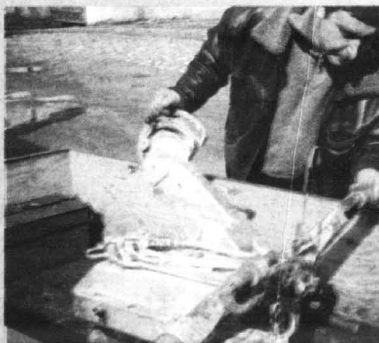
W Niedzielę Palmową znany był zwyczaj polknięcia kotek z palm, co miało przeciwdziałać chorobom gardła. Aby zapobiec robactwu palmy przechowywano w stodołę i na strychu.

Najbardziej powszechnym zwyczajem było malowanie jaj oraz święcenia potraw.

Udział w rezurekcji odprawy wędznej o wschodzie Słońca zapewniał ujrzenie Baranka. Posilek rozpoczynano od dzielenia się świętym jankiem.

Czy wszystkie z tych zwyczajów zginęły? Na szczęście nie. W wielu regionach kraju kulturyje się wiele z nich. To bardzo dobrze. Kultura ludowa jest świadectwem naszej przeszłości.

Przedsiębiorczość na wsi

- Rok temu zarejestrowałem własną firmę - mówi Wiesław Sadowski - ze wsi Wielgłowy. - Jak na razie, idzie mi nieźle
czytaj na str. 2

W powiecie kwidzińskim przybędzie już wkrótce około 100 nowych miejsc pracy, głównie dla mieszkańców osiedli popegeerowskich. Stanie się tak za sprawą porozumienia podpisanego pomiędzy starostwem kwidzińskim a Agencją Własności Rolnej Skarbu Państwa Oddział Terenowy w Gdańsku.

PRACA DLA KAŻDEGO

Podpisy pod porozumieniem składają od lewej: starosta kwidziński Leszek Czarnobaj, dyrektor AWRSP OT Gdańsk Brunon Sarnowski, wicestarosta kwidziński Andrzej Fortuna

PRACA I ZDROWIE

Porozumienie o współpracy w zakresie tworzenia warunków i pozyskiwania nowych miejsc pracy dla osób ze środowisk po byłych PGR powiatu kwidzińskiego podpisano 13 marca 2000 roku, w siedzibie starostwa kwidzińskiego. Starostwo reprezentowali: starosta Leszek Czarnobaj oraz wicestarosta Andrzej Fortuna. Agencję Własności Rolnej Skarbu Państwa reprezentował Brunon Sarnowski, dyrektor Oddziału Terenowego w Gdańsku.

W porozumieniu ustalono zasady współpracy i współdziałania w zakresie poprawy warunków i możliwości aktywizacji zawodowej mieszkańców wsi po byłych PGR. Do zasad tych zaliczono:

- objęcie programem stypendialnym dzieci ze środowisk po PGR, które wykazują się motywacją do kontynuowania nauki w szkole średniej;

- opracowanie programu zasiedlenia na gruntach odległych i nieprzystępnych rolniczo z zasobu AWRSP, co umożliwi tworzenie nowych miejsc pracy;

- opracowanie programu kursów dla byłych pracowników PGR w zawodach poszukiwanych na terenie powiatu kwidzińskiego, ze szczególnym uwzględnieniem pracodawców tworzących nowe miejsca pracy poza rolnictwem;

- utworzenie Funduszu Poręczeniaowego;

- pomocy materialnej dla byłych pracowników PGR zgodnie z obowiązującymi w AWRSP procedurami;

- partycypowanie w kosztach remontów, modernizacji oraz wyposażania sal gimnastycznych i stołówek w szkołach po PGR.

Jednocześnie AWRSP OT w Gdańsku, mając na uwadze ogromne znaczenie wczesnego wykrywania nowotworu piersi u kobiet podjęła się w ramach pomocy dla byłych pracowników PGR oraz mieszkańców osiedli

popegeerowskich - sfinansowania badania mammograficznego dla kobiet z powiatu kwidzińskiego.

NAJLEPIEJ PRACUJĄCY W WOJEWÓDZTWIE

Powiat kwidziński jest pierwszym powiatem, w którym Agencja Własności Rolnej Skarbu Państwa podpisała takie porozumienie - powiedział starosta kwidziński Leszek Czarnobaj tuż przed złożeniem w spornym dokumencie podpisów przez przedstawicieli obu zainteresowanych stron.

- Podpisujemy to porozumienie z przedstawicielami powiatu kwidzińskiego, gdyż ten samorząd zapoczątkował rozmowy na ten właśnie temat. Ten samorząd jest inicjatorem całego przedsięwzięcia - powiedział dyrektor AWRSP OT w Gdańsku Brunon Sarnowski. - To tutaj są ludzie, którzy dbają nie tylko o interesy miasta Kwidzyna, ale wszystkich mieszkańców powiatu. Cieszę się, że to właśnie z powiatem kwidzińskim podpisujemy tą umowę, z tym, który utożsamiany jest z najlepiej pracującym samorządem w województwie pomorskim. Drugie takie porozumienie podpisujemy z powiatem człuchowskim. Już za tydzień Porozumienia te dotyczą przede wszystkim tworzenia nowych miejsc pracy, walki z bezrobociem. Dlatego też obecność tutaj pana nadleśniczego, z którym uzgadniamy formułę tworzenia tych nowych stanowisk pracy, związanych z pracą w lesie. Cieszymy się z każdego nowego miejsca pracy, które powstaje na naszym terenie. Bezrobocie jest nadal wysokie i niestety wciąż rośnie. Dlatego też należy podjąć takie działania, które pomogą skutecznie walczyć z tym problemem. Wszystkie formy walki z bezrobociem są ważne.

88 PROCENT BEZROBOTNYCH

- Na 7,5 tysiąca bezrobotnych w powiecie kwidzińskim, spora

część to bezrobotni o bardzo niskich kwalifikacjach - powiedział Leszek Czarnobaj. - Jest to bardzo charakterystyczne dla naszego powiatu. W niektórych gminach ludzie o bardzo niskich kwalifikacjach stanowią aż 88 procent bezrobotnych. Własnie dla nich tworzymy aktualnie nowe miejsca pracy. Program, który umożliwi im znalezienie zatrudnienia to program o roboczej nazwie leśno - drogowy. W czerwcu natomiast mamy nadzieję uruchomić program wspierania małej przedsiębiorczości, z uwzględnieniem również terenów wiejskich. Kolejnym programem będzie edukacja dzieci i młodzieży. Tylko dobra edukacja zdecydowanie zmniejszy bezrobocie i rozwój naszego regionu. Ważnym elementem tego właśnie programu jest system stypendialny, w którym Agencja Własności Rolnej ma swój wielki udział.

NIE PRZYJECHAŁIŚMY Z PUSTYMI RĘKOMA

- Dlatego nie przyjechalśmy do was z pustymi rękoma - powiedział Brunon Sarnowski. - Chcemy wspierać szkoły tam, gdzie uczą się przede wszystkim dzieci z osiedli po byłych PGR. Przyjechalśmy z komputerem dla szkoły w Wandowie. Przyjechalśmy z pieniędzmi na dofinansowanie wyposażenia hali sportowej w Zespole Szkół w Gardel. Przywieźliśmy pieniądze na dożywianie dzieci w szkołach. Przywieźliśmy dzieciom nowe stypendia, które obiecaliśmy. Cieszymy się, że nasze pieniądze trafiają w wasze środowisko.

W LESIE I NA DROGACH

- W powiecie kwidzińskim mamy 21,7 procenta terenów zalesionych - powiedział nadleśniczy Wiesław Kosecki. - Nie jest to wskaźnik zadawalający. Są tereny, które doskonale nadają się do zalesienia i jest grupa ludzi, którzy mogą tą pracę wykonywać.
cd. na str. 3

W numerze:

Str. 2

Zebrań sełkiele w Kulicach

Pomorskie ubojnie

Str. 3

Chłop z wypiekami

Str. 4

Transport wewnątrz gospodarstwa Ciągnik rolniczy

W zagrodzie z przyrodą

Str. 5

Szkola dobrych żon i mężów

Pomagać rolnikom

Str. 6

Klasa ekstra

Z ostatniej giełdy

Str. 7

Walcymy z chorobami grzybowymi zbóż

Agroplasma

Napisać do nas ...

Str. 8

Uśmiech znad cebuli

Pierwszy sołtyś z Majewa

Czy wprowadzenie podatku dla rolników spowoduje wzrost cen żywności?

VAT w zagrodzie

O propozycji wprowadzenia podatku VAT w rolnictwie mówi się coraz głośniej. Na jego wprowadzenie czekają z niecierpliwością nie tylko producenci żywności, ale i przetwórcy rolno - spożywczy.

Kontrowersje - jak dotychczas - budzi wysokość tego podatku oraz wysokość obrotów, od których rolnicy będą mogli rozliczać się z VAT na takich samych zasadach jak firmy.

Zgodnie z propozycją rządu, nie przetworzone produkty rolne mają być obciążone podatkiem VAT w wysokości 3 procent.

cd. na str. 2

Udany eksperyment w Borkowie

UŚMIECH ZNAD CEBULI

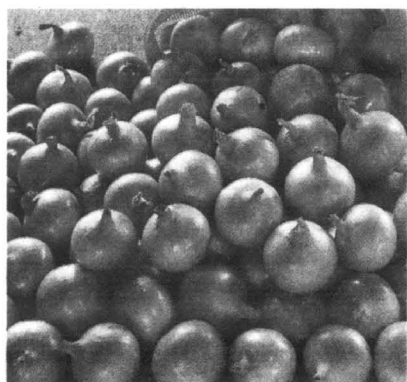
O uprawie tego warzywa myślałem już od dawna. Wiązało się to jednak z koniecznością intensyfikacji produkcji i wzrostem zatrudnienia. Do tego są potrzebne spore pieniądze - mówi Janusz Jachlewski, współwłaściciel Gospodarstwa Rolnego w Borkowie, gmina Morzeszczyn - Półwiat czeski uznany jest za szczególnie zagrożony wysokim bezrobociem strukturalnym.

Chciałem więc utworzyć 10 nowych stanowisk pracy związanych z wprowadzeniem uprawy cebuli. Wystąpiłem z odpowiednimi wnioskami o udzielenie preferencyjnego kredytu. Wykonaliśmy niezbędny biznes plan. Opinie specjalistów zaszokowały mnie.

SPECJALIŚCI MÓWIĄ NIE

Najbardziej zaskoczony zostałem opinią starszego inspektora wojewódzkiego, który napisał w swojej opinii, że „produkcja warzyw jest przedsięwzięciem ryzykownym, zwłaszcza w zakresie uprawy cebuli. Przyjęte założenia produkcyjno-ekonomiczne tej uprawy są zbyt optymistyczne. Gospodarstwo nie posiada żadnego doświadczenia w produkcji warzyw i w sytuacji, kiedy doświadczeni rolnicy wycufują się z tego kierunku produkcji z uwagi na niską opłacalność, w znacznie korzystniejszych warunkach glebowo-przyrodniczych podejmowanie tej produkcji nie gwarantuje osiągnięcia założonych efektów”.

Województwo pomorskie produkuje na swoje potrzeby tylko 28 procent warzyw. Pozostała ilość jarzyn niezbędna do zaspokojenia potrzeb mieszkańców sprowadzana jest z innych województw. Tę lukę zaopatrzeniową postanowiono wykorzystać w Borkowie. Podjęto ryzykowną decyzję o eksperymentalnym wprowadzeniu uprawy cebuli.

uzyskać naszej akceptacji”. No i co ja miałem zrobić? Zrezygnować z realizacji planów i dalej produkować żyto, do którego trzeba dopłacać 200 zł na ha? Zrezygnowałem z preferencyjnego kredytu i „mądrych” rad pseudo fachowców od rolnictwa. Szkoda tylko, że dla dziesięciu

BRAK AKCEPTACJI

Pani inspektor napisał na koniec, że „w tej sytuacji i w takim kształcie projekt ten nie może

bezrobotnych nie mogłem utworzyć nowych miejsc pracy. Pozytywnie odbiorę na cebulę. Producenta przy zakupie najwyższej jakości sadzonki. Przygotowałem czternaście hektarów pod uprawę. I posadziłem cebulę. Przyznaję, że ryzyko było spore. Faktycznie, nie miałem w uprawie warzyw żadnego doświadczenia.

W BORKOWIE POTRAFIA

Ala nie darmo mówi się, że Polak potrafi. My w Borkowie potwierdziliśmy tą tezę. Już dzisiaj mogę się pochwalić, że osiągnęliśmy bardzo dobrą wydajność około 40 ton cebuli z hektara. Nie liczyliśmy na tak wysoką wydajność. Mamy nadwyżki w stosunku do ilości zakontraktowanych. Cebula jest bardzo ładna. Przytak dużej produkcji mogliśmy być i nadal jesteśmy konkurencyjni cenowo. Nasze cebula kosztuje tylko 45 groszy za kilogram w sprzedaży detalicznej. Nadwyżki sprzedajemy lokalnym mieszkańcom. W workach po 25 kg. W sprzedaży hurtowej możemy cenę negocjować. Ten sukces pozwolił nam zwiększyć w tym roku dwukrotnie areal pod cebulę, a docelowo planujemy uprawiać ją aż na 60 ha. Nasze ryzyko opłaciło się, pomimo negatywnej opinii specjalistów z województwa. Z całą odpowiedzialnością stwierdzam, że dopóki o losach polskiego rolnictwa i wsi decydować będą tacy „fachowcy” jak mgr inż. Jan B., starszy inspektor wojewódzki, to lepiej skierować nasze kroki do Związku Białorusi i Rosji, bo do Unii Europejskiej nie wejdziemy nawet za 100 lat.

Stanisław Sierko

Porównanie nie zawsze korzystne

Na drodze do Unii

Unia Europejska to 15 państw, 137 milionów hektarów użytków rolnych, 7,8 miliona gospodarstw. Udział rolnictwa stanowi 2,5 procenta produktu brutto.

Jak wygląda obecne porównanie rolnictwa polskiego do unijnego?

ROLNICTWO W UNII EUROPEJSKIEJ

Rynek rolny Unii jest chroniony przez wysokie bariery celne i kontyngenty importowe, zaś eksport jest dotowany. Skala interwencji państwa i pomocy jest kilkakrotnie większa niż w Polsce.

Rolnicy mają zagwarantowane ceny minimalne, zdecydowanie wyższe od światowych.

Rolnikom zapewnia się zbytni na produkcję, a w dziedzinach, w których występuje nadprodukcja, rekompensaty za jej zaniechanie.

Z funduszy europejskich kraje Unii finansują:

- rozwój infrastruktury terenów wiejskich;
- tworzenie nowych miejsc pracy poza rolnictwem;
- pomoc regionom szczególnie zaniedbanym.

ROLNICTWO W POLSCE

Wielkość interwencyjnej pomocy państwa jest kilkakrotnie mniejsza niż w Unii.

Rynek rolny nie jest chroniony przez wysokie bariery celne i kontyngenty importowe, a eksport nie jest dotowany.

Rolnicy nie mają zagwarantowanych cen minimalnych na większość swoich produktów.

Rolnikom nie zapewnia się zbytni na ich produkty, a w dziedzinach, w których występuje nadprodukcja nie zapewnia się rekompensat za jej zaniechanie.

ATUTY

Mówiąc więc o słabości polskiego rolnictwa w obliczu przystąpienia naszego kraju do Unii, należy mieć na względzie powyższe porównanie. Bez tego bowiem nie można zrozumieć na czym polega główny problem naszych rolników.

Należy zdać sobie jednocześnie sprawę z tego, że w naszym rolnictwie drzmią ogromne możliwości.

Niskie zużycie nawozów mineralnych i pestycydów (w porównaniu do Unii) odpowiada zapotrzebowaniu na zdrową żywność.

Większe zasoby ziemi umożliwiają mniej intensywną, a więc bardziej ekologiczną produkcję.

Polska wieś jest zdecydowanie młodsza. Prawie 65 procent rolników nie przekroczyło 54 roku życia.

Niektóre dane zaczerpnięte z broszury Centrum Informacji Europejskiej

Pierwszy sołtys Majewa

Tworzymy lepszą historię

W gminie Morzeszczyn powołano w tym roku 2 nowe sołectwa, Majewo i Borkowo. Sołtysem Majewa wybrano, Emilię Reinholz.

Majewo jest niewielką, typowo popegeerowską wioską z osiedlem piętrowych budynków zbudowanych dla pracowników byłego PGR. Są tu 2 sklepy, bar, boisko sportowe, przystanek kolejowy i autobusowy. I jest tu bieda.

TRUDNE SOLECTWO

To bardzo trudne sołectwo. Ludziom żyje się źle i wszystkim za to zło obwiniają - mówi pani sołtys. - Trudno się ludziom dziwić. Kiedyś mieli na miejscu pracę i niczego im więcej do szczęścia nie było potrzebna. Jak zlikwidowano odgórnie PGR, to ludzie zostali bez pracy. Większość z nich nie ma jakiegoś konkretnego zawodu ani wykształcenia. To nie było potrzebne. Dlatego trudno znaleźć im pracę. Coraz trudniej. Musieliśmy coś z tym wszystkim zrobić. Postanowiliśmy zacząć działać. Zaczęliśmy od powołania u nas sołectwa. Aby wziąć swoje sprawy w swoje ręce, jak to się teraz mówi. I udało się. Mamy sołectwo. Mamy bardzo mądrą i doświadczoną Radę Sołecką. Praktycznie działamy dopiero od miesiąca więc trudno już zauważyć efekty naszej pracy.

MAMY POPARCIE

Jestem jednak pewna, że wkrótce nasza wieś zacznie się zmieniać. Na lepsze. Mamy poparcie władz gminy. Liczymy na pomoc Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa. Jestem pewna,

Nowy sołtys (z tablicą) został serdecznie przyjęty do grona władz samorządowych gminy

że możemy także liczyć na aktywność mieszkańców Majewa. Chcemy tworzyć nową historię naszej wsi. Lepszą historię. Już założyłam kronikę Majewa. Będę prowadziła ją na razie sama. Potem przekażę ją innym. O wszystkich ważnych sprawach będę informowała mieszkańców. Już wkrótce postawiona zostanie gablotka informacyjna. Będę w niej umieszczała wszystkie informacje. Mam już tablicę z napisem sołtys. Można więc do mnie przychodzić z wszystkimi problemami. Zapraszam. Ja też będę odwiedzała mieszkańców. Na wiosnę zajmemy się porządkami w naszej wsi. Narzędzia, kosiarke a nawet sadzonki krzewów załatwimy.

PIĘKNA WIEŚ

Powinniśmy wziąć udział w

konkursie na „Piękną wieś”. W ubiegłym roku Morzeszczyn zdobył tytuł najpiękniejszej wsi w powiecie czeskim. Może w tym roku nam się uda zdobyć jakąś nagrodę. Mam też tablicę z napisem sołtys. Mam sołectwo. To naprawdę duży sukces. Teraz od nas wszystkich zależy czy potrafimy to dobrze wykorzystać. Jestem optymistką. Chociaż doskonale rozumiem sytuację mieszkańców Majewa. Sama przecież jestem bezrobotną ekonomistką po maturze. Dobrze, że mój mąż jest cieślą i ma pracę. To nam pozwala ja-

koś utrzymać rodzinę. Mamy 2 letnią córeczkę, Natalię.

NASZE SZANSE

Naszą ogromną szansą jest przystanek kolejowy. Mamy bardzo dobry dojazd do wszystkich miejscowości na trasie Gdańsk-Bydgoszcz. A wkrótce niedaleko przebiegać będzie autostrada i jazd z niej. Ma być także wybudowany most przez Wisłę w okolicach Gniewa. Te inwestycje także powinny ożywić naszą miejscowość. Myślę, że teraz gdy mamy sołectwo potrafimy wykorzystać wszystkie nadarzające się szanse, aby w naszej wsi żyło się lepiej.

Tekst i zdjęcie: Stanisław Sierko

AFORYZMY

- Kochaj ojczyznę, nawet gdy jest niesprawiedliwa.
- Wiedza jest drugim Słońcem dla ludzi. Platon

PRZYSŁOWIA

- Na świętego Franciszka zieleńią się lany i ze swoich zimowisk wracają bociany.
- Na świętego Jura schowa się w życie kura.

HUMOR

- Jaka jest różnica między mężczyzną a melomanem?
- Mężczyzna przykłada oko do dziurki od klucza łazienki, w której kąpie się młoda, piękna, śpiewająca kobieta.
- Meloman przykłada do dziurki ucho.

Jeszcze można spotkać na Pomorzu stare, drewniane, lecz jakże romantyczne wiaty przystankowe. Na zdjęciu wiatu w Rzeżęcinie powiat czeski Fot. S. Sierko

DZIENNIK POMORSKI

ISSN 1232 - 3713

Regionalne Pismo Ziem Północnych

Nr 13(363) POMORSKIE • KUJAWSKO-POMORSKIE • WARMIŃSKO-MAZURSKIE 30.03.2000 r.

Tunelem pod Wisłą

To już niemal pewne, że wkrótce rozpocznie się budowa podwodnego tunelu, który w zasadniczym stopniu ułatwi komunikację pomiędzy wszystkimi rejonami portu w stolicy Pomorza, nadając zarazem pełną wartość użytkową kolejnym działkom przemysłowym, na które - właśnie ze względu na kłopotliwy objazd - nie było dotychczas amatorów. Chodzi - rzecz jasna - nie o samą Wisłę, ale Martwą Wisłę, a kto konkretnie jako inwestor sfinansuje budowę tu-

nelu będzie wiadome już w kwietniu: chętnych jest dwudziestu, którzy być może utworzą konsorcjum. Koszt budowy oszacowano na 65-100 mln USD (260-400 mln zł). W zamian inwestor będzie mógł pobierać opłatę za przejazd aut. Dla potencjalnych inwestorów, głównie zagranicznych, dodatkowym bodźcem jest fakt, że budowa może zostać sfinansowana ze środków pomocowych ISPA. Teren pod tunelem pozostanie własnością portu, którego 51 proc. akcji należy do państwa.

Po Elzampie choćby... co?

Obserwujemy pierwsze negatywne efekty obłożenia wyższym podatkiem przedsiębiorstw turystycznych, które notują ponad 20-procentowe spadki obrotów. Dla wielu z nich oznacza to nierentowność. Uciekając przed spodziewanymi stratami, elbląski Elzam Holding już teraz ogłosił zamiar sprzedaży swoich obiektów turystycznych. Pod miotłem idą hotele „Elzam” i „Turystyczny” w Elblągu oraz Centrum Rekreacyjno-Wypoczynkowe w Bogaczuwie k. Morąga.

Maćkowy przekraczają granicę

Największa na Pomorzu spółdzielnia mleczarska - gdańskie Maćkowy nawiąże bliższą współpracę z podobnym zakładem z Mławy, celem skuteczniejszego konkurowania na coraz trudniejszym rynku tej branży w Polsce. Nie będzie to fużja kapitałowa, ale wzajemne ułatwienia w produkcji i dystrybucji towarów. M.in.

pod znakiem Maćków sprzedawany będzie mławski twaróg, a Mława firmować ma gdańskie mleko w kartonie. Dotychczas na krajowym rynku Maćkowy zaopatrują jedynie większe miasta oraz własny region i mimo ponad 100-milionowych obrotów ledwie wychodzą na swoje. Radykalnej poprawy upatruje się eksportcie.

Korytarz Bałtyk - M. Czarne - Zakaukazie?

Na spotkaniu przedstawiciele biznesu i kręgów rządowych Polski i Ukrainy powołali dwa zespoły robocze, które mają rozpatrywać ekonomiczne i techniczne aspekty funkcjonowania korytarza transportowego Odessa-Gdańsk. Takie rozwiązanie pozwoliłoby na obniżenie kosztów przewozu ładunków z Morza Czarnego na Ocean Atlantycki. Ostateczny kształt korytarza transportowego nie jest jeszcze przesądzony. Przedstawiciele strony ukraińskiej zaproponowali bowiem wydłużenie go jeszcze o jeden odcinek - z Odessy do Gruzji. Jeśli rachunek ekonomiczny wykaże słuszność tej koncepcji, to do Gdańska będą przywożone ładunki nie tylko z obszaru Morza Czarnego, ale również z Zakaukazia.

KASY FISKALNE **KSEROKOPIARKI**

NCR **mita**

Promocja

- * nowe i używane
- * autoryzowany serwis
- * oryginalne materiały

Gdańsk, ul. Wały Jagiellońskie 24 (I p.)
tel. 346 22 64, 301 03 95

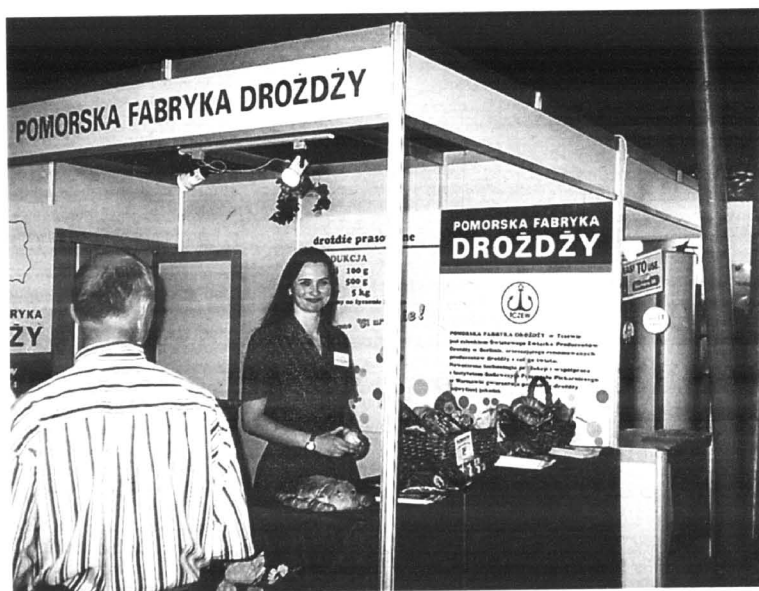
29/189

Ochroniarze skuteczni

Jak niedawno twierdził na naszych łamach właściciel jednej z największych agencji ochroniarskich na Wybrzeżu, silne wpływy warszawskich i śląskich firm tej branży na naszych polityków uniemożliwiają szybkie wprowadzenie w życie ustawy weryfikującej uprawnienia i kwalifikacje zawodowych detektywów. I stało się. Sejm wydłużył do końca roku termin ważności koncesji firm ochroniarskich. Posłowie zdecydowali też, że wnioski o nowe koncesje mogą być składane od 30 września. Od 26 marca br. agenci ochrony pilnujący obiektów podlegających obowiązkowej ochronie muszą mieć licencje I stopnia.

Jakie są największe podobieństwa gospodarki polskiej i niemieckiej? A są takie? - zapyta złośliwiec. Otóż są: nigdzie indziej tak silnie nie jest artykułowane zamówienie do... targów. Wśród najbardziej liczących się w naszym kraju imprez tego typu coraz częściej wymieniane są Międzynarodowe Targi Gdańskie, których swego rodzaju symbolem mogą, czy wręcz powinny być - zdaniem fachowców - imprezy podobne choćby do niedawnych, pomorskich targów burzyny.

POSTAW SIĘ, A WYSTAW

„Rzecz w tym - twierdzą fachowcy - aby organizatorzy wielu lokalnych, bardzo potrzebnych imprez targowych nie wstydzili się ich prawdziwej urody i nie przedstawiali ich od razu jako wydarzenia o randze międzynarodowej”...

Fot. U. Niewiarowska

Cechą charakterystyczną naszych spotkań targowych jest ich kameralność. Dla organizatorów nie stanowi przeszkody nawet niki zainteresowanie wystawców, spowodowane nietypową tematyką imprezy. Nie brakuje więc i takich, które bez kłopotu zmieściłyby się w większym mieszkaniu, a zwiedzający nie zapelniliby nawet dzielnicowego kina. Np. w Gdańsku znalazło się pięciu amatorów udziału w Targach Inżynierii Dźwięku, Techniki Radiowej i Instrumentów Muzycznych Audio-tech, którzy wspólnymi siłami wynajęli 55 m kw. Siedem firm zdecydowało się zaprezentować alkohole na targach Spirituality, zaś Targi Ogrodnictwa, Zieleni Miejskiej i Rolnictwa osiągnęły rozmiary osiemdziesięciometrowego skwera.

W takich sytuacjach najczęstszym rozwiązaniem jest organizowanie kilku mniej chodliwych a pokrewnych imprez w jednym terminie, choć z drugiej strony wiadome jest również, że wielkość nie zawsze świadczy o wartości imprezy.

Wiele niedużych targów ma olbrzymie znaczenie dla aktywizacji gospodarczej regionu czy integracji konkretnej gałęzi gospodarki. Rzecz w tym, by twórcy imprez niszowych nie wstydzili się swej prawdziwej urody i organizując całkiem pożyteczną dla trzech gmin wystawę nie

prezentowali jej światu jako kolejne targi międzynarodowe. Za wzorowe sublokalne targi eksperci z Korporacji Organizatorów Targów i Wystaw Gospodarczych uznali tczewskie doroczne specjalistyczne Pomorskie Forum Gospodarcze.

cd. na str. 2

Reklamowanie w białych rękawiczkach

Przyniosły efekt protesty szeregu pomorskich przedsiębiorstw, które - jak wiele innych - ponoszą straty w wyniku nieuczciwej konkurencji, m.in. w wyniku tzw. reklamy porównawczej. Ostatnio Sejm przyjął poprawki do ustawy, które ustalają, iż reklama taka będzie dopuszczalna nie tylko w przypadku respektowania dobrych obyczajów, ale również wtedy, gdy porównywać będzie: „co najmniej jedną, charakterystyczną, sprawdzalną, typową i użyteczną dla odbiorcy cechą towarów i usług.”

W przypadku nieuczciwej konkurencji sąd będzie mógł zasądzić od reklamodawcy grzywnę pieniężną, którą musi on przeznaczyć na „cel związany ze wspieraniem kultury polskiej lub ochroną dziedzictwa narodowego”. Znowelizowana ustawa daje prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów lub powiatowym i miejskim rzecznikom konsumentów prawo kierowania wnioskami do prokuratury o wszczęcie postępowania.

BEZROBOCIE NIE SPADA

Woj. pomorskie, na szczęście nie należy do tych, gdzie najszybciej wzrasta bezrobocie. Ale tak, to jest już za miedzą - w woj. warmińsko-mazurskim, które ma najwięcej (24 proc.) bezrobotnych w kraju i wyprzedza drugie na tej liście woj. lubuskie aż 5,3 proc. W lutym, według danych GUS, stopa bezrobocia wzrosła z 13,6 (w styczniu) do 13,9 proc. Bez pracy jest 2,52 mln osób, w tym 1,37 mln kobiet. Najwyższy wzrost bezrobocia odnotowano w woj.: śląskim (3 proc.), łódzkim (2,7 proc.), dolnośląskim (2,5 proc.) i małopolskim (2,3 proc.).

Żywnienie gospodarze w styczniu i lutym nie przelożyło się więc na poprawę sytuacji na rynku pracy, a zmniejszenie zatrudnienia wynika zapewne z racjonalizacji produkcji, podwyższania wydajności i rentowności. Notujemy wzrost gospodarczy, który ma jednak fatalne skutki dla rynku pracy, zwłaszcza że powyższe dane nie uwzględniają tzw. bezrobocia ukrytego. Mimo niskich wynagrodzeń firmy obciążane są dodatkowymi, bardzo wysokimi, opłatami na ubezpieczenia społeczne. W rezultacie koszty pracy są w Polsce zbyt wysokie. W lutym około 800 zakładów zadeklarowało zamiar zwolnienia w najbliższym czasie 43,4 proc. pracowników (w styczniu 36,1 tys.). Niestety, nie ma skutecznego mechanizmu ulg dla firm tworzących nowe miejsca pracy, co przynajmniej doraźnie mogłoby zahamować tempo wzrostu bezrobocia.

Inflacja za nami?

W marcu inflacja może być niższa niż w ub.r. kiedy wyniosła 1 proc. Od kwietnia znacznie zdecydowanie spadać - twierdzi Jarosław Bauc, wiceminister finansów. Jego zdaniem, w II poł. br. spadek inflacji powinien być szybszy a jej tegoroczny szczyt mamy już za sobą. Według analityków, w marcu inflacja miesięczna wyniesie 0,7-1 proc., natomiast roczna - 0-10,6 proc.

„Korab” za drogi?

Nie wiadomo wciąż jak potoczą się dalsze losy usteckiej przedsiębiorstwa przetwórstwa rybnego „Korab”. Do ostatniego dnia terminu składania ofert zakupu akcji tej firmy nie zgłosił się nikt. Agencja Prywatyzacji proponowała objęcie od 50 do 80 proc. akcji. Kontrolny pakiet oceniono na ok. 2,5 mln zł.

cd. ze str. 1

Specjalizowanie się jest zresztą szansą na rozwój nie tylko dla małych, ale i wielkich. Na specjalizację postawiły Międzynarodowe Targi Gdańskie, gdzie powstały wysoko oceniane w środowisku imprez o tajemniczych nazwach: Targi Systemów Transportu Bliźniego, Targi Badania Warstw Powierzchniowych czy Targi Napędów. Z kolei Bydgoszcz, położona pomiędzy Bajkonurem i Cape Kennedy, stała się siedzibą targów astronautyki. Ku specjalizacji kolejnego stopnia zmierz Warszawa, która ze swych flagowych specjalistycznych targów Komputer Ecpo wyklonowała następne imprezy informatyczne: Targi Zastosowań Informatyki w Przemśle, targi Komtel, Internet Expo.

Wszystko to ma być najsukcesowniejszą odpowiedzią organizatorów targów na dominację Poznania. Ponoć jest jeszcze sporo specjalistycznych nisz, których nie dostrzegł jeszcze poznański potentat.

Weteran przemysłu targowego, dyrektor KOTIW Miron Maciejewski przyczynił się do upartywania swego czasu w polskiej mentalności. Przez lata udział w imprezach poznańskich był dla większości przedsiębiorstw państwowych uroczystą kulminacją roku pracy, a pokolenie dzisiejszych menedżerów nawiązywało pierwszy wzrokowy kontakt z gospodarką rynkową, podpatrując z zazdrością wytwornych biznesmenów sączących whisky na targowych stoiskach.

Na powodzenie targów w Polsce wpływa także nieustanne poszukiwanie nowych partnerów na ciągle zmieniającym się rynku i taniocień promocji targowej w stosunku do reklamy w mediach. Kusi demokratyczny charakter targów, które stwarzają wystawcy naturalną okazję bezpośredniego dotarcia do prominentów z wielkich firm czy z kół rządowych.

Według raportu „Targi w Polsce”, opracowanego przez Korporację i Polski Instytut Targowy, w ubiegłym roku zorganizowano 265 targów i wystaw, które łącznie zajęły 870 tys. metrów kwadratowych. Oznacza to wzrost me-

trażu o prawie 20 proc. w ciągu zaledwie trzech lat przy jednoczesnym spadku liczby organizowanych targów o dwie trzecie.

Setki rozmaitych imprez targowych w zupełnie zaskakujących miejscach stały się na początku lat dziewięćdziesiątych nieoczekiwanym dowodem przedsiębiorczości Polaków. Było wiele powodów rozmnażania się targów. Po pierwsze - nareszcie było wolno. Imprezy targowe był przez lata mocno zmo-

koncentracja rynku targowego. Choć raport „Targi w Polsce” podaje dane o imprezach prawie czterdziestu organizatorów, to 80 proc. sprzedaży powierzchni przypada na pięć firm: MTP, niezamordowane przewodzące stawce z udziałem w rynku przekraczającym 50 proc., a dalej - jak zwykle w dużej odległości od lidera - Międzynarodowe Targi Katowickie, warszawskie Biuro Reklamy SA, Międzynarodowe Targi Gdańskie i Centrum Tar-

wy. Wynika to z raportu „Targi w Polsce”, Polskiej Korporacji Targowej.

Jego autorzy - opierając się na danych od 33 organizatorów 285 ubiegłorocznych imprez wystawienniczych w kraju - podają, że w minionym roku niższy był też przyrost wynajętej powierzchni targowej oraz nieznacznie spadła liczba wystawców krajowych.

Największym organizatorem imprez targowych w Polsce są nadal Międzynarodowe Targi Poznańskie, które zajmują ponad 49 proc. rynku - pod względem powierzchni wystawienniczej. W Poznaniu w ubiegłym roku swoje ekspozycje prezentowało około 35 proc. wszystkich wystawców, uczestniczących w organizowanych w Polsce targach. Kolejne miejsca zajmują Międzynarodowe Targi Katowickie, do których należy ponad 10 proc. rynku powierzchni wystawienniczej w kraju, Centrum Targowe Kielce (niespełna 5 proc.), Biuro Reklamy SA - Zarząd Targów Warszawskich i Międzynarodowe Targi Gdańskie (3,6 proc.).

Fachowcy są jednak zdania, że ten spadek gości na targach nie jest swego rodzaju volum nieufności wobec samej formy imprez, ale wyraźnie uboższych w ub.r. ale wystawców, którzy tanim kosztem chcieli się zapromować. A takich cudów nie ma... **M.**

POSTAW SIĘ, A WYSTAW

nopolizowany, a władze pilnie stępiły poznańskiego monopolu. Tym, którzy próbowali przełamać ten monopol przydarzały się dziwne przygody. Gdy w latach 80. w Warszawie wymyślono targi rolne - kazano je przeprowadzić do Poznania. Nawet targi morskie Baltexpo trzeba było ratować przed przekazaniem Wielkopolsce.

Rynek targowy był też jednak szluzem rozdmuchiwany przez ambicje lokalne. Przedsiębiorstwo marzenie o tym, by mieć w swoim mieście operę lub przynajmniej filharmonię, w nowej rzeczywistości gospodarczej lokalni notabie zastąpili smem o targach.

Radość z upadku monopolu łączyła się z głębokim przekonaniem o łatwości organizowania targów. Gorliwi dyletanci, startujący w biznesie targowym byli zdania, że wystarczy mieć pomysł, wynająć szkolną świetlicę, wysłać oferty i zebrać przedpłatę. „Wbrew obiegowym opiniom organizowanie targów jest pewną sztuką” - tłumaczył wtedy bezskutecznie szef MTP Bogusław Zalewski. W rezultacie wiele firm zrażonych udziałem w podlegających targach na lata zrezygnowało całkowicie z jakichkolwiek imprez. Dyletanci psuli rynek profesjonalnym organizatorom.

Polska ma już za sobą okres inflacji imprez. W ciągu trzech lat nastąpiła szybka

gowe Kielce.

Oczywiście, nic nie dzieje się bez przyczyny. W Polsce, podobnie jak w Niemczech wyjątkowo duży odsetek kontaktów handlowych właśnie podczas targów bierze swój początek.

W tej sytuacji pewną konsternację wprowadziła opublikowana niedawno informacja, że o około 400 tys. osób spadła w ubiegłym roku, w porównaniu z rokiem 1998, liczba zwiedzających krajowe wysta-

Wybór należy do Ciebie!

Nissan ostrzega:

Zakup Almery grozi absolutnym komfortem i czystą rozkoszą bezpiecznej jazdy. Oferta dotyczy również rocznika 2000

W dniach 1.03-31.03.2000 r. Nissan Almera po korzystnej cenie plus do wyboru GRATIS:
komplet felg aluminiowych
albo dwa z elementów wyposażenia dodatkowego:
alarm, radio, światła przeciwmgielne, bagażnik dachowy.

Nieograniczone
możliwości

E. Lewańczyk

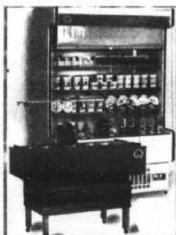
SALON: GDYNIA, ul. ABRAHAM 62
(róg Władysława IV i Żwirki i Wigury)
tel./fax (058) 621 90 33; części (058) 661 62 02
Serwis - części: Chwaszczyno, ul. Mickiewicza 35
tel./fax (058) 552 84 07, tel. (058) 552 83 88

PHIUT-P

HASPOL[®]

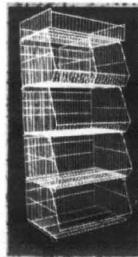
**Profesjonalne urządzenia chłodnicze
i gastronomiczne, meble sklepowe, regaty
druciane, kosze nastawne, sprzęt kuchenny**

RATY - LEASING

17108

**Serwis
*
części
zamienne
*
transport**

Malbork, ul. Chrobrego 28
tel./fax (055) 272-37-71

- Wydaje się, że przynajmniej początki tego stanu rzeczy są jasne - mówi doktor Berendt. - Otóż w państwie zakonu krzyżackiego, do którego wówczas należał Gdańsk, zakazano Żydom osiedlenia się na tym terenie. Później gdańszczanie uzyskali przywileje od Kazimierza Jagiellończyka, które utrzymali do końca XVII wieku. Żydzi nie mieli prawa osiedlenia się tu na stałe. W XVI i XVII wieku wydawano pozwolenia na pobyt czasowy, głównie na czas trwania Jarmarku Dominikańskiego.

Dopiero dwa oblężenia, najpierw pruskiego Gdańska przez wojska francuskie w roku 1807 i następnie rosyjskie oblężenie Wolnego Miasta Gdańska w roku 1813, w którym stacjonowały oddziały francuskie sprawiły, że zezwolono Żydom na osiedlenie się w obrębie murów Gdańska. Podczas oblężeń zniszczono bowiem gminy żydowskie na obrzeżach miasta: w Nowych Szkołach, na Chelmnie oraz we Wrzeszczu i ocaleni Żydzi nie mieli się gdzie podziąć. Powstało wówczas pięć gmin, które zjednoczyły się w jedną w 1883 roku.

- Czy połowa XIX wieku przyniosła już równouprawnienie Żydom?

- Teoretycznie tak. Żydzi w połowie XIX wieku uzyskali już takie same prawa jak obywatele Prus innych wyznań. Faktycznie wiele dziedzin pozostawało dla nich ciągle zamkniętych. Nie mogli służyć w wojsku, pracować w urzędach, nie mogli sprawować funkcji sędziów. Stąd odnotowano w tym okresie w statystykach spadek populacji Żydom w Gdańsku i w ogóle na Pomorzu. Z jednej strony wyjeżdżali oni z prowincjonalnego wówczas Gdańska do Prus Zachodnich, a z drugiej strony przechodzili na protestantyzm, by ułatwić życie sobie, a zwłaszcza swoim dzieciom. Do rozpoczęcia I wojny światowej liczba ta ustawnie maleje. Spadek populacji zatrzyma trochę polityka carskiej Rosji, która wyganiała Żydom z obszarów centralnej Rosji na tereny Królestwa Kongresowego. Część z nich decyduje się osiedlić na Pomorzu Gdańskim, głównie w samym Gdańsku. Żydzi zakładają tu filie firm, szczególnie zbożowych i drzewnych.

- Ilu członków liczyła wówczas pomorska gmina?

- Trudno jest na to pytanie odpowiedzieć. Gdyby istniały do

Zwłaszcza od kilku dni, po niedawnej wizycie Ojca Świętego w Izraelu dostrzegamy, jak coraz to inne „kwestie żydowskie” co rusz bulwersują opinię społeczną pod niemalże każdą długością i szerokością geograficzną. Rzecz by można, że omijają szerokim łukiem Pomorze. Mimo tysiącletniej historii ziemi gdańskiej, w samym Gdańsku gmina żydowska istniała - jak przynajmniej twierdzą historycy - zaledwie kilkadziesiąt lat. Poza tym, niewiele wiadomo o Żydach pomorskich. Dlaczego? Ze znanym gdańskim historykiem, pracownikiem naukowym Uniwersytetu Gdańskiego, autorem pracy „Dzieje Żydom na terenie Wolnego Miasta Gdańska” - doktorem Grzegorzem Berendtem, rozmawia o tym Wilhelm Strykowski.

PRZEŻYŁO DWUDZIESTU DWÓCH

kumenty o ilości osób uczęszczających na modły do synagogi przy dzisiejszej ulicy Szopy, to można by spróbować określić wielkość społeczności żydowskiej. Według spisu ludności z 1910 roku na terenie Gdańska zamieszkiwało około 2300 Żydom, a na terenie całego dzisiejszego województwa ok. 3000. Prawdopodobnie Żydzi rosyjscy stanowili dziesiątą część tej liczby. Gdańska gmina ortodoksyjnych Żydom nie była zbyt bogata. Nie stać jej było na zapewnienie sobie odrębnego rabina. Do I wojny światowej w Gdańsku rabina mieli tylko Żydzi reformowali.

- Największy rozwój pomorskiej społeczności żydowskiej przypada na lata dwudziestolecia międzywojennego. Co sprawiło nagły wzrost zainteresowania miastem?

- Zaczęli się tu osiedlać uciekinierzy z Rosji, emigranci z Polski, głównie wywodzący się z warstw kupieckich, rzemieślniczych. Większość z nich nie dysponowała majątkiem. Z drugiej strony przybywali również ci, którzy zdolali ocalić kapitał, a także synowie wysłani przez rodziny do zakładania firm i przedsiębiorstw.

Masowy wręcz napływ Żydom, zauważalny nawet na ulicach, nastąpił pomiędzy rokiem 1920 a 1924. Gdańsk wówczas tętnił życiem. Przewijały się tu ogromne masy ludzi. W roku 1920 stacjonowali tu jeszcze żołnierze angielscy, później przelata się fala emigrantów z Rosji i Polski. To wszystko sprawiło, że na Pomo-

ru „buzował” wówczas wielki kapitał. Pojawiła się ogromna ilość kantorów wymiany pieniędzy. Koniec hiperinflacji spowodował, że interesy stały się mniej opłacalne. Władze zaczęły utrudniać także prowadzenie działalności gospodarczej i podwyższyły podatki.

- W latach dwudziestych to jednak nie w centralnym Gdańsku liczba ludności żydowskiej wzrosła najbardziej.

- Zdecydowanie najbardziej Żydom uwiódł Sopot. Tamtejsza

Pomorscy Żydzi w synagodze w roku 1889. (rys. Wilhelm Strykowski)

Wielka synagoga pomorska z roku 1887 przy dzisiejszej ul. Bogusławskiego w Gdańsku, rozebrana tuż przed wybuchem I wojny światowej

społeczność w szybkim tempie rozrosła się z 80 osób do około 3 tysięcy. Również we Wrzeszczu następował szybki przyrost ludności żydowskiej. Pierwsze spisy z lat dwudziestych mówiły o 27 osobach, kilka lat później było ich już 500. Ogółem na całym terenie Wolnego Miasta Gdańska, włącznie z okolicznymi wsiami, w pierwszej połowie lat dwudziestych mieszkało, według spisu z sierpnia 1924 roku, 9239 Żydom. Natomiast ostatni opublikowany przedwojenny spis z sierpnia 1929 roku mówił o

10448 Żydom zamieszkujących teren Wolnego Miasta Gdańska. **- Czy dojsie Adolfa Hitlera do władzy w Niemczech pogorszyło od razu sytuację gdańskich Żydom?**

- Narodowi socjaliści uzyskali już wpływ na władzę w Gdańsku po roku 1930. Stanowili oni wówczas „języczek uwagi” i wywierali wpływ na koalicję centro-prawicową. Jeszcze przed 1933 rokiem odnotowano liczne napaści bojówek, przede wszystkim na Żydom ze wschodu, których można było rozpoznać na ulicy po mowie.

W wielu wypadkach były to osoby przyjezdne. Osiedlonych Żydom, póki co, traktowano pobłażliwie. Wydawało to się może paradoksem, ale to z Berlina płynęły dyrektywy o ograniczaniu ekscesów antysemickich.

w wprowadzaniu ustawodawstwa rasistowskiego. Formalnie do listopada 1938 roku nie wprowadzono żadnego prawa, które wymierzone byłoby wyłącznie w Żydom.

- Dopiero rozpoczęcie II wojny światowej przyniosło zmianę sytuacji?

- Nie, już wcześniej zaczęto wprowadzać w życie antysemickie hasła. Zrywano na przykład umowy z dostawcami pochodzenia żydowskiego, nawet jeżeli niemieccy oferowali gorsze warunki. Zwolniono Żydom z wszystkich instytucji budżetowych, włącznie z orkiestrą filharmoniczną i szpitalami. Ostatniego urzędnika narodowości żydowskiej, pracującego w administracji, zwolniono w 1937 roku.

W 1936 i 1937 roku zaczęto również napadać na kuracjuszy żydowskich w Sopocie i na Stogach. W tym samym czasie w kinach, teatrach i kawiarniach pojawiać zaczęły się wywieszki „Żydom wstęp wzbroniony”, czy łagodniejsze w treści „Żydzi niemile widziani”. Żydzi protestują, gdyż łamana jest demokratyczna konstytucja Wolnego Miasta Gdańska.

- ...ale protesty te nie przyniosły żadnych rezultatów?

- Sytuacja była wówczas skomplikowana. Z jednej strony naziści chcieli zrobić „porządek z Żydami”, ale z drugiej strony nie mogli pozwolić sobie na oszczerzenie wpływów z podatków od dużych firm należących do Żydom. Istniało bowiem ryzyko, że szczykowane osoby przeniosą się chociażby do Gdyni.

cd. na str. 6

BONUS
OC, AC, NW, KR
Od 1 kwietnia ponowna podwyżka akcyzy. Jak kupić to teraz.

Kulikowski
Gdynia, ul. Morska 314 tel. 663 99 98
serwis tel. 663 99 84
Volkswagen. Wresz, co masz.

OŚWIATLINGWISTA
Szkoła średnia zaoocne
w 2 semestrach

Gdańsk	303 30 30
Tczew	531 55 16
Starogard Gd.	562 50 81
Malbork	(055) 272 28 59
Elbląg	(055) 232 68 19
Gdynia	624 84 33
Reda	678 30 16
Rumia	671 13 36
Wejherowo	672 42 06
Puck	673 20 51
Kościerzyna	686 35 86

29/27

Zmienia się nasze samopoczucie i zmieniają się nasze upodobania smakowe. Przejadły nam już kiszzone ogórki i kapusta. Zachęcają nas teraz swoimi wiosennymi kolorami rzodkiewka, sałata, szczypior. Sięgamy więc po nowaliki. Już są, choć dietetycy twierdzą, że bardziej wartościowe pojawiają się dopiero pod koniec marca. Tak delikatnie ostrzegają, że nadmiar azotu w którejkolwiek zieleninie spod folii czy szkła oferuje nam więcej jadu niż zdrowia.

Zielone eldorado smaków i witamin w koszyku pełnym świeżych warzyw. Oczywiście tylko wówczas, jeżeli mamy choćby względną gwarancję, że ich piękny i soczysty zielony wygląd

A TO WIOSNA!

Nowaliki, tak jak wszystkie inne warzywa, zawierają duże ilości witamin i soli mineralnych, niezbędnych w prawidłowej diecie człowieka. Oprócz tego są źródłem białka łatwego do przyswojenia przez organizm ludzki i błonnika, który decyduje o prawidłowym trawieniu.

Rzodkiewka obok rzodkwi, rzepy i brukwi zaliczana jest do warzyw rzepowatych. Grupa tych warzyw odznacza się dużą zawartością witaminy C, B1, B2, soli mineralnych oraz oleju gorczycznego, który nadaje im specyficzny smak. Wczesne rzodkiewki o kształcie okrągłym i owalnym są mniej ostre niż odmiany późne. Również odmiany wczesne łatwiej traca jedność.

Sałata należy do warzyw liściastych, do rodziny botanicznej złożonych. Wszystkie warzywa liściaste, także szpinak, boćwina, pietruszka naciowa, rzeżucha ogrodowa są szczególnie cenne ze względu na zawartość w nich witaminy C i prowitaminy A. Zaś wśród odkwaszających składników mineralnych dominuje wapń, potas i żelazo.

Szczypiorek to warzywo cebulowe z rodziny liliowatych. Obok szczypiorku również cebula, por i czosnek mają specyficzny smak i zapach dzięki zawartości olejków eterycznych. Dlatego używane są przede wszystkim jako rośliny przyprawowe, które również zawierają witaminę C i prowitaminę witaminy A, a zawarte w nich olejki

eteryczne mają właściwości antyseptyczne i lecznicze.

Nowaliki są więc źródłem cennych witamin i składników mineralnych potrzebnych organizmowi szczególnie wiosną. Organizm po okresie zimowym jest osłabiony i „zastryk” witamin jest dla niego niezbędny.

Oprócz witamin i składników mineralnych nowaliki są jednak również grupą warzyw szczególnie podatnych na gromadzenie związków azotu (azotanów i azotynów). Największym źródłem tych związków w całodziennej racji pokarmowej człowieka są właśnie warzywa i jego przetwory. Naturalną zdolnością do kumulowania azotanów odznaczają się takie gatunki roślin jak: buraki, szpinak, sałata, rzodkiewka, seler, pietruszka, marchew, por.

Azot jest pierwiastkiem potrzebnym do wzrostu zielonej masy roślinnej jak również składnikiem białka, jednak stosowanie nadmiernej ilości nawozów azotowych (sole amonowe, saletra, mocznik) powoduje zwiększone nagromadzenie azotanów w roślinach. Azotany w środowisku

nieredukującym są szybko wydalone z moczem. Jednak mogą być redukowane do azotynów już w produkcji przed ich spożyciem (np. na skutek złego przechowywania lub działania bakterii) bądź w przewodzie pokarmowym (takiemu działaniu sprzyjają wszelkie zaburzenia żołądkowe).

Azotyny są bardzo niebezpieczne ponieważ wchłonięte do krwi powodują przechodzenie hemoglobiny w methemoglobinę, która nie jest zdolna do transportu tlenu. Duża ilość azotynów może powodować duszność, spadek ciśnienia krwi, zmiany w sercu, sinicę (u dzieci), utratę przytomności, a nawet śmierć.

Azotyny i azotany mogą być również prekursorami w tworzeniu N-nitrozoamin o działaniu rakotwórczym.

cd. na str. 6

KASIA & Co' sp. z o.o.

Gdańsk, ul. Kościuszki 6, tel. 344 10 30, 344 10 31
347 8923, fax 344 01 00

TECHNIKA GRZEWCZA

83-200 Elbląg ul. Królewiecka 87 tel. 0-58/234 91 36
84-200 Wejherowo ul. Wałowa 25 tel./fax 0-58/677 10 50
83-200 Starogard Gd ul. Armii Krajowej 46 tel./fax 561 37 90

- kotły gazowe i olejowe
- grzejniki c.o. PURMO i de Longhi
- bojler gazowe i elektryczne
- przepływowe podgrzewacze wody
- piece akumulacyjne, grzejniki elektryczne,
- grzejniki i suszarki łazienkowe (rurkowe)
- instalacje z miedzi, armatura i osprzęt

MONTAŻ

SPRZEDAŻ

SIĘĆ HANDLOWA

euroMedia

SALONY AGD-RTV
Matros

* TANIO * BLISKO * PROFESJONALNIE *

SUPER CENA!
699 zł

SUPER CENA!
1199 zł

SUPER CENA!
1199 zł

SUPER CENA!
599 zł

SUPER CENA!
649 zł

SUPER CENA!
1399 zł

SUPER CENA!
1099 zł

WYFINANSOWANIE
WYFINANSOWANIE
WYFINANSOWANIE

WYFINANSOWANIE
WYFINANSOWANIE
WYFINANSOWANIE

SALONY AGD-RTV
Matros

PROMOCJA WAŻNA DO 31.03.2000

WEJHEROWO - ul. Obrońców Helu 3 - K.H. JANTAR (czynne przez 7 dni)
WEJHEROWO - ul. Sobieskiego 256 * **RUMIA** - ul. Wybickiego 1A
KWIDZYN - ul. Słowackiego 16 - Dom Handlowy RYWAŁ

ZAPRASZAMY DO NOWEGO SALONU
CHOJNICE - ul. Kościelna 12 B

LUKASZ RATY

- Raty na DOWÓD
- 0 % pierwszej wpłaty
- Możliwość otrzymania kolejnego kredytu już po spłacie pierwszej Raty
- Sprawdź u sprzedawcy lub zadzwoń

0-801-33-00-33

U NAS KUPISZ NAJTANIEJ !!!

Duńczycy w Zamechu

Duńska MAAG Ger, wchodząca w skład grupy FLS Industries, kupiła zakład przekładni należący do elbląskiego ABB Zamech. Z mowy między ABB MAAG wynika, że nabywca uzyska prawa do wszystkich produktów zakładu oraz przejmie maszyny 160 pracowników firmy.

Nabywanie zakładu przekładni umożliwi Duńczykom koncentrację produkcji ważnych komponentów w jednym miejscu. MAAG ma nadzieję, że inwestycja zwróci się jeszcze w tym roku. Elbląska fabryka zanotowała w 1999 r. obrót wysokości 8,1 mln EUR (32 mln zł).

Polpharma dla Staraka?

Prywatyzacja Zakładów Farmaceutycznych Polpharma ze Starogardu Gdańskiego, największego państwowego producenta leków, dobiega końca. Z nie potwierdzonych źródeł wiadomo, że zmienia się układ sił w konsorcjum stworzonym przez trzech krajowych przedsiębior-

ców - Ryszarda Krauze (Prokom), Jerzego Staraka (Spectra Management), Jana Kulczyka (TUIR Warta).

Liderem grupy w dalszym ciągu jest Jerzy Starak, który zwiększył swoje zaangażowanie w grupie kosztem dwóch pozostałych graczy.

cd. na str. 6

W ubiegłym roku z mapy woj. pomorskiego zniknął prawie co dwadziesty sklepik. Ich ubytek w stosunku do roku 1998 przekroczył 4,5 proc. Nie jest to zjawisko odosobnione, gdyż w tym samym czasie, w skali całego kraju, liczba działających w Polsce sklepów zmniejszyła się o 3 proc.

SKLEPIKI JEDNAK ODCHODZĄ

Z rynku znikają głównie małe placówki. Ich miejsce zajmują hipermarkety, których liczba w 1999r. wzrosła aż o 60 procent - donosi raport na temat sprzedaży i dystrybucji przygotowany co roku przez Cal Company Assistance.

W 1999 r. w Polsce działało 380 tys. sklepów, z czego 120 tys. należało do branży spożywczej. W naszym kraju na 10 tys. miesz-

Jeśli nic się nie zmieni w przepisach prawnych, to nawet te urocze helskie sklepiki prowadzone przez żony i córki miejscowych rybaków będą musiały niebawem upaść, aby...

...zrobić miejsce na tego rodzaju obiekty „masowej kultury handlu”. Pytanie, czy wówczas i one mieć będą tak liczną sezonową klientelę, jaką obecnie stanowią turyści spragnieni kaszubskiego kolorytu? I co wtedy w ogóle z niego pozostanie?

kańców przypada 31 sklepów spożywczych. W Czechach i Portugalii relacje te są nieco lepsze. U południowych sąsiadów 10 tys. mieszkańców ma do dyspozycji 32 placówki, a w kraju porto 34,3 sklepy spożywcze.

68 hipermarketów działających w Polsce stanowi 1,5 procent ogólnej liczby sklepów. Mimo tego generują ogromny obrót. Ponad 20 proc. wszystkich sprzedanych w 1999 r. produktów spożywczych zostało kupionych właśnie w hipermarketach. Najwięcej sprzedano tam kawy i herbaty - około 30 proc. obrotu tymi towarami.

Około 50 proc. ankietowanych robi zakupy w hipermarketach przynajmniej raz w tygodniu, 17 proc. odwiedza te sklepy częściej. Średnia wartość zakupów dokonywanych w hipermarketach wynosi w Polsce 170 zł, w woj. pomorskim ok. 205 zł.

cd. na str. 6

Krokus

kredyt konsumpcyjny

oferta ważna od 21.03.2000 do 21.06.2000

INFOLINIA 0 801 12 5000

oprocentowanie roczne

15,9%

BIG Bank GDAŃSKI SA

PRZEŻYŁO DWUDZIESTU DWÓCH

cd. ze str. 3

Gdańsk borykał się wówczas ze sporymi kłopotami finansowymi, więc nie mógł sobie na taką sytuację pozwolić. Akcje represyjne skierowane były więc nie w duże firmy, które zatrudniały wielu Niemców i Polaków. Ich zamknięcie spowodowałoby wzrost bezrobocia, a więc i niezadowolone rządy hitlerowców. Te firmy oszczędzano. Uderzano w małe rodzinne firmy: w sklepiarki, rzemieślników, jubilerów, adwokatów, dentyistów. Oni stanowili konkurencję dla elektoratu NSDAP. Ekscesy na szeroką skalę rozpoczęły się dopiero w październiku 1937 roku.

- Wówczas Żydzi zaczęli poważnie myśleć o emigracji.

- Doszło do rozmów przedstawicieli gminy z Arthurem Greiserem. Na tym spotkaniu Niemcy jasno powiedzieli, że ich celem jest doprowadzenie do emigracji Żydów. Między rokiem 1934 a 1937 rozpoczęła się już emigracja ludności żydowskiej, ale miała ona charakter indywidualny. Wyjechało wówczas 3-4 tysiące osób.

Pod koniec 1937 roku rozpoczęto rozmowy w celu rozpoczęcia emigracji zbiorowej. Polscy Żydzi wracają do Polski, bogatsi wyjeżdżają do stanów Zjednoczonych lub Palestyny. Pod koniec 1938 roku na terenie Wolnego Miasta Gdańska pozostaje nieco ponad 4 tysiące osób. W większości nie mają oni pieniędzy na indywidualną emigrację.

Senat Gdańska wystosował wówczas ultimatum: wstrzymanie ekscesów antyżydowskich w zamian za zorganizowanie masowej emigracji.

Gmina jednak nie miała już pieniędzy, gdyż koszt przewiezienia jednej osoby do Palestyny szacowano wówczas na kilkaset dolarów. 8 stycznia 1939 roku doszło do podpisania umowy pomiędzy gdańskim senatem a żydowską gminą w sprawie sprzedaży kilku nieruchomości, m.in. dużej synagogi, budynku przy Bramie Oliwskiej i cmentarza.

- Ponad 1600 osób nie zdążyło wyjechać przed rozpoczęciem wojny. Co się z nimi stało?

- Wielu osobom udało się wyjechać. Stany Zjednoczone nie były wówczas jeszcze w stanie wojny z Niemcami, a w Gdańsku miały konsulat. Jeżeli ktoś uzyskał wizę mógł legalnie wyemigrować.

- Czyli Żydzi gdańscy byli w lepszej sytuacji niż polscy?

- Zdecydowanie, choć oczywiście były przypadki aresztowań i wywożeń do Stuthoffu. W pierwszych miesiącach wojny prawie wszyscy Żydzi z obszaru województwa pomorskiego, czyli m.in. z Gdyni, Kartuz, Kościerzyny i Bydgoszczy, zostali albo wymordowani albo wywiezieni do Generalnego Gubernatorstwa.

W Gdańsku zaistniała przedziwna sytuacja. W dwóch miejscach, na ul. Stągiewnej i dzisiejszej ul. Owsianej utrzymały się do sierpnia 1940 roku dwa skupiska ludności żydowskiej, liczące w sumie ponad tysiąc ludzi. Oficjalnie hitlerowska prasa i władza podawały do wiadomości, że na tym terenie nie ma już żadnych Żydów. Ponad połowa z nich opuścił Gdańsk w nielegalnym transporcie. Brytyjczycy nie

wpuszczają ich wówczas do Palestyny, a całą wojnę spędzą na Mauritiusie. Pozostała kilkusetosobowa grupa, którą Niemcy będą od marca 1941 roku do lipca 1943 sukcesywnie wywozić do getta i obozów koncentracyjnych na terenie Generalnego Gubernatorstwa i do tzw. „rajskiego getta” w czeskim Terezynie.

Wojnę przeżyją w Gdańsku 22 osoby, Żydzi niemieccy oraz kilkadziesiąt osób, których przodkami byli Żydzi. Po zdobyciu Gdańska przez Armię Czerwoną wyjechały one na Zachód.

- Czy obecnie w Trójmieście czy na Pomorzu istnieje gmina żydowska?

- W różnego typu spotkaniach uczestniczy grupa kilkudziesięciu osób, ale w większości są to osoby kulturowo związane z narodem żydowskim, które poszukują swoich korzeni.

- Dziękuję za rozmowę.

Rozmawiał
Wilhelm
Strykowski

A to wiosna!

cd. ze str. 4 Jak się przekonujemy azotany i azotyny są związkami bardzo niebezpiecznymi dla człowieka, ale zawarte są one nie tylko w warzywach. Również sery podpuszczkowe dojrzewające zawierają określone ilości azotanów, ponieważ ich dodatek do mleka przy produkcji serów zabezpiecza je przed wystąpieniem wzdęć. Stosuje się także dodatek saletry przy peklowaniu mięsa, ponieważ zapobiega to rozwojowi jadu kiełbasianego (Clostridium botulinum) oraz nadaje przetworom mięsnym charakterystyczne cechy organoleptyczne (smak, barwę, konsystencję). Zgodnie z Rozporządzeniem MZiOS substancjami konserwującymi mogą być: azotan sodu (E 25 I), azotan potasu (E 252) i azotyn sodu (E 250).

Notuje się także obecność azotanów w wodzie. Główną przyczyną ich występowania jest migracja tych związków ze ścieków komunalnych i przemysłowych, z ferm, pastwisk i wysypisk oraz nadmierne stosowanie nawozów azotowych.

W rozporządzeniu MZiOS (Dziennik Ustaw R.P. nr 104, 1993) biorąc pod uwagę naturalną zdolność do kumulowania się azotanów w roślinach oraz tzw. dobrą praktykę rolniczą ustalono najwyższe dopuszczalne pozostałości związków azotu w roślinnych środkach spożywczych.

Wyodrębniono pięć grup i określono maksymalne zawartości azotanów: grupa I - sałata, rzodkiewka, burak, rzepa, kalarepa, koper, szpinak - 2000 mg NaNO₃/kg;

grupa II - kapusta, szczypiór - 1000 mg NaNO₃/kg;

grupa III - marchew, pietruszka, czosnek, ogórek, kalafior, por, seler - 500 mg NaNO₃/kg;

grupa IV - pomidor, ziemniak, cebula, papryka, fasola - 250 mg NaNO₃/kg;

grupa V - warzywa z upraw specjalnych o deklarowanej podwyższonej jakości zdrowotnej - 250 mg NaNO₃/kg.

Z powyższych danych możemy określić, że człowiek o masie 60 kg, w ciągu doby może spożyć 300 mg azotanów i 12 mg azotynów. Przeliczając to na poszczególne grupy możemy spożyć dziennie ok. 150 g warzyw z I grupy bądź ok. 300 g warzyw II grupy, bądź ok. 600 g z III grupy, bądź ok. 1200 g z grupy IV i V.

RENAULT Laguna

Co słyhać w wyższych sferach?

Chorały gregoriańskie? Zeppelinów? Może Karela Gotta? Usłyszysz sam, jeśli zdecydujesz się na Renault Laguna z radiomagnetofonem SONY, i zmierniką CD na 10 płyt.

Dotyczy samochodów w wersji RTE i RXE wyprodukowanych w tym roku, zamówionych między 1.03 a 30.04.2000, odebranych do końca czerwca br. Ofert promocyjnych nie można łączyć.

Renault Credit Polska

SONY

A. OSSOWSKI
Elbląg, Kazimierzowo 7A
tel. (055) 232 70 75, 232 62 37,
fax (055) 232 61 76
www.renault-ossowski.com.pl

ZDUNEK PHU SP. Z O.O.
Gdańsk, ul. Miałki Szlak 43/45
tel. (058) 301 90 12, 301 36 57
www.zdunek.com.pl

Sklepiki jednak odchodzą

cd. ze str. 5

Są to grupy produktów, na które konsumenci z reguły decydują się dopiero stojąc przed półką w sklepie, np. 59 proc. klientów w ten sposób kupuje ciastka i słodycze. Odwrotnie jest z proszkami do prania i kawą, gdy klienci w jakimś sklepie nie znajdują marki, do której są przyzwyczajeni, zazwyczaj idą jej szukać do innego sklepu.

Obroty tylko dziesięciu największych sieci handlowych w Polsce wzrastały z 0,7 mld USD w roku 1996, 1,3 mld USD w roku 1997, 1,8 mld USD w roku 1998, do już 3 mld USD w roku ubiegłym.

Polpharma dla Staraka?

cd. ze str. 5

Mówi się, że polscy przedsiębiorcy zaproponowali MSP większe niż pierwotnie pieniądze z przejęcia kontroli nad starogardzką spółką. Obecnie są gotowi zapłacić 105 mln USD (425 mln zł).

Przejęciem Polpharmy nadal jednak zainteresowani są również

inwestorzy branżowi: słowacka Slovafarma i konsorcjum Jelfy i grupy PZU. Zdaniem analityków, krajowi przedsiębiorcy nie zagrzeją zbyt długo miejsca w starogardzkim przedsiębiorstwie. Po jego restrukturyzacji odsprzedzą je z dużym zyskiem zagranicznemu inwestorowi branżowemu.

CERAMIKA BUDOWLANA
Zdrowa tradycja

BIEGONICE

BIEGONICE KUPNO

BIEGONICE OSIEK

Szanowni Państwo!

Jako przyszli właściciele domów, stojąc przed problemem podjęcia decyzji z czego i jak budować, aby dom był zdrowy, ciepły, łatwy w eksploatacji i dobrze służył wielu pokoleniom. Takim wymaganiom mogą sprostać tylko materiały ceramiczne

tradycyjnie od 6-ciu stuleci stosowane w polskim budownictwie.

pustaki szczelinowe

elementy kominowe

cegły modułowe

pustaki stropowe

Zapraszamy do zakładów:

PRZEDSIĘBIORSTWO CERAMICZNE
"BIEGONICE" S.A.

33-310 Nowy Sącz, Ul. H. Dobrzańskiego 14
Tel. (0 18) 442 94 20 ; 442 99 69
Internet: www.biegonice.com.pl
e-mail: biegonice@onet.pl

"BIEGONICE-KUPNO" Sp. z o.o.

36-100 Kolbuszowa, Kupno 494
Tel. (0 17) 227 11 44 ; 227 12 31
Internet: www.artmedia.int/kupno
e-mail: kupno@artmedia.com

"BIEGONICE-OSIEK" Sp. z o.o.

89-333 Osiek n/Noteciaj Ul. Leśna 1
Tel. (0 67) 286 62 01 ; 286 62 03
Internet: www.ta.pl/biegoniceosiek
e-mail: biegonice-osiek@sambe-inf.pl

Według Aleksandra Paszyńskiego, byłego ministra budownictwa, prezesa Korporacji Przedsiębiorstw Budowlanych, polski rynek budowlany jest obecnie areną bezgroźnych, ale też bezpardonowych zmagania o prymat pomiędzy dużymi koncernami europejskimi, które przejmują kolejne firmy krajowe a podobnie postępującymi silniejszymi podmiotami rodzinnymi.

KOMU RYNEK BUDOWLANY?

Pierwszym tego powodem - zdaniem A. Paszyńskiego - jest chęć zdobycia dominującej pozycji na rynku. Drugi można definiować jako próbę obrony przed inwestorami strategicznymi, głównie zagranicznymi. Istnieje jednak powód trzeci, wyczuwany bardziej intuicyjnie, wynikający z logiki transformacji krajowej branży budowlanej.

Polskie firmy, pracujące za granicą jako podwykonawcy nawet najbardziej doświadczonych koncernów budowlanych, uzyskują wysokie noty za sprawność i fachowość, przewyższając pod tym względem konkurentów z wielu krajów unijnych. Także inwestorzy zagraniczni w Polsce coraz częściej korzystają z miejscowego wykonawstwa - tańszego, a wcale nie gorszego. Te okoliczności wzmacniają ambicje szefów polskich firm oraz ich uzasadnione nadzieje na eksportową spe-

Polscy rynek budowlany coraz bardziej zdecydowanie urabiają „pod siebie” największe firmy tej branży

cializację.

Badania wykonane przez Instytut Nauk Ekonomicznych PAN dowiodły, że transformacja systemu zburzyła poprzednią, odwróconą piramidę branży budowlanej. Odwrócona, jako że jej podstawę wyznaczali najwięksi, zaś szczyt - najmniejsi. Wynikało to z logiki gospodarki centralnie sterowanej, w której potencjał budownictwa rzucały na gigantyczne przedsięwzięcia inwestycyjne. W roku 1998 sto największych polskich firm budowlanych łącznie zatrudniało ponad 250 tys. pracowników, natomiast dziesięć lat później już tylko 65 tys. Ich udział w całkowitym zatrudnieniu zmniejszył się z 20 proc. do 8,7 proc. Pojawiła się natomiast duża liczba wyspecjalizowanych firm małych i średnich.

To oczywiście - uważa A. Paszyński, iż pierwsza faza transformacji wymagała zburzenia systemu, nie przystającego do zadań stawianych przed budownictwem po roku 1989. Jednak zjawisko to ma także i cienie, dostrzegalne w miarę rozwoju gospodarki rządzącej się już innymi prawami. Okazało się, że obecna skala rozdrobnionego polskiego budownictwa i stopień jego specjalizacji pozwala mu jedynie na stawianie się podwykonawcą koncernów światowych oraz pełne prowadzenie inwestycji

o kraju. Osiąganie samodzielności na rynkach zagranicznych przychodzi natomiast z trudem.

To niepokoi A. Paszyńskiego, tym bardziej, że analizy ekonomiczne wskazują, iż pod względem efektywności duże polskie firmy nie ustępują wielkim koncernom światowym. Może właśnie dlatego, że nie są tak duże? Na przykład w przeliczeniu na pracownika nasze eksportowe przedsiębiorstwa osiągają przychód kilkakrotnie wyższy niż tak uznany lider wydajności, jakim jest francuski koncern Bouygues. Prawie cała pierwsza setka naszych największych firm góruje ponadto nad francuskim gigantem pod względem rentowności netto.

Można zatem przyjąć - uważa A. Paszyński - iż efektywność wykorzystywania przez polskie firmy kapitału stanowi dobrą podstawę dla ich konkurencyjności. Podobnie zresztą, jak startowa pozycja na rynku krajowym - wszak na giełdzie spółki budowlane przeważają w grupie przemysłu i są najaktywniejsze w dążeniu do konsolidacji branży. Największe przejmują kolejne spółki, zaś mniejsze albo starają się budować własne grupy kapitałowe, albo wchodzą w skład grup utworzonych przez większych graczy. I to właśnie stanowi wspomniany, podskórny niejako powód zamieszania na budowlanym rynku.

INVEST

PRZEDSIĘBIORSTWO BUDOWLANE S.A.

GDAŃSK - KARCZEMKI

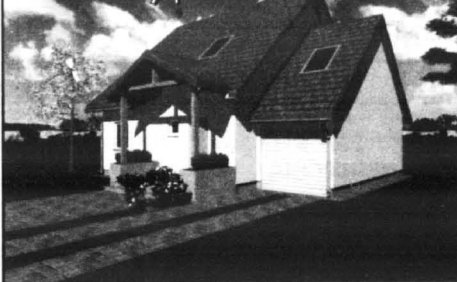
ul. KALINOWA 1B

• tel. 349 58 30, 344 09 78

fax 349 78 07

Zapraszamy 9.00-17.00

OSIEDLE JAŚMINOWE domy jednorodzinne

• sprzedajemy działki - hipoteka

• budujemy stany surowe domów

• realizacja 2000/2001

OSIEDLE RÓŻANE

• mieszkania 30-90 m²
jedno- i dwupoziomowe

• garaże

• zasiedlenie III kw. 2000 r.,
II kw. 2001 r.

• własność hipoteczna

Budujemy również na wynajem

OFERTA DLA PRODUCENTÓW MEBLI

proponujemy dostawę materiałów niemieckiej firmy

Wielkość formatu: 110 x 160 x 20 mm

- * płyty laminowane gr. 8,10,16,19 mm,
- * białe robocze gr. 40 mm,
- * MDF gr. od 6 do 38 mm, MDF gięty,
- * obrzeża melaminowe do płyt i blatów z klejem i bez kleju,
- * obrzeża PCV i ABS

Jakość doskonała, cena bardzo atrakcyjna!

Gdańsk - Orunia, ul. Wschodnia 13

tel. 0-58/309-09-01, 309-41-81

Pełna gama kolorów.

Studio Rustika

W pierwszym odcinku praktycznych informacji na temat jak wykorzystać poziomą izolację budynku omówiliśmy metodę polegającą na mechanicznym przedzieleniu muru wraz z montażem warstwy parowej. Dziś - o pozostałych dwóch metodach chemicznej i elektroosmotycznej.

SUCHO W POZIOMIE (2)

Pierwsza z nich, na pewno bardzo ekonomiczna, polega na iniekcji chemikaliów (wytwarzających poziomą parę wilgoci) poprzez wywiercone w murze otwory. Kapilary przy tym zostają zamknięte, lub ściśnięte tak, iż podciąganie kapilarne zostaje odpowiednio zmniejszone. Dalsze działanie powstaje poprzez hydrofobizację materiału budowlanego, przy czym ścianki kapilar nie ulegają nawilżaniu.

W dzisiejszych iniekcjach występują oba sposoby oddziaływania, zatem uszczelnienie kapilar przez rozdzielanie substancji zagęszczających i zatrzymanie wędrówki wilgoci w kapilarach poprzez zastosowanie materiałów hydrofobowych.

Materiał wstrzykiwany może być zgodnie ze swoimi właściwościami, wprowadzany pod ciśnieniem lub grawitacyjnie. Polecane jest uprzednie zbadanie zdolności wchłaniania oraz zasolenia muru.

Materiały nie zasysające, o ogólnej porowatości 8-10 proc. nie mogą być wykonywane tą metodą, podobnie mury pustaków.

W przypadku występowania rys o szerokości większej niż 5 mm, przed wykonaniem iniekcji mur musi być przedtem wstępnie obrabiany. Obowiązuje to również w przypadku murów wielowarstwowych i popękanych, gdzie konieczne jest uprzednie wyłaczanie odpowiednich zapraw.

Odstępy wierconych otworów należy dostosować do zdolności ssących muru. Przy grubościach powyżej 65 cm mur nawierca się obustronnie, co wiąże się z ograniczoną długością dostępnych wiertel.

Wstrzykiwane materiały nie mogą w istotny sposób zmniejszać dyfuzji pary wodnej.

Stopień zawilgocenia muru

Jedną z najbardziej ekonomicznych metod izolacji poziomej budynku jest metoda chemiczna, polegająca na iniekcji chemikaliów w wywiercone otwory

powinien zawierać się w granicach 50-80 proc. Jest to spowodowane koniecznością dobrego wchłonięcia wstrzykiwanego materiału. W przypadku większej wilgotności zalecane jest skucie starego tynku, co powinno przez zwiększone przewietrzanie muru spowodować obniżenie stopnia jego zawilgocenia.

Twierdzenie, iż umieszczanie roztworu bez ciśnienia jest mniej skuteczne, jest zupełnie nieuzasadnione. Nawet przy metodzie ciśnieniowej należy dać przewagę ciśnieniu niskiemu, ponieważ można wówczas kontrolować ilość wprowadzanego materiału, a tym samym zdolności chłonnych muru. Przy wysokim ciśnieniu taka kontrola jest niemożliwa, ze względu na możliwość występowania w murze pustek, rys itp., co powoduje skokowe spadki ciśnienia i nierównomierny rozkład wstrzykiwanego płynu. Kontrolę podczas iniekcji może umożliwić sposób wprowadzony m.in. przez firmę Epassit GmbH, który polega na barwniu wprowadzonego materiału. Stężenie roztworu jest widoczne

w postaci przebarwień (całkowicie znikną po krótkim okresie) na zewnętrznej stronie muru.

Wywiercony otwór musi być hermetycznie zamknięty, co zapewnia zastosowanie pakerów iniekcyjnych. Po wykonaniu iniekcji, wywiercone otwory należy zamknąć odpowiednią zaprawą wypełniającą.

Wstrzykiwane płyny są środkami niskomolekularnymi, co sprawia, że posiadają dobrą zdolność wnikania. Stosowane w przeszłości szlamy, zawiesiny bądź emulsje w wielu przypadkach nie zdawały egzaminu.

Wśród oferowanych materiałów można wymienić m.in.: roztwory na bazie krzemianowo-alkalicznej, metylosilikonatu alkalicznego (najbardziej polecany), emulsje bitumiczne (nie zdają egzaminu) itd.

• Metoda elektroosmotyczna wykorzystuje zjawisko elektroosmozy. Polega ono m.in. na wprowadzeniu do wilgotnego muru potencjału elektrycznego, który jest silniejszy od istniejącej

go i posiada przeciwny kierunek w stosunku do przepływu wody. Potencjał ten, może niestety ulec zmianie w trakcie suszenia, jest również zależny od stężenia soli.

Jedną z metod jest elektroosmoza aktywna. W tym celu umieszcza się w murze elektrody, które zasila się źródłem prądu. Wykorzystuje się napięcie rzędu 5080V.

cd. na str. 24

ISOLIT
WILGOTNE BUDOWLE

Izoluj sam swój dom oryginalnym niemieckim środkiem ISOLIT

- * Izolacja pozioma bez łaciu i okopywania fundamentów
- * Oszczędność czasu - 2 razy pokryć ściany i gotowe
- * Żadno grzybi i stęchłości
- * Posiada wymaganą Atestę EU
- * Środek wysypany na cały kci
- * Wytworzony w Niemczech
- * Przepak i cennik bezpłatnie

Firma ISOLIT os. Kopernika 15/13
83-200 Strzegomi Gólski
tel./fax (0-58) 562-46-19

REGOR OKNA PCV
Systemy: Rehau, Deceuninck, Panorama
OKNA DREWNIANE „FERNO”
DRZWI „PORTA”
ROLETY, ŻALUZYJE, PARAPETY

TCZEWA, ul. Armii Krajowej 19A, tel. 532 74 89, godz. 10.00-18.00
PRUSZCZ GD., ul. Obronców Pokoju 5, godz. 9.00-17.00

DOMY POD KLUCZ
w 6 miesięcy
bez zaliczek

tapaHaus

ATRAKCYJNA CENA
SUPER KREDYT

Gdynia
Plac Kaszubski 8, pok. 303
tel. 620 74 99, tel./fax 620 76 01

Danlux **rationef-POLSKA**
OKNA & DRZWI

OKNA & DRZWI

ZREALIZUJEMY KAŻDE ZAMÓWIENIE

- OFERUJEMY STOLARKĘ Z SZYBĄ NISKOEMISYJNĄ O WSPÓŁCZYNNIKU $K=1,0 \text{ W/m}^2\text{K}$ w cenie $K=1,5\text{W/m}^2\text{K}$
- SZEROKA GAMA KOLORÓW -16 STANDARDOWYCH-
- STOSUJEMY KOMPONENTY I KLASY RENOMOWANYCH FIRM EUROPEJSKICH
- POSIADAMY ATESTY ITB, PZH, DIN

SALON FIRMOWY
WĘDKOWY, 83-115 SWAROŻYŃ
tel./fax (058) 53 69 271, 53 69 266, 53 69 313
fax (058) 53 69 265

MIESZKANIA

GDŃSK, OSIEDLE POGDONE

1. pok	1950 - 2250	zł / m2
2. pok	2050 - 2300	zł / m2
3. pok	1950 - 2150	zł / m2
4. pok	1950 - 2100	zł / m2

Ekolan Spółka Akcyjna
ul. Ślaska 21
81 - 319 Gdynia

e-mail : ekolan@atomnet.pl
www.ekolan.com.pl

tel. 628-64-20
628-64-28
fax. 628-64-27

PRODUCENT
OKNA PVC
KÖMMERLING
FORBO

RATY

GEMIL

Biurowy Obsługi Klienta:
Al. Wojska Polskiego 30
tel. 56 208 57
Zakład:
83-207 Kokożkowy
tel. 56 132 97,
56 116 74

NIERUCHOMOŚCI
01

1,5 HA w Bobowie sprzedam. Tel. 56 239 22 lub 0601 657 302

SPRZEDAM dom z zabudowaniem na działce o pow. 0,76 ha, Jezierzno, Tel. 21 000 (058) 56 29697 lub (058) 56 290 03 041174/2003
SPRZEDAM pawilon w domu handlowym Kupiec, Starogard, 0601 615 857 210126

SPRZEDAM dom jednorodzinny wraz z budynkiem gospodarczym + hala 2000 m² na działce 2000 m². Tel. 0606 682 522 021673/2703

ROM biuro, wyceny i obroty nieruchomościami, Starogard Gd., ul. Sobieskiego 20 od 10.00 do 17.00, tel. (058) 235-11. 210108

SPRZEDAM gospodarstwo rolne 27 ha k. Kwidzyna. 0 603 984 085. 0303/28 01

DOM piętrowy 220 m² przy ul. Kwidzyn, 200.000 - Kwidzyn. 0 603 984 085. 0303/28 01

SPRZEDAM budowę w stanie surowym w Prabutach. Tel. (055) 2782 023 lub (055) 2782 740. 0305/24 02

SPRZEDAM obiekt produkcyjny 360 m² + działka 1400 m² w St. Gdańskim. Tel. (055) 279 41 04; (055) 279 41 58. 0302/14 03

SPRZEDAM restaurację „Bajka” o łącznej powierzchni 440 m². Tel. (055) 64 00 lub 0 603 071 103. 0303/14 03

BAZE na transport wydzierzawie lub sprzedam - Kwidzyn-Górki. 0 90 540 214. 0304/23 03

SPRZEDAM pawilon handlowy w Ok-szanie. Tel. (055) 275 13 29; 0 601 706 734. 0306/23 03

BUDYNEK około 60 m² - możliwość przerobienia na mieszkanie lub inną działalność; ogrodzony, woda, prąd. Nebrowo Wielkie (055) 275 15 69. 03/27 03

SPRZEDAM działkę z zabudowaniami (mieszkanie z budynkami gospodarczymi) w Malborku, tel. 0 601-724-830 0403/31 03

5,5 HA ziemi pszennoburaczanej przy samej trasie Sztum-Kwidzyn, lano sprzedam. Anna Kozubal, Nowa Wieś 49, 82-400 Sztum 0411817 03
1/2 BLIŹNIAKA ok. 85 m² + budynek gospodarczy po remoncie, zadany ogród, cena 59 tys. Kaczynek k. Malborka, tel. 0 601-193-310 040115 03
BAR gastronomiczny w centrum Kwidzyna z wyposażeniem - sprzedam. Tel. 0601-521-719. 0505/17 03

SPRZEDAM dom jednorodzinny o pow. użytk. 102,7 m² z garażem, na działce 720 m² w rozliczeniu może być 2-pokojowe mieszkanie oraz sprzedam działkę budowlaną ok. 770 m² w Malborku ul. Konopnicka 12, tel. (055) 272-53-68 04/07/21 03

SPRZEDAM w Sztumie mieszkanie 3 pok., 50 m² i 68 m², 4 pok., 62 m² oraz dom wolnostojący 150 m² działka 12 arów, tel. 0 605-054-627 04/13/21 03

AGENCJA Nieruchomości "Kwadrat" Tczew, ul. Obrońców Westerplatte 24, 8.00 - 16.00. Tel. (058) 532-47-87. 04/23/25 02

www.nieruchomosci.pnet.pl cała Polska. Tczew, tel. 0602-19-79-49. 43/42/28 02

SPRZEDAM kiosk, możliwość przeniesienia. Tel. 0602-47-40-57. 01/07/16 03

SIEDLIŚKO wiejskie na działce 500 m² - sprzedam, wieś Wielki Bukowiec, tel. (058) 582-41-38. 01/05/16 03

KIOSK typu ruch z roletami, blaszak - sprzedam, cena do uzgodn., bez lokalizacji. Tel. (058) 777-06-20. 01/14/20

SPRZEDAM 11 ha przy trasie nr 1. Tel. (058) 536-09-83. 01/05/17 03

BUDYNEK piętrowy, 350 m², na działalność, centrum Tczewa, na Starówce - sprzedam. Tel. (058) 532-15-40. 01/18/27 03

BIURO Nieruchomości Władzacka sprzedaje: działkę bud. 950 m², os. Staszica; Końcewice przy trasie E-50, 1,47 ha; Swarowski obiekt usług.-miesz. w budowie; pawilony handlowe; wynajem mieszkanie; dom Gniszewo, parterowy z poddaszem, nowy, solidny. 020048

AGENCJA Nieruchomości Paluszkiewicz 83-110 Tczew, ul. J. Dąbrowskiego 20, tel. (058) 531-54-94, 777-53-33 od 12.00 do 16.00 sprzedaje: M-2, X p., ul. J. Narodu, M-2, I p., ul. Brzozowa, połowę domu przy ul. gen. Dąbrowskiego. 04/13/13 03

KRK GUSTINELLI Tel. (058) 777-57-74 projekty typowe (indywidualne), przygotowanie dokumentacji do pozwolenia na budowę. 040189

SPRZEDAM dom o pow. 220 m², działkę 1200 m², wysoki standard, dobre położenie. Kaliska, tel. (058) 588-93-24. P0600

NOWY dom w Malborku sprzedam, tel. (055) 272-34-80 04/05/14 03

SPRZEDAM dom w Uśnicach Parparry, tel. 0 15.00 (055) 277-29-89, 0 602-481-321 04/05/20 03

SEGMENT domu piętrowy 120 m², 5 pokoi, w całości podpiwniczony, z garażem, zadany ogród, całość o wysokim standardzie sprzedam, Malbork, tel. 0 602-787-819 04/15/27 03

SPRZEDAM dom w Malborku-Kaldowie, wolnostojący, tel. (055) 272-14-67 04/14/27 03

KUPIE dom w okolicy Osieka. Piłne. (058) 582 40 64 021437/1603

SPRZEDAM domek letniskowy nad jeziorem Borówno k/ Skarszew. Tel. (058) 588 29 92 021456/1703

SPRZEDAM dom w stanie surowym, otwartym na działce o pow. 1 ha, 3 km od Starogardu, cena 99 tys. Tel. 0604 969 145 021496/2003

KOTEŻE k/Starogardu dom 200 m², nowoczesny, funkcjonalny, energooszczędny, działka 800 m². (058) 775 14 84 210124

SPRZEDAM dom wolnostojący 290 m² na działce o pow. 900 m² w Starogardzie Gdańskim w tym działalność gospod. ok. 90 m². Tel. (058) 56 290 85 po godz. 17.00 210124

SPRZEDAM dom bliźniak w stanie surowym zamkniętym, Starogard, tel. (058) 775 07 92 021566/2203

SPRZEDAM dom w stanie surowym, szeregowo zabudowa. Tel. 0602 373 544 021621/2703

SPRZEDAM stan surowy zamknięty. Tel. 0601 968 026 021632/2703

SPRZEDAM domek drewniany nadający się na kiosk lub letniskowy 30 m². Piłnie. Tel. (058) 588 43 20 021657/2703

SPRZEDAM dom piętrowy 250 m² pow. użytkowej, na działce 2000 m², woda, prąd, telefon, ogrzewanie olejowe, wykończony w 80 r. Tel. (058) 562 08 33 021644/2703

SPRZEDAM dom jed. nowej technologii, wszystkie media + hala produkcyjna 200 m, na działce 2500 m². Tel. (058) 562-06-04. 210087

SPRZEDAM w zabudowie szeregowej, o pow. 120 m² mieszkal. + piwnica + wysokie poddasze; działka 2,90 a; nowy dach, nowe okna; położony blisko jeziora - ława. Tel. (089) 648 66 72; 0 601 636 380. 180020

SPRZEDAM atrakcyjnie położony nowy dom z sadem, w pobliżu jezioro, las, możliwość agroturystyki - okolice Prabut. Tel. (055) 279 68 34. 03/01/18 03

SPRZEDAM dom w Prabutach - w rozliczeniu może być mieszkanie dwupokojowe w Kwidzynie. Tel. (055) 278 32 07. 03/02/23 03

SPRZEDAM nowy dom wolnostojący w centrum Malborka, na działce o pow. 360 m², tel. (055) 272-57-84 po 17.00 04/19/16 03

SPRZEDAM dom w Malborku sprzedam, tel. (055) 272-34-80 04/05/14 03

SPRZEDAM dom w Uśnicach Parparry, tel. 0 15.00 (055) 277-29-89, 0 602-481-321 04/05/20 03

SEGMENT domu piętrowy 120 m², 5 pokoi, w całości podpiwniczony, z garażem, zadany ogród, całość o wysokim standardzie sprzedam, Malbork, tel. 0 602-787-819 04/15/27 03

SPRZEDAM dom w Malborku-Kaldowie, wolnostojący, tel. (055) 272-14-67 04/14/27 03

F.H.U. KOHLAND Tczew, Armii Krajowej 19 B, tel. (058) 532 73 47

● Sprzedaż RATA

- sprzętu AGD
- urządzeń gazowych grzewczych „TERMET”, „JUNKERS”
- części zamiennych do piecyków łazienkowych i kociołków
- armatury łazienkowej

● Naprawa gazowych piecyków łazienkowych, kociołków

- autoryzowany serwis gwarancyjny i pogwarancyjny firmy „Termet”
- instalacja piecyków łazienkowych i kuchennych

Na terenie miasta dowóz bezpłatny

MALBORK - atrakcyjny, duży, nowy dom na działce 15 arów na Os. Poludnie oraz inne w Malborku i okolicach - „Nowa”, tel. (055) 272-22-27 w. 2 lub 0 601-681-150 150101

SPRZEDAM 1/2 domu w Mikołajkach Pom., tel. po 15.00, tel. (055) 277-06-58 04/44/20 03

SPRZEDAM piętro domu jednorodzinnego + 1/2 działki. Tczew, tel. (058) 531-03-48 po godz. 16.00. 01/39/13 03

SPRZEDAM dom jednorodzinny o pow. 170 m², działka własność hipoteczna o pow. 500 m². Tel. 0606-35-96-89 lub 0604-137-899. 01/16/20 03

SPRZEDAM niewykończony dom, osiedle Górki II. Tel. (058) 531-73-95. 05/20/20 03

SPRZEDAM dom. Tel. (058) 532-27-37, (058) 531-21-78. 01/01/24 03

SPRZEDAM kamienicę dwupiętrową z 11 mieszkaniami dwu- i trzykondygnacyjnymi oraz pomieszczeniem sklepowym w Tczewie przy ul. Pomira 4. Tel. (091) 434-44-06 lub (091) 453-24-98. 01/16/18 02

SPRZEDAM dom stan surowy w Jabłowie. Tel. 0604-206-208. 02/11/66/2 03

GDĄŃSK, pawilon trzy kondygnacyjny, nowo wybudowany, 495 m², sprzedam. Tel. (058) 306-46-19, 0603-612-028. 29/72

DOMY na sprzedaż: Tczew Górki I, 170 m², dz. 500 m², piłnie. Osiedle Czyżkowo, 160 m², dz. 500 m². Osiedle Szpegawa 370 m², dz. 1100 m². Gdańsk Wzgórze, Mickiewicza pół bliźniaka. Lubiszewo - rozp. budowa 1228 m². Domek całoroczny k. Ocyplia, gosp. rolne 25 ha Demlin k. Tczewa. Pośrednicząca 2,5 ha w Jelemin k. Gniewa: „Daw” Nieruchomości, tel. (058) 533-80-01. 43/25/27 03

SPRZEDAM domek kempingowy, cena do uzgodnienia. Tel. (058) 532-24-66. 01/65/27 03

TORMET
OKNA, DRZWI - drewniane, PCV
KOTŁY CO, GRZEJNIKI CO
WYPOSAŻENIE MAGAZYNOWE
83-000 Pruszcz Gdański, ul. Grunwaldzka 62
tel. 682 30 75, tel./fax 682 35 52

SOKÓŁKA
OKNA I DRZWI

LOKALE
03

SPRZEDAM mieszkanie trzykondygnacyjne 53 m². Tel. (058) 561 28 64 lub 0602 844 151. 02/1303/0803

MIESZKANIE M-3, 40 m², I piętro, Starogard, Os. Szumana z telefonem sprzedam. Tel. (058) 562 49 32 02/1316/0903

SPRZEDAM mieszkanie o pow. 35 m², 0604 504 597 02/1337/1003

KUPIE kawalerkę spółdzielczą w Starogardzie Gdańskim. Tel. (058) 775 19 37 02/1425/1503

SKODA AUTO

Bezpłatny przegląd wiosenny:

01.04
02.04
08.04
09.04

Groblewski Jr

wiosna ze **ŠKODĄ**

Sopot, Al. Niepodległości 954, tel./fax (058) 550 36 19, tel. (0604) 600 600

KUPON

Groblewski Jr

W ZAMIAN ZA TEN KUPON OTRZYMASZ W NASZYM SALONIE **NIESPODZIAŁKĘ**

Sopot, Al. Niepodległości 954, tel./fax (058) 550 36 19, tel. (0604) 600 600

w dniach
01-02.04.2000
08-09.04.2000

SPRZEDAŁ M-2 o pow. 52 m², na parterze, lub zamienie na dom, może być do remontu. Tel. (058) 56 251 79
02143416/03

SPRZEDAŁ mieszkanie 37 m², dwa pokoje. Tel. (058) 56 205 47
0215612/20.03

SPRZEDAŁ mieszkanie, 65 m², II piętro, z garażem. Tel. (058) 56 277 00 po godz. 18.00.
02163427/03

SPRZEDAŁ mieszkanie trzypokojowe, 65,7 m². Tel. (058) 562 237 01.
04/36/27.03

SPRZEDAŁ mieszkanie trzypokojowe, Starogard. Tel. (058) 562 60 73
04/33/27.03

SPRZEDAŁ kawalerkę własnościową, 76 m², tel. (055) 276-21-27
04/30/27.03

SPRZEDAŁ M-5 z dwoma garażami w centrum Malborka, 130 m², tel. (055) 276-21-27
04/39/27.03

SPRZEDAŁ mieszkanie Tczew, I piętro, 120 m², garaż. Tel. (058) 532-28-52.
05/06/21.02

KUPIĘ M-3 w Tczewie, może być w starym budownictwie. Tel. (058) 531-33-10.
01/55/28.02

SPRZEDAŁ nowe elegancie 55 m², Topolowa Tczew, 1600 m². Tel. 0606-107-427, po 17.00.
01/87/21.03

ZAMIENIĘ M-5 na Zatorzu II na M-3. (055) 279 67 55.
03/11/03.03

SPRZEDAŁ mieszkanie 2-pokojowe, 39 m², II piętro, telefon - w Grudziądzu. Kontakt: (055) 261 72 56 po 16.00.
03/03/14.03

SPRZEDAŁ spółdzielcze lokatorskie lub wynajmę 3 pokoje. Tel. (058) 672 04 24.
03/02/03.03

SPRZEDAŁ lokal 55 m² - Kwidzyn, ul. Grudziądzka. Tel. 0 601 684 679.
03/01/15.03

SPRZEDAŁ mieszkanie 64 m² z garażem wolno stojącym blaszanym, okna PCV, co gazowe, na parterze. (055) 279 61 46.
03/01/16.03

SPRZEDAŁ mieszkanie lub zamienie na Gdynię atrakcyjne mieszkanie 67 m², Kwidzyn (055) 279 65 72.
03/09/29.02

SPRZEDAŁ mieszkanie 3-pokojowe 84 m², z garażem. Tel. (055) 279 32 42.
03/02/20.03

ZAMIENIĘ kawalerkę na większe w starym budownictwie. Tel. (055) 279 57 70.
03/04/21.07

KUPIĘ mieszkanie 2-3-pokojowe w bloku, I piętro. Tel. (055) 261 77 07.
03/05/20.03

SPRZEDAŁ mieszkanie 3-pokojowe, 27,5 19 81.
03/06/21.03

ODSTĄPIĘ box nr 6 w centrum Malborka, „Jurand”. Tel. (055) 277-11-97
04/14/28.02

SPRZEDAŁ mieszkanie dwupokojowe (44 m² - II p.) w centrum Malborka. Tel. (055) 272-43-47
04/05/25.02

SPRZEDAŁ M-5 w Malborku, os. Południe, spółdzielcze - własnościowe, tel. (055) 272-71-90
04/19/03

SPRZEDAŁ mieszkanie 3-pokojowe, Malbork - centrum, 61 m², wysoki standard, tel. (055) 272-75-88
04/19/03

SPRZEDAŁ M-5 o pow. 75 m², Osiedle Południe, Malbork, tel. (055) 272-52-38
04/05/15.03

SPRZEDAŁ mieszkanie własnościowe, 60 m² z garażem, atrakcyjna lokalizacja, tel. (055) 277-24-36 po godz. 15.00, Szturm.
04/15/17.03

SPRZEDAŁ w Malborku kawalerkę, 30 m² - 39 tys. wysoki standard, tel. 0 605-054-627
04/30/27.03

CENTRUM Malborka 60 m², tel. (055) 272-36-60
04/28/27.03

SPRZEDAŁ mieszkanie 38 m² - 1450 zł/m², Malbork, ul. Mickiewicza lp. - możliwość kupna na raty, tel. (055) 273-11-81 po 15.00
04/25/27.03

MALBORK - centrum, mieszkanie 3-pokojowe, 53 m², I piętro - sprzedam, tel. (055) 272-66-73
04/19/27.03

MALBORK - mieszkanie wszystkich typów po atrakcyjnych cenach - sprzedam da „Nowa”, tel. (055) 272-22-27 w. 2 lub 0 601-681-150
15/01/03

SPRZEDAŁ mieszkanie 2-pokojowe 49 m², parter w nowym bloku przy ul. Kopnickiej 69, Malbork, tel. (055) 272-75-46
04/05/27.03

SPRZEDAŁ mieszkanie 3-pokojowe, 64 m² + garaż, tel. (055) 272-75-20 po godz. 16.00 lub 0 606-437-501
04/03/24.03

SPRZEDAŁ mieszkanie własnościowe, 76 m² w Elblągu na Zawadzie, tel. (055) 272-81-13 po 18.00
04/18/21.03

SPRZEDAŁ mieszkanie 63 m², śródmieście Malbork, tel. (055) 273-11-55
04/16/21.03

ZAMIENIĘ kawalerkę 31,90 m², I piętro, Malbork - na większe, może być stare budownictwo, tel. 0 602-771-426
04/36/27.03

SPRZEDAŁ kawalerkę własnościową 36,20 m², II piętro, Malbork, ul. Wybickiego, tel. 0 603-125-829
04/33/27.03

SPRZEDAŁ M-5 w centrum Dzierżonia, 76 m², tel. (055) 276-21-27
04/30/27.03

SPRZEDAŁ M-5 z dwoma garażami w centrum Malborka, 130 m², tel. (055) 276-21-27
04/39/27.03

SPRZEDAŁ mieszkanie Tczew, I piętro, 120 m², garaż. Tel. (058) 532-28-52.
05/06/21.02

KUPIĘ M-3 w Tczewie, może być w starym budownictwie. Tel. (058) 531-33-10.
01/55/28.02

SPRZEDAŁ nowe elegancie 55 m², Topolowa Tczew, 1600 m². Tel. 0606-107-427, po 17.00.
01/87/21.03

ZAMIENIĘ mieszkanie własnościowe czteropokojowe, 60 m², w Pelplinie na mniejsze w Tczewie. Tel. (058) 536-18-80.
01/08/02.03

SPRZEDAŁ mieszkanie 3-pokojowe na II p., 73,8 m². Wiadomość tel. (058) 535-16-66.
01/05/27.03

SPRZEDAŁ M-4, 61,5 m², Tel. (034) 361-38-55.
01/20/10.03

SPRZEDAŁ M-4, 63 m², parter, z tel. Tel. (058) 533-76-17.
01/22/20.03

SPRZEDAŁ kawalerkę w Tczewie. Tel. (058) 532-14-66, po 16.00.
01/15/17.03

SPRZEDAŁ mieszkanie własnościowe M-3, z telefonem (parter) na osiedlu Garnuszkowskiego. Tel. (058) 531-45-90.
05/01/16.03

SPRZEDAŁ mieszkanie 60 m², II piętro, blok 4-piętrowy na Suchostrzygu, Tczew. Tel. (058) 682-85-86.
01/39/20.03

SPRZEDAŁ mieszkanie 53 m² (VIX) w Tczewie przy ulicy Sperskiej. Tel. (058) 777-56-73, po 19.00.
01/18/24.03

SPRZEDAŁ mieszkanie 53 m² (VIX) w Tczewie przy ulicy Sperskiej. Tel. (058) 777-56-73, po 19.00.
01/18/24.03

WYNAJMĘ pomieszczenie 40 m², na cichą działalność, biura itp. w centrum. Tel. (058) 532-04-39.
05/19/27.03

ZAMIENIĘ mieszkanie kom. 75 m², stare miasto, na dwa różne, może być zadłużone. Tczew, tel. (058) 777-52-27.
05/13/27.03

KUPIĘ kawalerkę w Tczewie. Tel. 050-1440-117.
05/13/13.03

SPRZEDAŁ mieszkanie 3-pokojowe, 55 m², parter. Tel. (058) 531-47-79.
05/02/23.03

ODDAM w najem lokal użytkowy 23,5 m², na sklep, biuro, warsztat, cicha działalność w Tczewie, przy ul. Pomra 4. Tel. (058) 531-48-69.
05/01/22.03

SPRZEDAŁ mieszkanie w bloku, 56 m², centralne ogrzewanie. Tel. (058) 531-24-40 lub 0502-665-259.
01/16/27.03

ZAMIENIĘ mieszkanie kwaterekowe 100 m², centrum na mniejsze. Tel. (058) 777-39-36.
01/29/27.03

SPRZEDAŁ mieszkanie trzypokojowe, 57 m², I piętro, Skarszewy, tel. (058) 588-01-79, po 17.00.
04/08/15.03

ODNAJMĘ pół domu 120 m² w Malborku. Tel. (055) 273-27-29
04/22/20.03

MALBORK - duży obiekt produkcyjno-handlowy, dogodny dojazd z przeznaczeniem na hurtownię, produkcję, przestawicielstwo, salon samochodowy, meblowy, wydzierżawie, tel. (055) 273-10-97
04/17/20.03

DO WYNAJĘCIA mieszkanie M-3 w Sztumie (52 m²). Tel. (055) 277-29-29
04/18/20.03

ODNAJMĘ M-3, Malbork, tel. (055) 272-72-49 do 21.00
04/11/20.03

FIRMA handlowa poszukuje magazynów na terenie Malborka, pow. 400-1000 m², tel. 0 606-279-818
04/02/27.03

LOKAL handlowo-usługowy wolny (były sklep), Malbork, tel. (055) 272-35-60.
04/07/22.03

WYNAJMĘ pokój dla pani w Starogardzie. Tel. 56 108 80
0214631/03

WYNAJMĘ pomieszczenie biurowo-handlowe, Starogard Gd. Rynek. Tel. 0601 850 981
0214802/03

ODDAM w najem pół domu w Starogardzie. Tel. 588 25 79 po 17.00
0214882/03

WYNAJMĘ lokal o pow. 76,5 m², duży parking, siła. Tel. (058) 563 92 32
02/153/20.03

MŁODE małżeństwo poszukuje mieszkania do wynajęcia na terenie Zblewa lub Pinczyna. (058) 56 167 74
21/01/25

ODNAJMĘ pomieszczenie 1000 m² w Starogardzie. Tel. 0601 615 857
21/01/26

ODDAM w najem lokal o pow. 15 m² przy ul. Juranda ze Spychowa 6 w Starogardzie Gd. (058) 56 279 67
02/15702/03

MIESZKANIE 3-pokojowe w Starogardzie - wynajmę. Wiadomość po godz. 16.00. Tel. (058) 56 296 53
02/15742/03

ODDAM w najem mieszkanie 80 m² w Starogardzie. Tel. (058) 56 235 80
02/16792/03

ODDAM w najem pawilon przenośny lub sprzedam 26 m². 0604 913 185
01/19/30

ODDAM w najem mieszkanie. 0604 913 185
21/01/20

PANA przyjmę na pokój. 775 116 00
02/16492/03

ODDAM w najem M-3, 350 + opłaty, płatne za 6 m-cy. Tel. 56 124 24 00
01.04.2000 w godz. 16.00-18.00

POKÓJ wynajmę samotnej pani. Tel. (058) 563 30 79 i 0603 836 431
02/16682/03

WYNAJMĘ lokal o pow. 160 m² w centrum Starogard. Tel. (058) 562-46-09.
21/01/09

KWIDZYN - wydzierżawie domu firmy. 0 603 984 085.
03/03/28.01

POMIESZCZENIA do wynajęcia. Kwidzyn - Piłsudskiego 16a, tel. (055) 279 38 55.
44/0033

MŁODE małżeństwo wynajmie kawalerkę w Kwidzynie. Tel. 0 605 397 834; (055) 279 26 79.
03/01/22.03

WYNAJMĘ obiekt na wszelką działalność - 2 hale po 100 m² z zapleczem socjalnym i mieszkaniami 54 m². Kwidzyn (055) 261 62 00.
03/03/24.03

DO WYNAJĘCIA lokal 39 m², Kwidzyn (055) 279 25 24.
03/02/21.03

PILNIE wynajmę lokal 40 m² na sklep, biuro lub usługi. Tel. (055) 279 65 74.
03/03/20.03

NOCLEGI - przytulnie, niedrogo. Pensjonat u Błażeja, Malbork, ul. Saperów 4, tel. (055) 272-30-81
04/02/14.02

„MULTIPLAST” Sp. z o.o. w Dzierżoniu, Os. Westerplatte 139 wydzierżawia w celu prowadzenia działalności gospodarczej halę produkcyjną o pow. 300 m² oraz warształ samochodowy. Tel. (055) 276-25-04, 276-25-06
15/0097

POMIESZCZENIA na produkcję spożywczo-magazynową lub inną (cicha była wędzarnia ryb), Malbork, tel. 0 606-612-838
04/03/20.03

POSZUKUJĘ do wynajęcia dom jednorodzinny w Malborku, tel. (055) 272-77-58
04/08/20.03

ODNAJMĘ pomieszczenia magazynowe 2000 m² oraz biuro 500 m², plac utwardzony przy drodze Malbork - Elbląg, tel. (055) 271-35-18 po 19.00
04/08/15.03

ODNAJMĘ pół domu 120 m² w Malborku. Tel. (055) 273-27-29
04/22/20.03

MALBORK - duży obiekt produkcyjno-handlowy, dogodny dojazd z przeznaczeniem na hurtownię, produkcję, przestawicielstwo, salon samochodowy, meblowy, wydzierżawie, tel. (055) 273-10-97
04/17/20.03

DO WYNAJĘCIA mieszkanie M-3 w Sztumie (52 m²). Tel. (055) 277-29-29
04/18/20.03

ODNAJMĘ M-3, Malbork, tel. (055) 272-72-49 do 21.00
04/11/20.03

FIRMA handlowa poszukuje magazynów na terenie Malborka, pow. 400-1000 m², tel. 0 606-279-818
04/02/27.03

ODNAJMĘ M-3 Tczew, Suchostrzygi, umebowane, bezdzierżawo, płatne za 1/2 roku, od 1 V. Tel. (058) 682-83-79.
01/52/13.03

WYNAJMĘ pokój dla dwóch panienek. Tel. (058) 531-02-10, Tczew.
01/11/20.03

ODDAM w najem pawilon 52 m², na wszelką działalność. Tczew, al. Zwycięstwa, tel. (058) 531-22-59, 0606-20-91-28.
01/12/16.03

ODNAJMĘ lokal na działalność, centrum Gniewa, 40 m². Tel. (058) 535-32-02, 0602-804-896.
01/08/17.03

POŁOWE domu jednorodzinnego oddaję, 1 m-c z góry. Tel. (058) 532-63-12.
04/01/68

DO WYNAJĘCIA komfortowe dwupokojowe mieszkanie w centrum Tczewa. Tel. (058) 532-14-36.
01/42/20.03

3 POKOJE umebowane, telefon. Tel. 0603-682-246.
05/26/20.03

ODNAJMĘ mieszkanie. Tel. 0606-763-110, 83-110 Tczew.
05/16/20.03

M-2 oddaję bezpłatnie na 2 lata z tytułu wyjazdu. Wiadomość 83-110 Tczew, skr. poczt. 30. Podanie, zaadresowana koperta, znaczki za 7,65 zł.
05/01/15.03

DWA pokoje, kuchnia, łazienka od zaraz. Tel. (058) 533-76-68.
01/05/27.03

WYNAJMĘ mieszkanie M-2. Dzierżawo po godz. 20.00, tel. (058) 533-71-16.
03/31

WYNAJMĘ mieszkanie 2-pokojowe, Suchostrzygi. Tel. (058) 532-79-84, częściowo umebowane.
01/04/23.03

POMIESZCZENIA magazynowo-produkcyjne, 220 m². Tel. (058) 532-27-37, (058) 531-21-78.
01/01/24.03

STOISKA handlowe w Tczewie oddam w najem. Tel. (058) 531-28-34.
04/01/76

MIESZKANIE 53 m². Tel. (058) 532-68-54.
01/05/24.03

ODDAM w najem nowe 3-pokojowe mieszkanie na os. Bąkowym w Tczewie. Tel. (055) 271-21-67.
01/11/24.03

ODNAJMĘ mieszkanie dwupokojowe w Tczewie. Tel. 0501-060-710.
01/16/24.03

ODSTĄPIĘ dzierżawę sklepu spożywczego wraz z wyposażeniem, możliwość zmiany branży. Jest WC, telefon, ciepła woda. Tel. (058) 532-02-35, Tczew.
04/01/82

CENTRUM Tczewa, budynek 350 m², na działalność. Tel. (058) 532-15-40.
01/14/27.03

WYDZIERŻAWIĘ lokal przy ul. Jasińskich 7 na różnorodną działalność handlową, usługową, gabinet, hurtownię. Tel. (058) 531-63-95.
01/11/27.03

ODDAM w najem kawalerkę. Tczew, tel. (058) 531-44-18.
01/32/27.03

WYNAJMĘ mieszkanie 40 m². Tel. (058) 532-04-39.
05/19/27.03

MIESZKANIE 2-pokojowe do wynajęcia. Tczew, tel. (058) 777-58-18.
05/07/27.03

POSZUKUJĘ dwupokojowego mieszkania do wynajęcia w Tczewie. Tel. (058) 531-17-86.
05/03/27.03

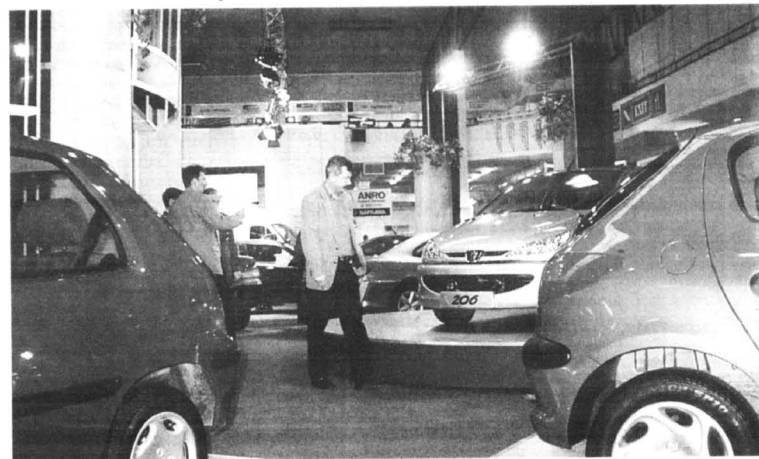
WYNAJMĘ mieszkanie. Tel. 0604-062-884.
05/06/24.03

WYNAJMĘ pawilon handlowy 55 m², w Gniewie. Tel. 0603-390-334.
05/04/24.03

DO WYNAJĘCIA mieszkanie trzypokojowe w Malborku, tel. (058) 530-22-19, 0604-393-966.
05/01/23.03

POKÓJ samotnemu wynajmę. Tczew, tel. (058) 531-12-04.
05/01/21.03

SPRINTEREM PRZEZ MOTOEXPO

Pawilony targowe w Gdańsku, niestety, nie mają własnych technicznych możliwości do lepszego eksponowania m.in. samochodów
Fot. K. Myjkowski

W Gdańsku odbyły się targi motoryzacyjne Motoexpo - Auto Tour Market. Od minionej środy do niedzieli włącznie można było zwiedzać je w godz. 10.00-19.00. Na pewno - było warto, biorąc pod uwagę stosunkowo bogatą ofertę przygotowaną przez dealerów najpopularniejszych firm samochodowych. Pomorskie premiery miały takie modele jak choćby volvo V70, hyundai accent czy nowy mercedes sprinter. Swoje wyroby prezentowały też firmy produkujące akcesoria, z sektora paliwowo-olejowego, dystrybutorzy i hurtownie części zamiennych, producenci wyposażenia warsztatów oraz kosmetyków

Jedna z pomorskich premier - nowy mercedes sprinter

samochodowych. Tegoroczne targi odbywały się w nowej formie (połączonych są dotychczasowych organizatorów)

oraz w obszernej sali od Olivi pawilonach przy ul. Beniowskiego w Gdańsku - Przymorzu. Wydaje się jednak, że w dalszym ciągu uczestnikom oferuje się niewiele technicznych możliwości wystawienniczych, wobec czego szereg aut nie może wykazać się swym pełnym urokiem i funkcjonalnością.

W tej sytuacji bardzo okazałe prezentowały się te samochody, które od razu przy wejściu zwracały na siebie uwagę. Oczywiście, nie oznacza to, że niesłusznie. Na pewno, na przykład, hitem w swojej klasie stać się może wspomniany już najnowszy mercedes sprinter dostępny obecnie w ulepszonych wersjach nadwoziowych.

Ten popularny na całym świecie „blaszak” otrzymał nowoczesniejszą sylwetkę oraz bogato i funkcjonalnie wyposażone wnętrza, które zapewnią komfort podróżowania z autami osobowymi.

Zastosowana w układzie napędowym technika CDI stanowi najnowszy rozdział w rozwoju silników wysokoprężnych. Wyposażone w turbosprężarkę VTG, niezależnie czy to o mocy 109 KM czy większej (pięć wersji z najsilniejszą pięciocylindrową o mocy 156 kg), zmniejszają emisję szkodliwych substancji w spalinach, są też oszczędniejsze.

Blżej o sprinterze i innych modelach aut prezentowanych na targach - w najbliższych numerach.

Wyprowadź

AUTO NA GAZ
MONTAŻ, SERWIS, PRZEGLĄDY

GAZOWY UKŁAD ZASILANIA
ELPIGAZ

AUTORYZOWANY DYSTRYBUTOR
EKO-PAL 80-298 Gdańsk, ul. Szybocwowa 14
tel. (058) 349 49 40 wew. 20, 349 74 80
tel. kom. 0602 35 44 99

SPRZEDAŻ KOMPLETNYCH INSTALACJI DLA WARSZTATÓW I HURTOWNIKÓW
FABRYCZNY PUNKT SPRZEDAŻY ZBIORNIKÓW LPG FIRMY **STAKO**

POSIADAMY UPRAWNIENIA DO MONTAŻU, INSTALACJI GAZOWEJ WE WSZYSTKICH SAMOCHODACH DAEWOO

DAEWOO-FSO

TECHTRANS S.C.
ul. Strażnicza 1 Elbląg
tel./fax (055)232-89-49

WYPRZEDAŻ
od 2.000 PLN netto

UŻYWANE WÓZKI WIDŁOWE elektryczne i spalinowe

WYNAJEM • SPRZEDAŻ • LEASING • REMONT

AKUMULATORY
do wszystkich typów pojazdów polskich i zagranicznych

PROSTOWNIKI
OWIEWKI, DYWANIKI
KOŁPAKI (WSZYSTKIE TYPY)
OLEJE SAM., KOSMETYKI
LAMPY, AKCESORIA

ZAP®
PIASTÓW
PH „MAKRO”

Licencjonowany Przedstawiciel na woj. pomorskie
HURTOWNIA Gdańsk-Orunia, ul. Trakt św. Wojciecha 253
tel. **306-66-60** (na terenie Transbudu)
tel./fax **309-00-75**, tel. kom. **090 50-93-95**
tel. 0601 311 054, 0601 311 056, czynna od 8.00 do 16.00

SKLEPY PATRONACKIE

- Tczew, SKLEP MOTORYZACYJNY, ul. Stefana Kardynała Wyszyńskiego 15, tel. 531 00 62
- Tczew, SKLEP MOTORYZACYJNY, ul. Armii Krajowej 86 A, tel./fax 777 00 17
- Starogard Gd., ZAKŁAD ZAPATRZENIA ROLNICZEGO, ul. Rolna 1, tel. 56 287 07
- Kartuz, T.DERA, ul. Gdańska 28, tel. 681 10 50, 685 31 08
- Kościerzyna, „MASZ-ROL”, ul. Przemysłowa 3a, tel. 686 39 58
- Kościerzyna, AUTOCENTRUM, ul. Wejhera 16, tel. 686 69 83
- Kwidzyn, SKŁADNICA MASZYN ROLNICZYCH I CZĘŚCI WYMIENNYCH, ul. Toruńska, tel. 279 34 77
- Wejherowo, SKLEP MOTORYZACYJNY, ul. Gdańska 14, tel. 672 55 84
- Władysławowo, ARTYKUŁY MOTORYZACYJNE, ul. Żytnia 25, tel. 674 14 84
- ZAKŁAD MECHANIZACJI POJAZDÓW SPRZĘTU ROLNICZEGO, Kosobudy k. Brus, tel. 398 31 00
- Sołomin, HELP-ROL, ul. Siemiana 2, tel. 684 13 87
- Gdynia, MOTIPULS, ul. Spokojna 3, tel. 664 61 49, MOTIPULS, ul. Chylońska 60, tel. 663 18 88
- Niestepowo, STACJA PALIW, T. Cirocki, ul. Raduńska 9, tel. 681 80 53
- Elbląg, PPKS, ul. Grunwaldzka 61, tel. 233 65 65
- Chojnice, AGRO URSUS, ul. Czułchowska 84, tel. 39754 42
- Lębork, RARYTAS, ul. Warszawska 15 A, tel. 863 32 55
- AGROMA, ul. Toruńska 6, tel. 863 30 10, 863 30 91
- Skarszewy, PHU ROLGUM s.c., ul. Wybickiego 21, tel. 588 25 59
- Chwaszczyno, AKCES, tel. 552 80 30
- Żukowo, H.K. Mazur, ul. Mickiewicza, tel. 681 73 65, 681 71 97
- Sierakowice, ACER s.c., ul. Przedzkołna 2, tel. fax 684 72 88, 684 72 66
- Lniska k. Żukowa, EROTRANS, tel. 681 85 65, 681 86 19

DLACZEGO WARTO POLECIC AKUMULATORY AGRO?

- Większy prąd rozruchu, dzięki czemu uruchomienie pojazdu jest szybsze i o wiele łatwiejsze. Warto to docenić szczególnie w czasie dużych mrozów i upałów - kiedy zwykle akumulatory często zawodzą.
- Nowoczesna obudowa z wygodną i praktyczną rączką.
- Przeniesienie akumulatora z jednego pojazdu do drugiego przestaje być problemem.
- Nie trzeba dolewać elektrolitu (bezbosługowość wg kryteriów IEC)
- Zmniejszona waga, solidna i trwała obudowa.

POPYT NA BEZPIECZEŃSTWO

Popyt na bezpieczeństwo wciąż rośnie, co skwapliwie podsycają i wykorzystują producenci samochodów. Jedno jest pewne: nowoczesny pojazd daje dziś gwarancję wyjścia cało z takiej kraksy, jaka jeszcze przed 8-12 laty zakończyłaby się śmiercią.

Jak wiadomo, samochód daje nam dwa typy ochrony: czynną i bierną. Pod pojęciem bezpieczeństwa czynnego kryją się te cechy auta, które mają zapobiec wypadkowi, biernie zaś to sposób, w jaki chronieni są kierowca i pasażerowie, jeśli do wypadku jednak dojdzie. Ostatnio pojawiło się też pojęcie bezpieczeństwa powypadkowego, które służy do oceny zabezpieczenia kolizji (np. możliwości otwarcia uszkodzonych drzwi). Niekiedy mówi się też o bezpie-

mentu napędowego), który przy redukcji biegów czy szybkim zdjęciu nogi z gazu sam przyspiesza, by zapobiec poślizgowi wynikającemu z przeniesienia nadmiernej energii momentu obrotowego. Z kolei system ASR zapobiega uzyskaniu przyczepności przy zbyt gwałtownym ruszaniu. Trzymanie się auta w zakręcie poprawia też system 4WS, kierowanych czterech kół, oraz zawieszenie aktywne, które redukuje wychylenie nadwozia.

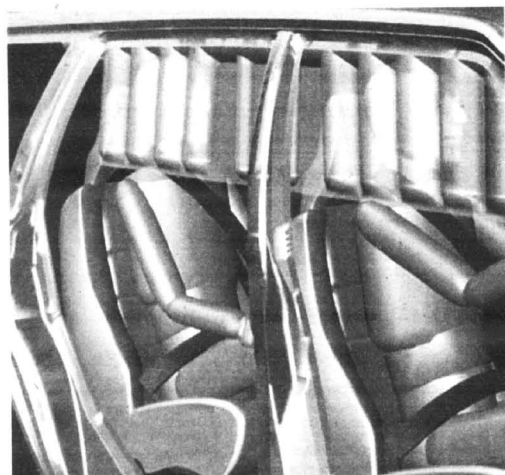
● Reklamując swoje auta większość firm najchętniej wskazuje na rozwiązania służące bezpieczeństwu biernemu. Króluje hasło: „Poczuj się bezpiecznie”.

Podstawowym wyposażeniem auta są, oczywiście, pasy bezpieczeństwa. Ich idea narodziła się na początku tego stulecia, jednak do powszechnego stosowania weszły na przełomie

do przodu.

Po poduszkach dla osób jadących na przednich fotelach pojawiają się poduszki boczne. Są też poduszki dla pasażerów tylnych siedzeń, a nawet poduszki w dachu.

cd. na str. 19

czeństwie prewencyjnym, pod którym rozumie się wygodę i łatwość prowadzenia auta sprawiającą, że kierowca może skoncentrować się na tym, co się dzieje na drodze. Dziś nie ma takiego elementu samochodu, którego zmiany nie odbywałyby się pod hasłem troski o życie i zdrowie użytkownika.

● Elektronika naprawia błędy. Prawdziwy przełom technologiczny w dziedzinie rozwiązań służących bezpieczeństwu czynnemu przyniosła elektronika. Dziś w nowoczesnym samochodzie dziesiątki czujników śledzą funkcjonowanie poszczególnych zespołów, mikroprocesorowe układy pomagają bezpiecznie prowadzić auto. Ich zadanie jest proste: mają naprawiać błędy popełniane przez kierowcę. I tak - najbardziej znany - układ ABS zapobiega blokowaniu kół podczas hamowania. Jeśli kierowca zbyt mocno nacisnie pedał, doprowadzając do poślizgu, ABS sam przejmując zadanie tzw. hamowania pulsacyjnego. Jego wyrafinowanym rozwinięciem jest system FDR opracowany przez firmy Bosch i Mercedes, która nie tylko zapobiega blokowaniu kół, ale również czuwa, aby nie doszło do poślizgu bocznego (przyhamowuje poszczególne koła tak, by utrzymać właściwy tor jazdy).

Po ABS pojawił się system stanowiący niejako jego odwrócenie - MSR (układ regulacji mo-

lat pięćdziesiątych i sześćdziesiątych. Od tego czasu przeszło wiele zmian. Chodzi o to, by w trakcie jazdy nie krępowały ruchów, lecz w czasie wypadku mocno przylegały do ciała. Teoretycznie czuwa nad tym zwijacz pasa bezpieczeństwa, badania wykazały jednak, że w chwili zderzenia pasażer winien być jeszcze mocniej związany z fotelem. Tak narodziły się pirotechniczne napinacze: małe ładunki wybuchowe ułożone w klamrach lub zwijaczach, które w chwili zderzenia eksplodują powodując skrócenie pasa o kilka centymetrów.

Na tym jednak nie koniec. Firma Renault doszła do wniosku, że pas powinien pochłaniać jak najwięcej energii. Tak powstał system PRS (Programowy System Bezpieczeństwa). Dotychczasowy układ pasów z napinaczami uzupełniony został o ogranicznik napięcia - uchwyt, do którego przymocowana jest rolka zwijacza. W chwili zderzenia, pod wpływem nacisku ciała osoby zapiętej, następuje rozdarcie „szwów” uchwytu, co pozwala na pochłonięcie sporej części energii.

Elementem uzupełniającym pasy stają się obecnie poduszki gazowe. Zasada ich działania jest prosta: jeśli czujniki uznają, że doszło do czołowego zderzenia, dają polecenie odpalenia ładunku wybuchowego w poduszce gazowej. Wytworzony w ten sposób gaz wypycha poduszkę w chwili, gdy człowiek siłą bezwładności pochany jest

Świat jest pełen emocji.

Tak samo BMW.

Dynamika albo ładowność. W przeciwieństwie do innych samochodów kombi, nowe BMW serii 3 touring[®] nie stawia kierowcy przed trudnym wyborem. Silniki o pojemnościach zaczynających się od 1,8 litra i inteligentne rozwiązania z serii 3 gwarantują dynamiczną jazdę nawet przy pełnym obciążeniu samochodu. Oczywiście, jeżeli jesteś już przyzwyczajony do równie dynamicznych samochodów, możesz mieć inny problem. Jak zapłacić aż 1,345** litrów dostępnej powierzchni załadunkowej? Nowe BMW serii 3 touring.

* Homologacja samochodów ciężarowych

** Pojemność maksymalna po złożeniu tylnych siedzeń

ASO BMW
Cerkaski Sopot

SOPOT
al. Niepodległości 641
tel. (0) 56 551 25 74
0662 15 48 11

Radość z jazdy

PEUGEOT PARTNER

TWOJE DRZWI DO PRZYGODY

www.peugeot.com.pl

JD - Kulej

autoryzowany dealer

81-571 GDYNIA, ul. Chwaszczyńska 178,
tel. (058) 629 72 72, (058) 629 72 73,
fax (058) 629 72 28

Partner

PEUGEOT

PEUGEOT. ZAPROJEKTOWANY, BY CIESZYĆ.

Popyt na bezpieczeństwo

cd. ze str. 18

Toyota w swoim eksperymentalnym, bezpiecznym samochodzie przewidziała takie urządzenie nawet dla... potrąconego przechodnia. W razie kolizji, na masce pojazdu wypełnia się poduszka, która łagodzi zderzenie ofiary z samochodem.

● Bezpieczne fotele

Z prostych siedzisk wypełnionych gąbką i sprężynami fotele stają się coraz bardziej wyrafinowanymi konstrukcjami. Obok rozwiązań służących wygodzie (ustawianie wysokości siedziska, modelowanie kształtu oparcia, podgrzewanie itd.) kryją w sobie elementy służące bezpieczeństwu.

Chodzi o ograniczenie dwóch zagrożeń: wysuwania się kierowcy lub pasażera spod pasów przy zderzeniu czolowym i ochrony kręgosłupa szyjnego przy uderzeniach w tył auta.

Pierwszy cel osiąga się poprzez odpowiednią konstrukcję siedziska. Drugie zagrożenie też jest - jak się okazało - do ograniczenia. A problem był i jest bardzo poważny: połowa osób, które zostały inwalidami na skutek wypadków drogowych, ma uszkodzenia kręgosłupa szyjnego odniesione po uderzeniu w tył samochodu.

Pierwszym sposobem ochrony kierowcy i pasażerów jest za-

glówek aktywny opracowany przez firmy SAAB i Delphi. Podczas uderzenia w tył auta, pod wpływem nacisku wywieranego przez osobę siedzącą na fotelu, następuje wyzwolenie mechanizmu zagłówka. Przemieszcza się on wówczas do przodu zapobiegając nadmiernemu odchyleniu głowy. Podobnie działa system WHIPS firmy Volvo, w którym zagłówek przytrzymuje głowę pasażera, a następnie całe oparcie poddaje się elastycznie napowrót opadającego ciała.

● Pognieciona skorupka

Warunkiem przetrwania osób podróżujących autem, jeśli dojdzie do wypadku, jest zapewnienie im rodzaju „skorupy ochronnej”. Wydawałoby się, że to proste - trzeba zbudować solidne nadwozie, które wytrzyma zderzenie. Nic bardziej błędnego. Dobre auto musi się w razie wypadku solidnie pognieść, by zapewnić pasażerom „miękkie lądowanie”. Służą do tego tzw. strefy kontrolowanego zgniotu. W przypadku zderzenia ulegają one odkształceniu chroniąc w ten sposób osoby znajdujące się wewnątrz odpowiednio wzmocnionej i usztywnionej części pasażerskiej.

Poważnym problemem jest jednak ochrona przed skutkami zderzeń bocznych. Dochodzi do

nich przy ok. 20 proc. kolizji i pochłaniają one 36 proc. ofiar. Ograniczonym zabezpieczeniem są dziś wzmocnienia boczne - solidne elementy konstrukcyjne ukryte we wnętrzach drzwi oraz wypełnienia przestrzeni wewnętrznych materiałami energochłonnymi.

Dwa sposoby przeciwdziałania skutkom zderzeń bocznych opracowało niedawno Volvo. Pierwszy o nazwie SIPS, polega na takim ukształtowaniu konstrukcji auta, by siła uderzenia była przenoszona na całość nadwozia. Dzięki temu o 40 procent łagodzone są efekty najpoważniejszych obrażeń. Drugim pomysłem Szwedom jest system IC będący rodzajem „poduszkowej kurtyny”. Urządzenie jest zamontowane w podsuflacie i zawiera osiem segmentów napelnianych gazem, po rozpoznaniu przez czujniki kolizji bocznej (trwa to 0,025 sekundy). W ten sposób głowy pasażerów chronione są przed odpryskami szybi i uderzeniami o elementy konstrukcyjne auta.

Większość opisanych tu rozwiązań to nowości, które nie są jeszcze powszechnie stosowane. Z reguły urządzenia służące bezpieczeństwu swą karierę rozpoczynają w autach najdroższych, by z czasem trafić do produkcji masowej.

EURO ZASTĄPI TRANSA

Neoplan euroliner

Nowy autobus turystyczny zaprezentował niemiecki Neoplan. 12-metrowy euroliner N313 SHD zastąpi znany od lat model transliner. Ma 49 miejsc dla pasażerów (plus kierowca i pilot) i bogate wyposażenie obejmujące: nowoczesną, bezfreonową klimatyzację, system audio-video, toaletę, kuchenkę, sejf. To tylko część udogodnień oferowanych w nowym autokarze Neoplana. Przy wszystkich, regulowanych do przodu i na boki, fo-

telach zainstalowano pasy bezpieczeństwa. Zmieniono również miejsce pracy kierowcy, które stało się bardziej ergonomiczne i komfortowe. Pomyślano nawet o specjalnej kabine sypialnej dla kierowcy.

Euroliner napędzany jest 400-konnym silnikiem MAN-a, współpracującym ze skrzynią biegów ZF ze zwalnicznem zewnętrzny. Nowym rozwiązaniem jest też instalacja elektryczna, w której wszystkie urządzenia są połączone jedną okrężną siecią. Konkretnie sygnały są zakodowane i w ten sposób docierają do odpowiednich zespołów pojazdu.

Kierowców język... migowy

Znaków tych nie ma w kodeksie drogowym. Wymyślają je kierowcy, próbując dogadać się z szybko samochodów. Uliczny język migowy ułatwia jazdę po warunkiem, że rozumiemy tajemnicze sygnały. Ręka kierowcy, wystawiona przez okno to prośba o wpuszczenie na lewy pas. Znakiem zgody jest krótkie błysnięcie światłami. W podziękowaniu możemy spodziewać się podniesionej dłoni. Gdy jadący za nami włącza lewy kierunkowskaz, sygnalizuje: „Chcę cię wyprzedzić”. Zjeżdżając na bok warto włączyć prawy kierunkowskaz, dając do zrozumienia, że droga wolna. Jeśli jednak z przeciwnika nadjeżdża inny samochód i wyprzedzenie jest niebezpieczne, lewym migaczem ostrzegamy tego z tyłu: „Poczekaj”. Błysnięcie długimi światłami może znaczyć „proszę”, gdy pozwalamy komuś włączyć się do ruchu, na przykład wyjechać z parkingu. Ale jest też ostrzeżeniem, że w pobliżu czeka policjant z radarem. Różne znaczenia mają znaki światłami awaryjnymi. W Polsce dzięki imi za uprzejmość, np. za ułatwienie wyprzedzania. W krajach zachodnich oznaczają: „Uwaga, niebezpieczeństwo”. Gdy na autostradzie jadące przed nami auto mruga awaryjnymi, warto zdjąć nogę z gazu, za zakretem może być korek.

DNI 24-30.03.2000

Audi

A3, A4, A6, A8, TT
JAZDY TESTOWE

Groblewski

Gdańsk-Przymorze, ul. Jagiellońska 12a, tel. (058) 557 55 15

<http://www.groblewski.com.pl>

Audi TT

CITROËN
POLUBISZ KAŻDĄ DROGĘ

PARTNER W INWESTYCJACH

Europejski Fundusz Leasingowy

o/Gdynia, plac Kaszubski 8/205
tel. (058) 661-84-40, 661-83-07

OC + AC
Już od 2,8%

PARTNEREM TWOJEJ FIRMY

Leasing 0%

Jumpy furgon, optymalny jeśli potrzebujesz jeszcze więcej przestrzeni.

C 15... pracocholnik, oszczędny i solidny

Leasing 0%

Jumper... furgon, ambulans, pick-up, mikrobus

Berlingo... elegancki i praktyczny

Xsara break... przestronna i dynamiczna

KONCESJONER ASO 11 GDYNIA - ORŁOWO, al. Zwycięstwa 175, tel. 622-16-53, 622-13-36

WIOSNA W C-1

W tych dniach ruszyła sprzedaż C-1, czyli „jednośladowego auta” opracowanego przez BMW a produkowanego na jej zlecenie przez znaną włoską firmę Bertone. Producent twierdzi, iż ten specyficzny pojazd pozwala odczuć przyjemność z jazdy dostępną tylko motocyklistom, zapewniając

mocy 15 KM, która umożliwia uzyskanie prędkości 100 km/h. W przyszłości dostępne mają być też mocniejsze jednostki napędowe. Nabywcy G1 mogą sobie zamówić dodatkowe wyposażenie, między innymi ABS, poduszki powietrzne, system nawigacyjny sprzęt audio, a nawet podgrzewane siedzenia.

BMW C-1

CITROËN XSARA.
MAKSYMUM KOMFORTU
I BEZPIECZEŃSTWA.

ABS + KLIMATYZACJA za **1 800*** zł

Citroën Xsara to wyjątkowy samochód: dynamiczny, o przestronnym wnętrzu i nadzwyczaj bogatym wyposażeniu. Wspomaganie kierownicy, 2 poduszki powietrzne, centralny zamek, elektryczne szyby, welurowa tapicerka to tylko niektóre elementy standardowego wyposażenia Xsary*. Teraz, za jedyne 1 800 zł*, możesz dodać do tej listy klimatyzację i ABS.

Placąc tak niewiele zyskasz maksimum komfortu i bezpieczeństwa. **CITROËN** POLUBISZ KAŻDĄ DROGĘ

* Oferta dotyczy modeli Xsara rok prod. 2000 (oprócz wersji 1.9 diesel X i 1.4i X oraz Picasso), zamówianych od 06.03 do 29.04.2000. Oferta zarezerwowana dla klientów indywidualnych, nie może się łączyć z innymi promocjami. Ilość samochodów w ofercie ograniczona.

1 DODATKOWA
TGWARANCJA

CITROËN
Assistance 24h

2 lata gwarancji
antykorozyjnej

ASO 11

GDYNIA - ORŁOWO, al. Zwycięstwa 175,
tel. (058) 622 16 53, 622 13 36

bezpieczeństwo porównywalne z samochodem. Umożliwia to sztywna konstrukcja z klatką przeciwkapatą, wbudowanym fotelem z oparciem i zagłówkiem, a także krzyżowymi pasami bezpieczeństwa i strefą kontrolowanego zgniotu, pełniącą razem funkcję białki.

Liczący niewiele ponad 2 metry i ważący niespełna 200 kg pojazd napędzany jest benzynowym silnikiem o pojemności 125 ccm i

Saab GM

Saab straci częściową niezależność i zostanie wkrótce całkowicie przejęty przez GM. Amerykański koncern miał od końca lat 80. połowę udziałów w tej firmie. Po trwającym kilka lat kryzysie Saab ostatnio poprawił stan swoich finansów i stał się atrakcyjnym celem przejęcia.

**PÓŁNOCNY
FUNDUSZ
LEASINGOWY**

LEASING
... 6-ty bieg w interesach

TEL. 555 02 93

81-783 SOPOT, UL. CHROBREGO 34

ubezpieczenie gratis,
uproszczona procedura,
dogodne warunki.

POLMOZBYT GDAŃSK
ul. Miałki Szlak 4/8, 80-717 Gdańsk
tel. 305 92 47, tel./fax: 305 92 46

najlepiej zarobione
4270 zł w 2000 roku

DAEWOO
MOTOR POLSKA

LUBLIN 3

STAR

KREDYT I LEASING NA MIEJSCU

Oferujemy również w szerokiej gamie samochodów:

JELCZ LDV AVIA Honker

* Specjalna premia milenijna na zakup samochodu Lublin3 (rocznik 2000), uzyskiwana po zezłomowaniu starego samochodu produkcji Daewoo Motor Polska. Ilość samochodów ograniczona, czas trwania promocji do 31.03.2000 r.

Rover 25

ROVERY... DWUCYFROWE

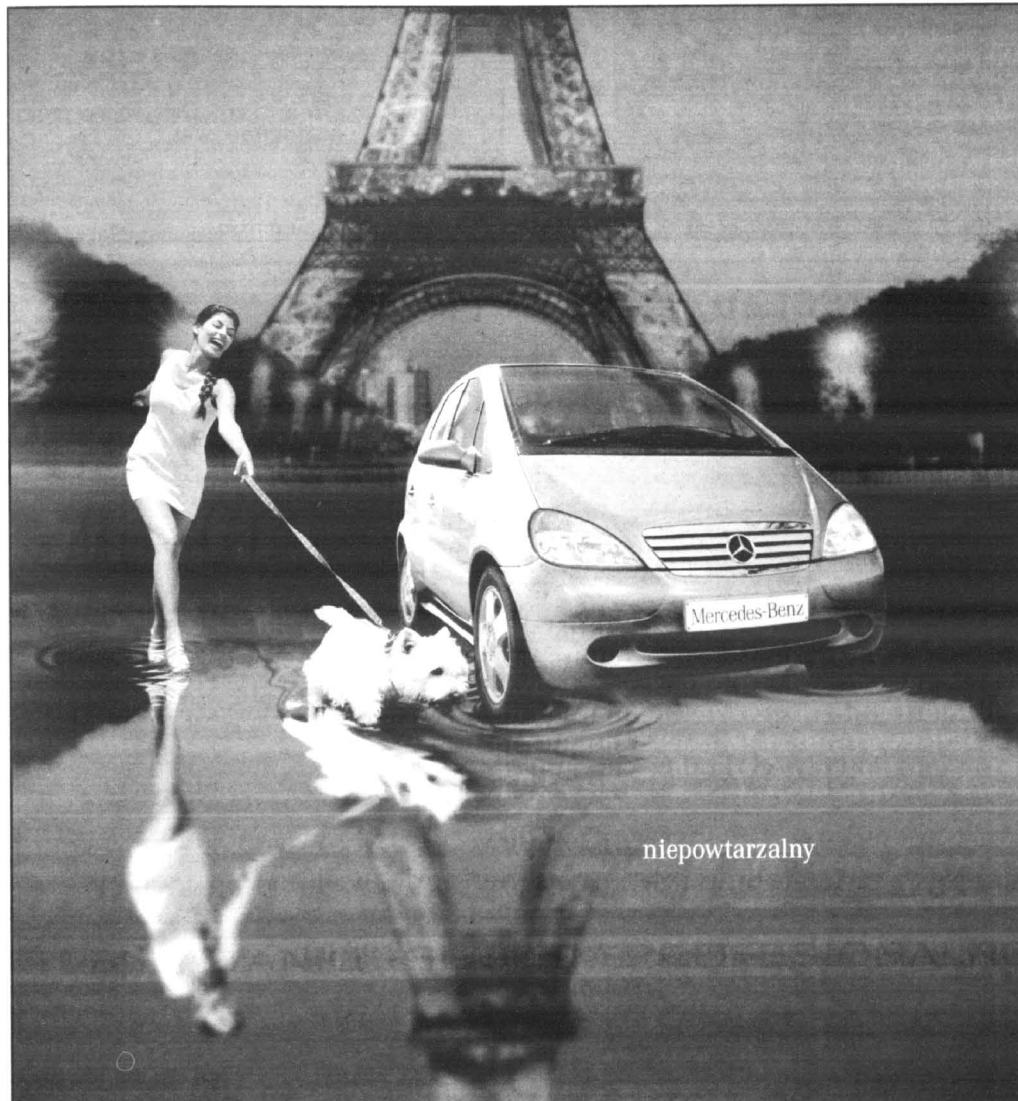
Jak już informowaliśmy, Rover zmienił oznaczenie swoich najnowszych modeli. Dawna „dwusetka” nosi dziś symbol 25, a „czterysotka” 45. Oczywiście, nie są najistotniejsze nowości w ro-

dzinie aut tego producenta, choć nawiązują „liczebnie” do rovera 75, który ostatnio pobił serca klientów z pierwszą chwilą pojawienia się w sprzedaży.

Obecny, najmniej-

Rover 45

niepowtarzalny

Mercedes klasy A od 58.300 zł.*

* Cena z VAT przy kursie 1DM = 2,0858 PLN

Mercedes-Benz
Przyszłość samochodu.

Autoryzowany Dealer Mercedes-Benz
Witman-Żurański

Gdańsk Oliwa, ul. Grunwaldzka 493,
tel./fax (058) 554 19 11, 554 45 64, 552 14 41, www.mercedes-gdansk.gda.pl

29/11

szy przedstawiciel tej marki - rover 25 (na zdjęciu 1) zyskał nieco na estetyce dzięki bardziej krągłym kształtom. Mniej widoczne zmiany to m.in. usztywnione zawieszenie, które nadać ma bardziej sportowy charakter i poprawić właściwości jezdne samochodu oraz zmodyfikowane jednostki napędowe, które obecnie spełniają europejskie normy emisji spalin zaplanowane na 2001 rok.

Według specjalistów od marketingu „nowy” rover będzie skutecznie konkurował z vw polo, fordem fiestą i peugeotem 206.

„Rywałem” aut z klasy niższej średniej, takich jak opel astra czy vw golf, jest odświeżona „45” (fot. 2). Potwierdzają to wyniki rozpoczętej w styczniu sprzedaży w Wielkiej Brytanii. Auto to oferowane jest z jednym z pięciu silników, w kilku wersjach wyposażenia. Na rodzimym rynku najtańszy rover 25 kosztuje 8295 funtów, a rover 45 - 11995 funtów. Są to stosunkowo atrakcyjne ceny, zwłaszcza w połączeniu z 3-letnimi gwarancjami.

Na razie za wcześnie prorokować jak przyjmą się to modele w Polsce. Dotychczas ze względu na bardzo wysokie ceny rovery nie były u nas chętnie kupowane.

Rekordowy luty w UE

W lutym w krajach UE sprzedano 1,2 mln samochodów, co oznacza 8,6-proc. wzrost w porównaniu z analogicznym okresem roku 1999. Jest to najlepszy wynik od 10 lat. Tak duży wzrost jest przede wszystkim zasługą dobrej sytuacji ekonomicznej w dużych krajach, takich jak Hiszpania, Francja i Włochy. Znacznie mniejszy wzrost zanotowano natomiast w Niemczech, a w Wielkiej Brytanii sprzedaż spadła. Głównymi beneficjentami motoryzacyjnego boomu są producenci małych samochodów - francuskie koncerny Renault i PSA (producent peugeotów i citroenów) oraz koncerny azjatyckie. Znacznie mniejszą dynamikę zanotował Volkswagen, GM i Fiat, a sprzedaż Forda spadła. **BTK**

Najwięcej seicento

Fiat Auto Poland wyprodukował w ub.r. 254 tys. seicento. Jak poinformował „Gazetę Wyborczą” Bogusław Cieślak, rzecznik firmy jest to rekordowa wysokość produkcji aut tej klasy osiągnięta przez Fiata w Polsce. Większość z nich, aż 67 proc. (czyli 171 tys.) została wyeksportowana.

SCANIA
NAJTAŃSZA NA CO DZIEŃ

**Ekstra oferta:
Wiosna 2000**

PRODUKUJEMY I SPRZEDAJEMY NOWOCZESNE ŚRODKI TRANSPORTU.
PAMIĘTAMY, ŻE SPRAWNY TRANSPORT DECYDUJE O SUKCESIE PRZEDSIĘBIORSTWA, GOSPODARKI, CZŁOWIEKA.
SCANIA FINANCE POLSKA - ROZWIĄZANIA FINANSOWE DOKŁADNIE NA TWOJĄ MIARĘ.

Twój Dealer

SCANIA POLSKA SA Oddział Gdańsk

80-531 Gdańsk, ul. Sucha 31 (kierunek - baza promowa Gdańsk)
tel. (058) 342 20 72, 343 21 66, fax (058) 342 20 79

SPRZEDAŻ - SERWIS - CZĘŚCI

**EUROCAR '86 MECHANIKA POJAZDOWA
MGR INŻ. MIROSLAW SZWEDA**

83-110 TCZEW, UL. SADOWA (TEREN BYLEGO MALINOWA)
TEL. 0602-815-773

CZYNNE PN.-PT. 8.00-16.00

OSTATNIA SOBOTA MIESIĄCA 8.00-14.00

**ZAKŁAD ISTNIEJE OD 1986 R.
USŁUGI W ZAKRESIE MECHANIKI POJAZDOWEJ**

- REGULACJA I NAPRAWA UKŁADÓW WTRYSKOWYCH BENZYNY
- GRUPA VOLKSWAGEN (VW), AUDI PRZY POMOCY FABRYCZNYCH
- KOMPUTEROWYCH URZĄDZEŃ DIAGNOSTYCZNYCH V.A.G.
- NAPRAWY GŁÓWNE I BIEŻĄCE SAMOCHODÓW ZACHODNICH I KRAJOWYCH
- MYCIE GAZNIKÓW METODĄ ULTRAZIWIĘKOWĄ
- MYCIE UKŁADÓW WTRYSKOWYCH AMERYKANSKIM URZĄDZENIEM
- CIŚNIENIOWYM PROTEC

**USŁUGI W ZAKRESIE RZECZOZNAWSTWA TECHNIKI
SAMOCHODOWEJ**

- WYCENY WARTOŚCI POJAZDÓW SAMOCHODÓW
- OCENY TECHNICZNE

JESTEŚMY AUTORYZOWANYM DYSTRYBUTOREM FIRM OLEJOWYCH
ARAL I ESSO. 03618

**PRZEGLĄD ZA JEDEN UŚMIECH
OPEL
Z UŚMIECHEM**

SERWIS OPEL

1-2 kwietnia 2000

Bezpłatny wiosenny przegląd dla użytkowników samochodów marki Opel.

VENTUS Sp. z o.o.
83-110 Tczew, ul. 30 Stycznia 40

Serwis **532 08 02**

Salon 532 08 00

Stacja kontroli pojazdów 532 08 08

sobota 8.00-17.00
niedziela 9.00-17.00

autoleasing

10% wpłaty

100% satysfakcji

rata miesięczna:
opłata wstępna 10%:
AC, KR, OC, NNW
Ceny już od

VW Caddy

343 DM + VAT
1610 DM + VAT
w ratach 3%
53 800 PLN+VAT

VW Transporter

550 DM + VAT
2576 DM + VAT
w ratach 3%
'99 **54 100 PLN+VAT**

VW LT

840 DM + VAT
3933 DM + VAT
w ratach 3%
82 600 PLN+VAT

GAJOS

SOPOT Kasztanowa 4

tel. 551 33 17
tel. 551 65 90
fax 551 52 02
tel. 0602 108 789

www.gajos.com.pl

**DZIENNIK
POMORSKI**

REDAGUJE KOLEGIUM: Krzysztof Mykowski (red. naczk.), Mirosław Ciepiewski, Urszula Niewiarowska (sekr. red.). **SIEDZIBA REDAKCJI:** ul. Mickiewicza 5, 83-110 Tczew, tel. (058) 531-10-44, 532-22-44, fax (058) 532-22-55. **ODDZIAŁY:** Gdańsk, tel. (058) 301-48-65, Tczew (058) 531-10-44, Wejherowo (058) 677-11-11, Starogard (058) 56-253-30, Elbląg (055) 232-77-51, Kwidzyn (055) 279-30-59, Malbork (055) 272-55-22, Iława (088) 48-77-66, Grudziądz (051) 222-22, Nowy Dwór Gdański (0-5547) 27-59. **Współpraca:** Puck (058) 673-29-52, Kartuzy - Żukowo (058) 681-43-33. **DZIAŁY REKLAM I OGŁOSZEŃ:** Gdańsk, tel./fax (058) 301-48-65, Tczew, tel./fax (058) 532-42-50 oraz telefony we wszystkich oddziałach. **WYDAWCA:** Wydawnictwo Pomorskie, ul. Gdańska 32, 83-110 Tczew, tel./fax (058) 531-25-70. **SKŁAD I DRUK:** Zakłady Graficzne im. Józefa Czyżewskiego, ul. Kwiatowa 11, 83-110 Tczew, tel./fax (058) 531-36-24, 531-66-89. Prenumeratę dla zakładów pracy i instytucji przyjmują jednostki kolportażowe „RUCH” SA na terenie całego kraju. Szczegółowe informacje „RUCH” SA w Warszawie Oddział w Gdańsku - bezpłatna infolinia nr - 0 800 150 047

Autoryzowana Stacja Obsługi

Auto - Vit Fiat

Grażyna i Witold Kujach

83-110 Tczew, ul. 30 Stycznia 39, tel. 531 01 85
fax 531 01 85 wew. 39

Oferuje:

- Sprzedaż samochodów Fiat
- Serwis gwarancyjny i pogwarancyjny
- Sprzedaż części zamiennych
- Mieszalnia lakierów firmy SIKKENS
- Naprawy powypadkowe wszystkich marek samochodów
- Bezgotówkowe rozliczenie napraw dla firm ubezpieczeniowych
- Blacharstwo i lakiernictwo - wszystkie marki samochodów
- Samochody zastępcze dla naszych klientów
- Konserwacja podwozi i profili zamkniętych

UWAGA! Bezplatny wiosenny przegląd samochodów w dniach 8.04 i 15.04.2000 r.
Godziny otwarcia: pon.- pt. 8.00 - 17.00
Sob. 8.00 - 14.00

ZAPRASZAMY!

03/111

Wybór należy do Ciebie!

Nissan ostrzega:

Zakup Almery grozi absolutnym komfortem i czystą rozkoszą bezpiecznej jazdy.
Oferta dotyczy również **rocznika 2000**

W dniach 1.03-31.03.2000 r. Nissan Almera po korzystnej cenie plus do wyboru GRATIS: komplet felg aluminiowych albo dwa z elementów wyposażenia dodatkowego: alarm, radio, światła przeciwmgielne, bagażnik dachowy.

K.M.J. s.c.

80-314 GDAŃSK, ul. GRUNWALDZKA 303
Salon - tel. (058) 552 17 28, 552 19 92
Serwis - tel./fax (058) 552 21 36

28/250

CBOS miał zawsze o UPR zdanie jednoznaczne - to znaczy dawał nam 1 proc. poparcia - i zdania nie zmienił nawet wtedy, gdy w prawdziwych wyborach UPR uzyskiwała 3,5 proc., a OBOP wykazywał (ostatnio) poparcie jeszcze większe. Natomiast Unia Wolności miewała (bywało) w sondażach wyniki dwa razy lepsze, od osiągniętych w rzeczywistości.

Coś się jednak ostatnio musiało stać dziwnie, gdyż ostatni sondaż CBOS dał UPR aż 3 proc., podczas gdy UW 7 proc. Warto zauważyć, że bywały czasy, gdy sama UW miała 14 proc. głosów. Wygląda na to, że UW idzie śladem niemieckiej FDP, która od lat balansuje na granicy 5 proc. Piszę o tym bez satysfakcji, nawet lewicowi liberalowie lepsi są od socjalistów - a ponadto w UW zawsze było i jest kilka osób, z którymi mogę się łatwo dogadać. W niektórych regionach, np. krakowskim, z UW rozmawia się nam zupełnie nieźle.

Problemem w rozmowach z UW są: (a) kara śmierci (UPR jest niezłomnie ZA - UW niemal niezłomnie - przeciw; (b) wejście do Unii Europejskiej (UW jest niezłomnie ZA - UPR, nie pryncypialnie, ale dość zdecydowanie - PRZECIW).

Spotkałem się z opinią, że wśród działaczy UW nastroje bynajmniej nie są jednoznaczne - i to w obydwu sprawach. Rzecz w tym - tłumaczył mi bardzo poważny pan - że UW nic w tej sprawie nie może zrobić, gdyż Wielki Wschód taką właśnie ma politykę - a UW jest po prostu ekspozyturą „Grand Orientu” na Polskę. Dlatego dopóki Wielka Łoża nie zmieni zdania (a w sprawie UE na pewno nie zmieni - bo Unia to ich pielęgnowane od dziesięcioleci umiarkowane dziecko) UW będzie tkwiła na tych pozycjach, choćby nawet wszyscy jej Członkowie prywatnie byli zwolennikami kary śmierci.

Tak nawiasem: ostatnio upadł jedyny znany mi argument za zniesieniem kary śmierci. Akceptowałem bowiem, jak kto głupi, tezę, iż jeśli morderca będzie karany śmiercią - to będzie podczas ucieczki brał i mordował zakładników, gdyż nic gorszego nie może go już spotkać... Jednak pewien rozsądny człowiek zwrócił mi uwagę, iż jest to nonsens. Jeśli zamiast KS wprowadzimy np. Absolutne Dożywocie - to morderca nadal będzie mógł bez skrpułów i obaw brać i mordować zakładników, gdyż przecież nic gorszego niż Absolutne Dożywocie nie może go spotkać...

To wszystko przy założeniu, że istnieje Absolutne Dożywocie. Czegoś takiego jednak po prostu nie ma: z każdego więzienia można uciec, zawsze kumpel mogą porwać pasażerów samolotu lub autobusu

Janusz Korwin-Mikke:

Fartuszkci w odwrocie

i grozić zabiciem w przypadku nie zwolnienia mordercy - a najprostszym sposobem wyjścia z Absolutnego Dożywocia jest dojdzie do władzy partii, która Absolutne Dożywocie (jako nie-humanitarne) po prostu znieśnie, zastępując je, powiedzmy, 15 latami więzienia...

Tak: tylko wchodzący do Piekła muszą porzucić wszelką nadzieję!

A, niestety, UW jest taką właśnie partią o gołęmb serduszk. UW woli 100 razy wypuścić mordercę niż raz skazać przez pomyłkę niewinnego. Niestety: 100 wypuszczonych morderców to z reguły 50 dodatkowych zamordowanych - no, ale tu już „humaniści” z Wielkiego Wschodu nie poczuwają się do odpowiedzialności.

A ja właśnie występuję do Prokuratury, by znalazła i postawiła w stan oskarżenia sędziego z Elbląga, który wypuścił na wolność gwałciciela i mordercę (tym razem nawet wbrew opinii władz więziennych!). Niech drań odpowiada za spowodowanie niebezpieczeństwa powszechnego! Ten człowiek - mam na myśli „humanitarnego” sędziego, który wypuścił mordercę - ma krew na rękach!

(Tak nawiasem: p. Grzegorz Piotrowski otrzymał kolejną, bodaj 35.tą, przepustkę z więzienia. W ogóle nie wiem, dlaczego trzymamy jeszcze morderców w więzieniach - skoro wolno im biegać po ulicach? Jeśli „Wielki Wschód”, który trzęsie Francją i Polską, uważa, że mordercy są niegroźni, to niech poleci wszystkich od razu wypuszczać! Byłoby to znacznie tańsze! Jednak ja znacznie mniej boję się spotkać na ul. p. Piotrowskiego - niż pospolitego podbitego bandziora z łomem!!!)

Wracając do UW. Nikt nie wie, na ile jest prawdą, iż cała polityka UW dyktowana jest przez paryską lożę - być może zakres niezależności UW jest bardzo duży. Tak naprawdę, to w ogóle nie ma dowodów, że UW jest agendą mafii zwanej „Wielkim Wschodem” (piszę: „mafii”, bo „Grand Orient” nie jest przez prawdziwych masonów w ogóle uważany za masonerię - jest to polityczna organizacja euro-lewaków, udająca masonerię) - przynajmniej ja takich dowodów nie mam. Wiem, owszem, o kilku masonach z „Grand Orient” we władzach UW - ale, oczywiście, nie znaczy to, że w innych partiach nie ma ich tyle samo! Masonem był p. mec. Jan Olszewski, masonem był piekioszczyk Salwator Allende - a także jest nim p. gen. August Pinochet! Z tym, że ani pierwszy, ani ostatni nie należeli do „Wielkiego Wschodu” (nie wiem, jak Allende?). Wiem natomiast, że p. Paweł van Buitenen, Holender, który w ub. roku ujawnił skandal korupcyjny w Komisji Europejskiej stwierdził w wywiadzie dla BBC News Online, że członkowie mafii i masoneri przenikają w strukturę unijne w Brukseli i zarzucił p. Neilowi Kinnockowi, komisarzowi odpowiedzialnemu za reformę KE, że nie do końca rozprawił się z tymi, którzy popełnili największe nieprawidłowości: wielu z nich pozostało na stanowiskach, a niektórzy awansowali.

Proszę jednak zauważyć, że ludzi tych można usuwać tylko za to, że kradną. Jeśli jednak nie ma wiersują grosza, lecz na dobre zlecenie prowadzą krecią robotę spiskową zwaną „polityką europejską” - to nic nie można im zrobić!

Poza, oczywiście, przypominaniem o tym opinii publicznej. Co niniejszym czynię...

Cieżarowa nonszalancja

Zdaniem szwedzkich specjalistów od bezpieczeństwa ruchu drogowego, kierowcy samochodów ciężarowych nągminnie lekceważą pasy bezpieczeństwa. Ocenia się, że zapina je nie więcej niż 10 proc. spośród nich. Tymczasem przeprowadzone badania potwierdzają wysoką skuteczność tych prostych zabezpieczeń, które ratują życie i zdrowie 6 na 10 kierowców uczestniczących w wypadkach. Poza tym zapięte pasy wyraźnie zwiększają skuteczność działania poduszek powietrznych. Te zaś coraz częściej trafiają do kabin ciężarówek, by ograniczać ryzyko dodatkowych obrażeń powodowanych, częściej niż w przypadku aut osobowych, wystrzałami na bok lub na dach.

Prawo blokowania

Dnia 12 lutego weszło w życie rozporządzenie ministra spraw wewnętrznych i administracji w sprawie usuwania pojazdów i blokowaniu ich kół. Ten nowy akt prawny określa tryb oraz warunki współdziałania różnych instytucji w zakresie zapewnienia sprawności ruchu drogowego, w szczególności przez nadzór nad parkowaniem samochodów i usuwaniem ich na koszt właściciela.

Głównie chodzi tu o precyzyjny podział zadań między policją, strażnikami miejskimi, firmami odholowującymi pojazdy i właścicielami strzeżonych parkingów. Rozporządzenie reguluje też kwestie związane z blokowaniem kół pojazdów w razie pozostawienia ich w miejscu, gdzie jest to zabronione, lecz nie utrudnia ruchu i nie zagraża bezpieczeństwu. Blokada winna mieć jednak widoczny numer ewidencyjny oraz numer telefonu, pod który należy zadzwonić w celu jej zdjęcia.

Sucho w poziomie (2)

cd. ze str. 8

Prace pochłaniają duże ilości energii, a elektrody ulegają szybkiemu zużyciu.

Podczas wykonywania osuszania wymagane jest zachowanie dużej ostrożności.

Istnieją różne opinie na temat tej metody, jednak w wielu przypadkach nie przyniosła ona spodziewanych efektów.

Obok doskonale funkcjonujących, istnieją niestety, także liczne nieskuteczne i błędne metody zwalczania wilgoci. Biorąc pod uwagę względnie wysokie koszty konieczne do osuszenia mokrych murów należy poważnie zastanowić się nad wyborem odpowiedniej metody.

Obecnie najczęściej stosowaną metodą, która przynosi najlepsze wyniki wydaje się być metoda wierconych otworów. Ale również w tej metodzie należy zwrócić uwagę na rodzaj stosowanego materiału, gdyż nie wszystkie produkty posiadają tę samą skuteczność.

Oprac. J.J.

Fabryka Mebli Okrętowych
220202

„FAMOS”

ul. Gdańska 37, 83-200 Starogard Gd.

ogłasza przetarg nieograniczony na sprzedaż wózka widłowego spalinowego boczno-tytu Typ DBHM - 5022/35 Udzwąg 5 ton r.b. 1980.
Cena wywoławcza 23.800 zł + VAT

Przetarg odbędzie się w dniu 19.04.2000 r. o godz. 10.00 w świetlicy zakładowej. Przystępujący do przetargu zobowiązani są do wpłaty wadium w wysokości 10% ceny wywoławczej w dniu przetargu do godz. 9.00 w kasie zakładu.

Zastrzega się, że wadium przepada na rzecz sprzedawcy, jeżeli żaden z uczestników licytacji nie zaoferuje ceny nabycia równej co najmniej cenie wywoławczej.

Organizator zastrzega sobie prawo wycofania pojazdu lub unieważnienia przetargu bez podania przyczyny.

Pojazdy można oglądać w dniu poprzedzającym przetarg lub w dniu przetargu.

W przypadku nie dojścia do skutku pierwszego przetargu, drugi odbędzie się w tym samym dniu o godz. 11.00.

Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa

SKOK
im. Jana Pawła II

- Lokaty 12 miesięcy 17,5%
- Korzystne pożyczki

Grudziądz, pul. Paderewskiego 6/8, tel. (056) 461 13 73
Chojnice, plac Niepodległości 7, tel. (052) 397 81 35

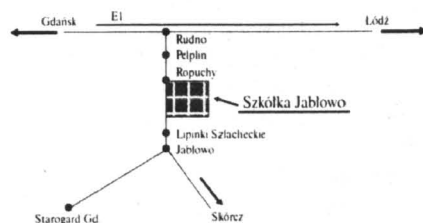
29/12/2000

NADLEŚNICTWO STAROGARD SZKÓŁKA JABŁOWO

Sprzedaż drzew i krzewów ozdobnych

od poniedziałku do piątku w godz. 7.30 - 15.00,
tel. 0601 630 724

220191

UWAGA! W REDZIE POWSTAŁA NOWA, DUŻA HURTOWNIA ODZIEŻY UŻYWANEJ

OFERUJEMY:

- ODZIEŻ DLA KAŻDEGO
- RABATY NAWET DO 50% !!!
- STAŁE DOSTAWY

ZAPRASZAMY JUŻ OD 25 MARCA!

Reda, ul. Ogrodników 13
tel. (058) 678 32 10

Największy światowy producent blachodachówki

Terra Plegel
posypka
kwarcowa

Holl-Dach
polyester,
polyester matt

Scan-Dach
polyester

KAMI PLEGEL ROOF POLAND Sp. z o.o.

05-090 Raszyn-Janki, ul. Wspólna 6,
81-517 Oddział Gdynia, ul. Kasztanowa 4
tel./fax (058) 664 92 26, 624 82 52

www.kami-terra.com.pl e-mail:central@kami-terra.com.pl

29/7/4/2000

infolinia: 0-801 312 892

4601-120200

**Księgarnia
REMUS**

ul. Sobieskiego 260, 84-200 Wejherowo
tel. 058 672-20-07, 058 677-43-43
tel. kom. 0 602-619-722, 0 602-434-429
e-mail: remus@wejherowo.ock.com.pl

Jesteśmy firmą prywatną istniejącą od 1990 r.

Posiadamy w ofercie ponad 20 tys. tytułów książek, oraz filmy video DVD i duży wybór płyt i kaset z muzyką rozrywkową i poważną.

Przez cały rok mamy w sprzedaży podręczniki dla wszystkich typów szkół.

Realizujemy zamówienia klientów indywidualnych i wysyłamy pocztą za zaliczeniem.

**ZAKŁADY ODZIEŻOWE
„WYBRZEŻE” S.I.**

Gdynia Orłowo, ul. Spółdzielcza 1
Handlowy: (058) 664 95 16
Centrala: (058) 664 99 61, 664 99 05
Marketing: tel./fax (058) 664 98 13

PRODUCENT:
WYSOKIEJ JAKOŚCI ODZIEŻY
służbowej ochronnej i roboczej,
RĘKAWIC ROBOCZYCH

HANDEL:
ŚRODKI OCHRONY PRACY
KONFEKCJA

Atesty CIOP
Ulgi na PFRON

SKLEPY FIRMOWE:
Gdynia, ul. Śląska 40
Kościerzyna, ul. Staszica 4a
Gdańsk, Trakt św. Wojciecha 29

hurtownia **TOMEK**

oferuje:

- ozdoby wielkanocne (szeroki wybór)
- sztuczne kwiaty,
- szkło, porcelanę,
- artykuły dekoracyjne i pamiątkarskie
- rewerki dziecięce

pistolety na wodę

Przy zakupach gotówkowych duże rabaty.

Odbiorców detalicznych zapraszamy do sklepu - Starogard Gd., Rynek 36
Hurtownia, Starogard Gd.,
ul. Droga Owidzka 1, tel. 56 116 54

280035

HOSSA
Grupa Inwestycyjna

**Najlepsza
oferta
mieszkania
apartamenty**

Centrum Nieruchomości
Grupy Inwestycyjnej HOSSA SA
Gdynia, ul. Śląska 51,
tel. 10 581 621 66 66, 620 92 33,
661 88 49,
Gdańsk, ul. Granowidzka 76/78,
tel. 10 581 345 38 45,
341 12 31 wew. 333,
e-mail: hossa1@hossa.com.pl

28/06